

Πολυτεχνείο Κρήτης
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών
Μάρτιος '19

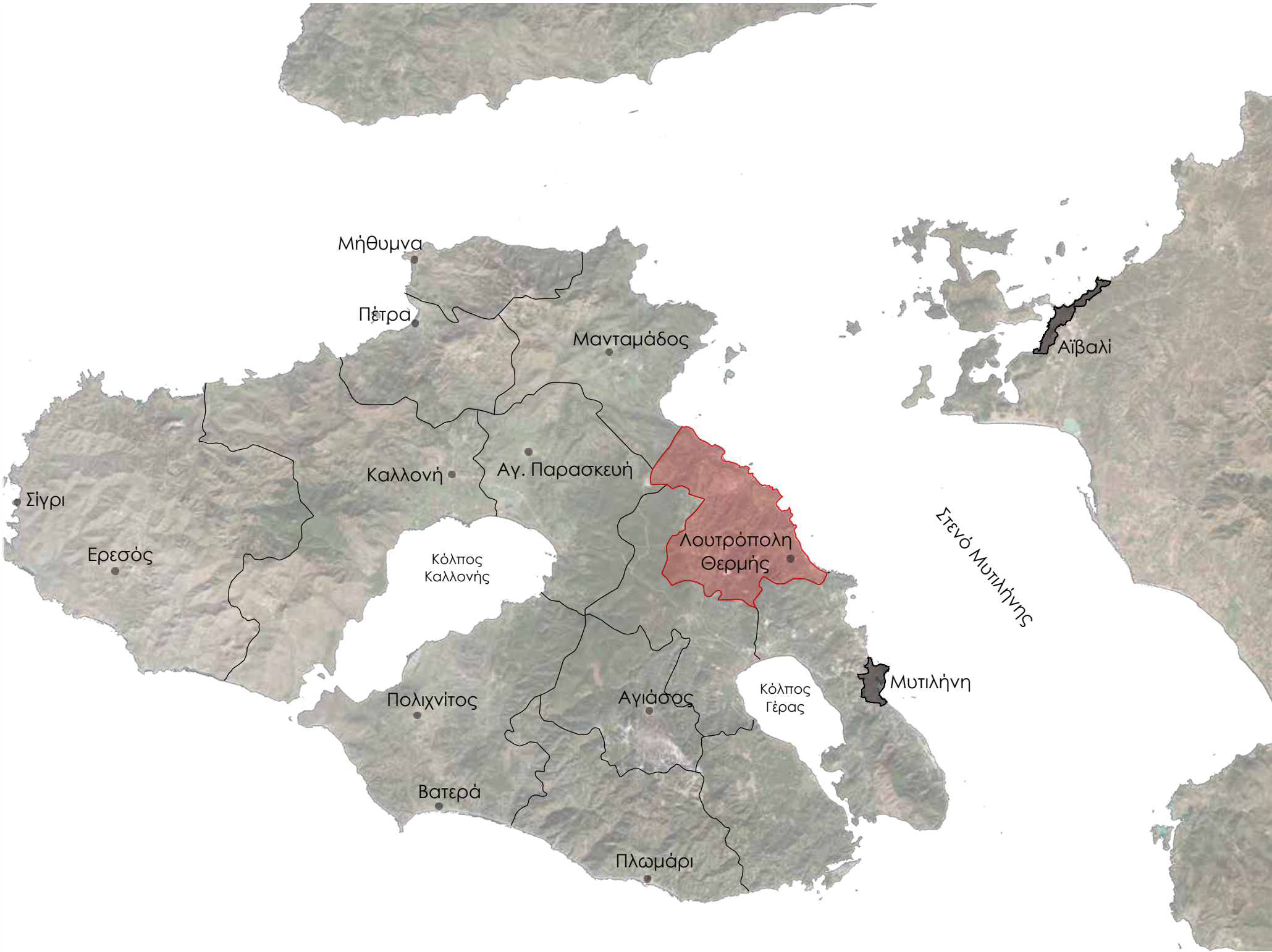
Θερμαλιστικό Κέντρο Δήμου Θερμής

Φοιτητής: Φιοράκης Κωνσταντίνος

Καθηγήτρια: Καραμένα Πανίτα

1 Ανάλυση Ευρύτερης Περιοχής

Η Λέσβος

Είναι νησί στο βορειοανατολικό Αιγαίο και είναι το τρίτο σε μέγεθος ελληνικό νησί μετά την Κρήτη και την Εύβοια, με έκταση 1.636 τ.χλμ. και ακτογραμμή 371 χλμ. Το νησί έχει πληθυσμό 85.330 κατοίκους, σύμφωνα με την Απογραφή του 2011. Διοικητικά ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Λέσβου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Βρίσκεται απέναντι από τις Τουρκικές ακτές. Έχει δύο κόλπους. Ο μεγαλύτερος είναι της Καλλονής και ο μικρότερος της Γέρας.

Γεωμορφολογία

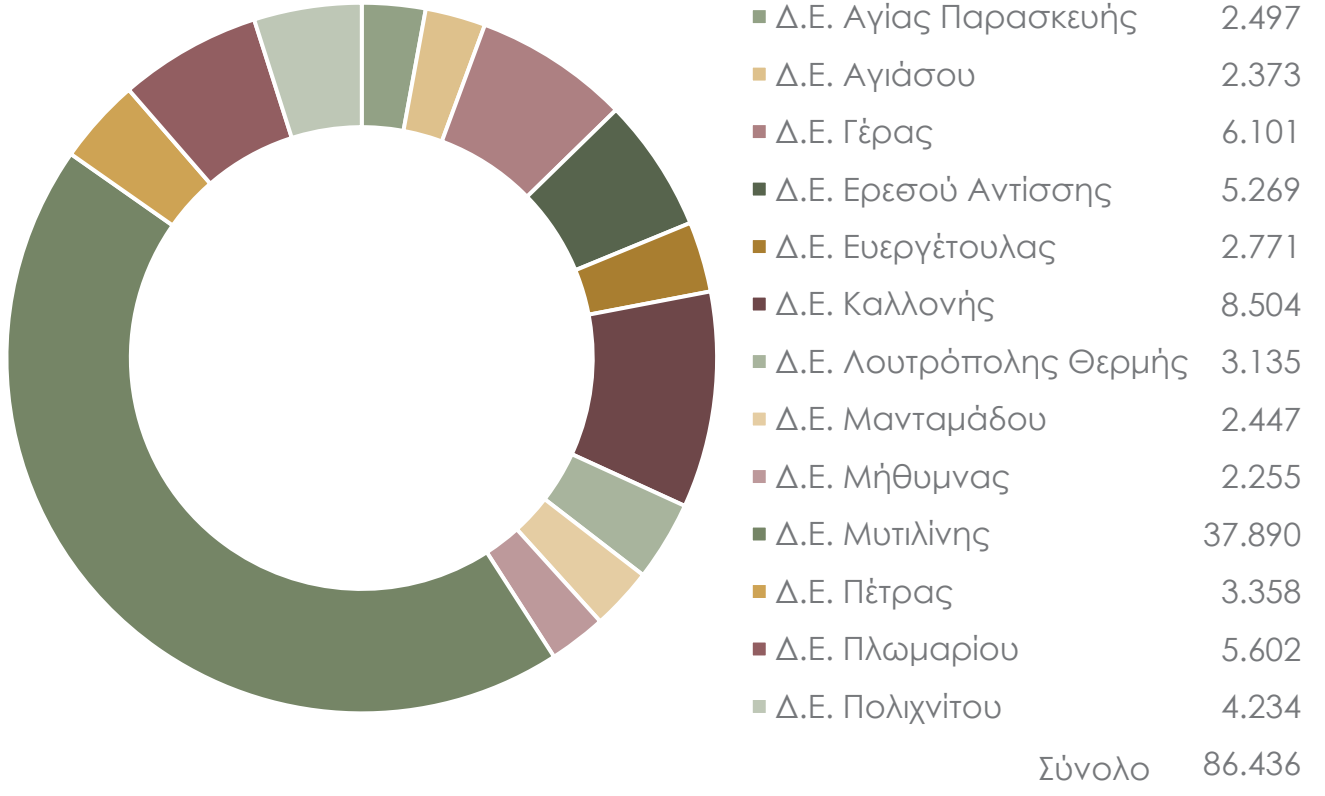
Ο Λουτρότοπος Θερμής αποτελεί μικρό μέρος στο νότιο-ανατολικό άκρο της υδρολογικής λεκάνης Θερμής, η οποία έχει άξονες εξόδου στην παραλία. Η λεκάνη έχει εμβαδόν 36Km². Το γεωμορφολογικό της ανάγλυφο συνίσταται από ημιορεινούς- ορεινούς όγκους σε ποσοστό περίπου 95%, ενώ το μικρό πεδινό τμήμα της αποτελεί η προσχωσιγενής πεδιάδα στην έξοδο της λεκάνης στον ευρύτερο χώρο των ιαματικών λουτρών. Το πεδινό τμήμα στο χώρο των λουτρών παρουσιάζει πολύ ήπιες κλίσεις ανατολικά προς τη θάλασσα της τάξεως του 1.5%. Στα περιθώρια του πεδινού τμήματος έχουμε έντονες κλίσεις. Το μεγαλύτερο υψόμετρο αποτελεί η κορυφή Γεράνιο με 451μ.

Ως προς την υδρογραφία της περιοχής και του χώρου των λουτρών διακρίνουμε: Τρία ρέματα περιοδικής ροής: α) ποταμάκι που έχει έξοδο βόρεια των λουτρών στη θέση εκκλησάκι, Γεωργίου β) ρέμα της θερμής που ξεκινά από τον Αγ. Ραφαήλ διέρχεται δυτικά του οικισμού της Θερμής

«κολυμπάς στην ακρογιαλιά της Θερμής και ολόγυρά σου οι γραμμές των βουνών κινούνται χορευτικά, κολπώνονται και αναδύονται με την ανάλαφρη τη χάρη την ελληνική»

Στρατής Μυριβήλης

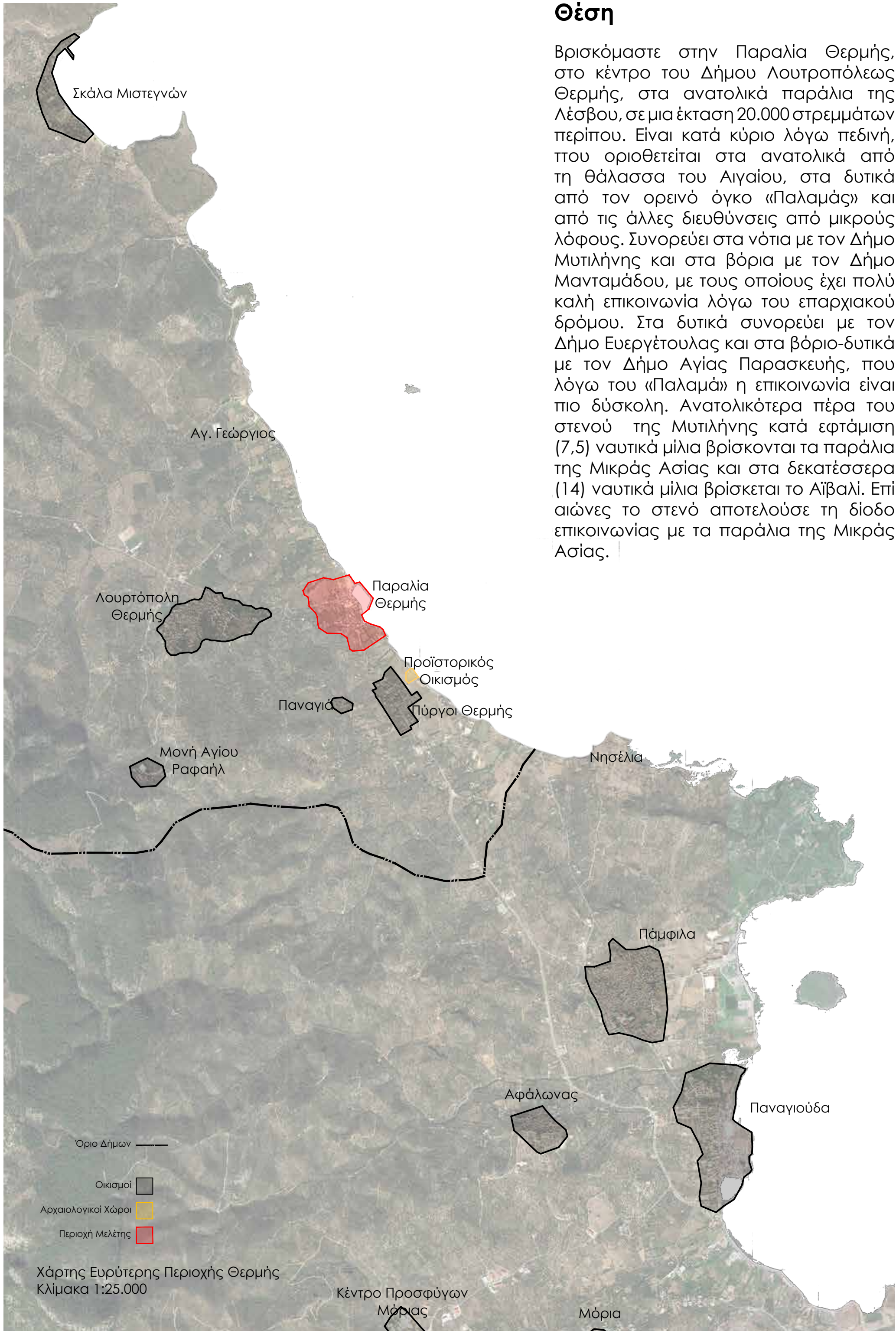
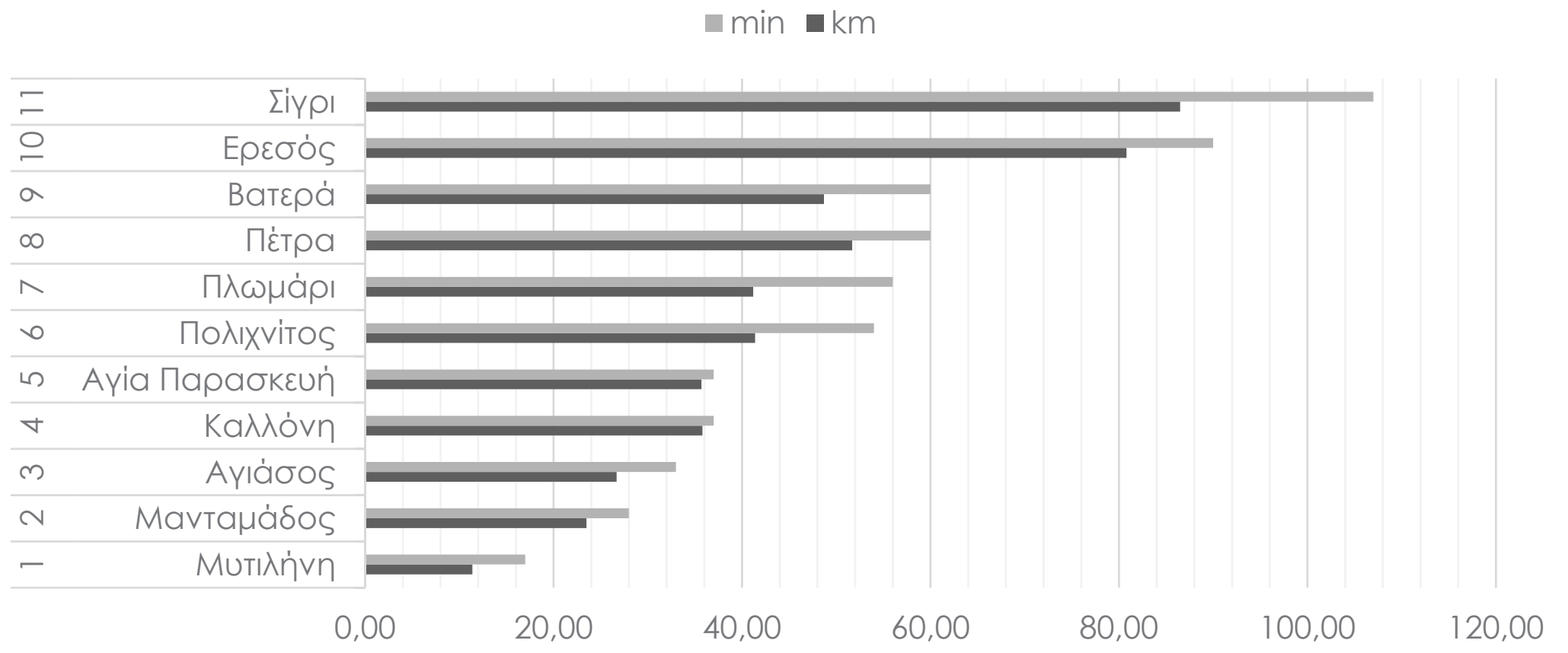
Πληθυσμιακά Στοιχεία Δημοτικών Ενοτήτων Λέσβου

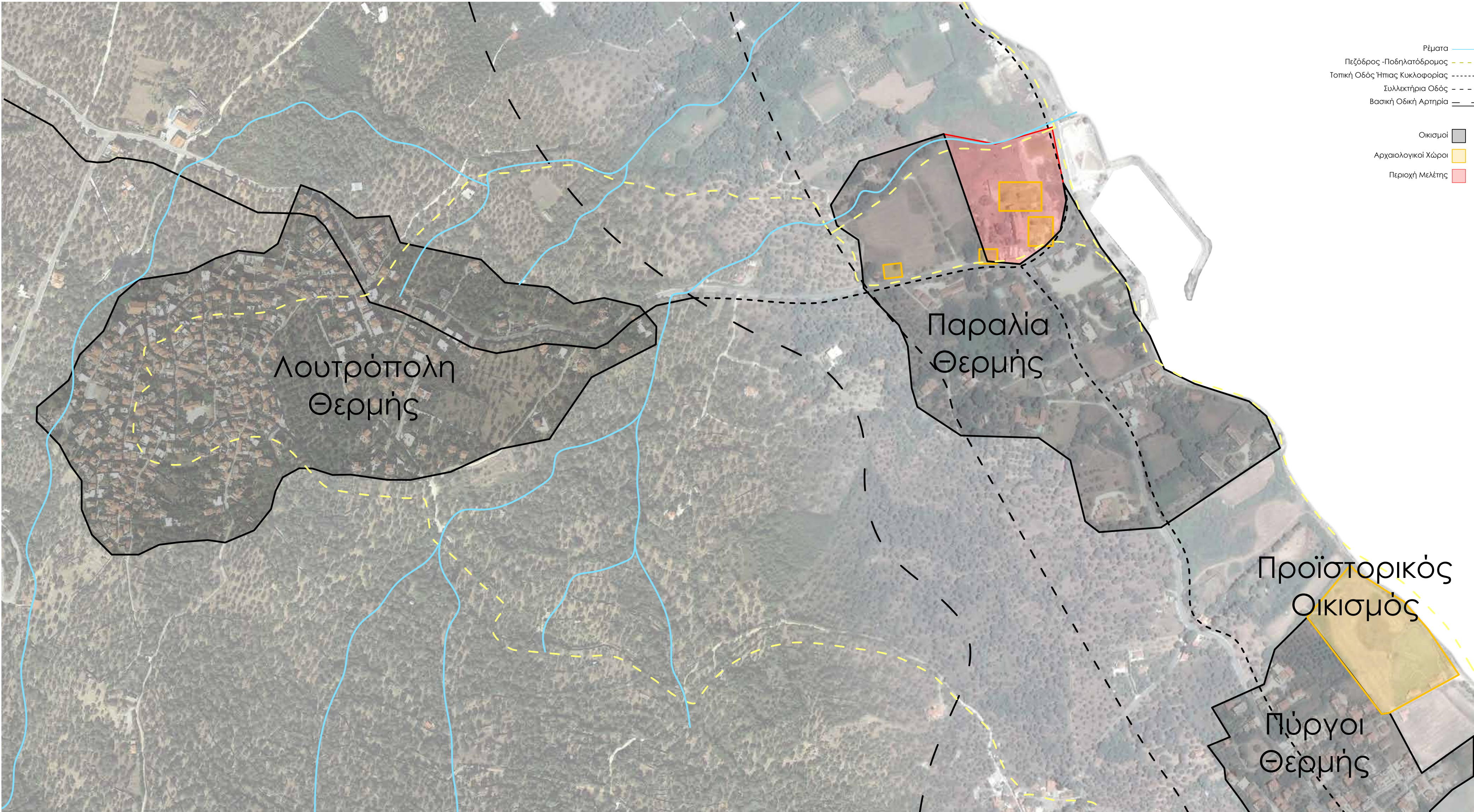
Ιστορικό Χρονολόγιο Θερμής Λέσβου

780.000 π.Χ. - 125.000 π.Χ.	Παλαιολιθική Εποχή	Πρώτη ανθρώπινη παρουσία στο νησί
8.000 π.Χ. - 3.000 π.Χ.	Μεσολιθική Εποχή	Το νησί κατοικούν διάφοροι μεσογενικοί λαοί (Πύλαροι, Άλλες, Τυφίνες)
3.000 π.Χ. - 1.200 π.Χ.	Χαλκολιθική Εποχή	Έκταση χαλκού και πολιτισμικών επιρροών
1100 π.Χ.	Έκταση Αιολέων	Εξέλιξη κατοίκων
7ος αι. π.Χ.	Αρχαϊκή Εποχή	Μέρος του ιπποκράτειρου πολιτισμού
5ος αι. π.Χ.	Κλασική Εποχή	Προϊστορικός οικισμός Θερμής
31 π.Χ. - 4ος αι. Ρωμαϊκή Εποχή		Δημιουργία Μυτιλήνης
4ος αι. - 1355 Βυζαντινή Περίοδος		Θερμή ως προάστειο
1355 - 1462 Εποχή των Γατελούζων		Ανακάλυψη Πηγών και αξιοποίηση τους
1462 - 17ος αιώνας		Σύνδεση με τη θέα Άρτεμη
1462 - 1912 Τουρκοκρατία		Ανάπτυξη οικισμού Θερμής
17ος - 19ος αιώνας		Ιερό υδροθεραπευτήριο
19ος - 20ος αιώνας		Τοπική επιρροή
20 Νοεμβρίου 1912		Ακμή υδροθεραπευτηρίου
Ιούνιος 1914 - Νοέμβριος 1918		Υπερνησιωτική επιρροή
Απρίλιος 1914		Παρακμή και κατάρρευση υδροθεραπευτηρίου
Καλοκαίρι 1922		Μεταφορά του οικισμού στη σημερινή του θέση
1912 - 1950 Ελεύθερος Βίος		Δημιουργία δάσχαρων οικισμών
24 Ιουλίου 1923		Μικρή αλλά σύντομη άθηση
1922 - 1940		Παρακμή της Λέσβου γενικότερα
1940 - 1944		Καταστροφή όλων των βυζαντινών ναών
1946 - 1949		Οσιομάρτυρες Άγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος και Ειρήνη
		Δημιουργία αστική τάξης
		Εγκατάσταση Τούρκων στη Θερμή
		Αργή ανάπτυξη Θερμής ως παραθεριστικού προάστιου
		Κατασκευή Αρχοντικών και Πυργόσπιτων
		Βελτίωση λουτρικών εγκαταστάσεων
		Κατασκευή ξενοδοχείων
		Σάρμητζε Παλός, Λουτρά, Μικρό Παλατάκι, κτλ.
		Χαυρέν Χιλής Παζάς
		Απέλευθέρωση Θερμής
		Α' Παγκόσμιος Πόλεμος
		Υποδοχή χιλιάδων προσφύγων
		Επίσκεψη Ελ. Βενιζέλου στη Θερμή
		Μικροασιακή Καταστροφή
		Νέο κύμα προσφύγων
		Συνθήκη της Λοζάνης
		Οριστικοποίηση ένωσης Λέσβου και Ελλάδας
		κατασκευή προσφυγικού συνοικισμού
		Περίοδος Μεσοπολέμου
		Β' Παγκόσμιος Πόλεμος και Κατοχή
		Εμφύλιος Πόλεμος

Απόσταση και Χρόνος των βασικών οικισμών από την Περιοχή Μελέτης

2 Ανάλυση Παραλίας και Λουτρόπολης Θερμής

και αποστραγγίζεται 200μ βόρεια των λουτρών και γ) το ρέμα των λουτρών που ξεκινά από τους Πύργους Θερμής και διέρχεται περιμετρικά από τον αρχαιολογικό χώρο και καταλήγει στο βόρειο τμήμα του πολιτιστικού πάρκου. Στο ρέμα των λουτρών αποστραγγιζόταν και τα νερά του αρχαιολογικού χώρου. Όλα τα ρέματα (τρία) είναι δεντρικού τύπου. Το ρέμα των λουτρών διαμόρφωσε και το ανάγλυφο της περιοχής των λουτρών με ποταμοχειμάρριες αποθέσεις.

Η λεκάνης της θερμής χαρακτηρίζεται ως υδρομεταλλική. Το τμήμα της περιοχής που

μελετάμε και το οποίο αποτελεί μέρος της ευρύτερης προσχωσιγενούς λεκάνης της θερμής χαρακτηρίζεται από δύο γενικούς τύπους μεταλλικών νερών που ταξινομούνται ως χλωριονατριούχα και αλατούχα σιδηρούχα με υποδιαιρέσεις σε επιμέρους ομάδες μεταλλικών νερών.

Κλίμα

Η περιοχή ξεχωρίζει για το ξηρό κλίμα της και το μικροκλίμα της περιοχής είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό. Ακραίες θερμοκρασίες είναι σπάνιες για την

περιοχή. Τα μελτέμια του καλοκαιριού μετριάζουν τη θερμοκρασία και το χειμώνα το δριμύ ψύχος περιορίζεται τις ημέρες που οι άνεμοι είναι βόρειοι και μεταφέρουν ψυχρές αέριες μάζες, από τα απέναντι χιονισμένα βουνά της Μικρασίας και ιδιαίτερα το «Καζ-Νταγ».

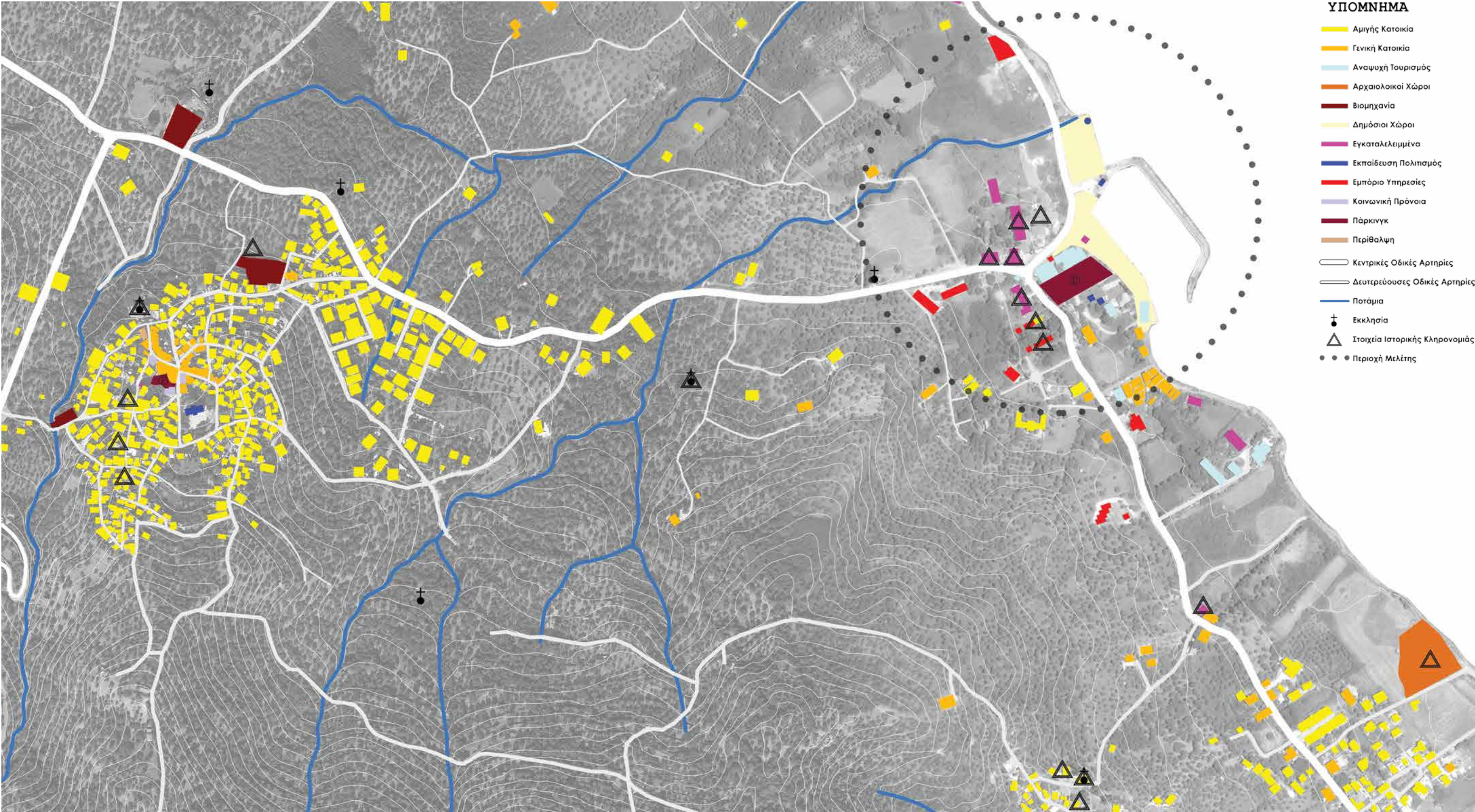
Χλωρίδα - πανίδα

Από τα 20.100 στρέμματα που καλύπτει η περιοχή της Θερμής, καλλιεργήσιμη έκταση είναι τα 11.600 στρέμματα ενώ τα υπόλοιπα κατανέμονται σε 3.100στρ βοσκοτόπια, 4.700στρ. δάση, 300στρ

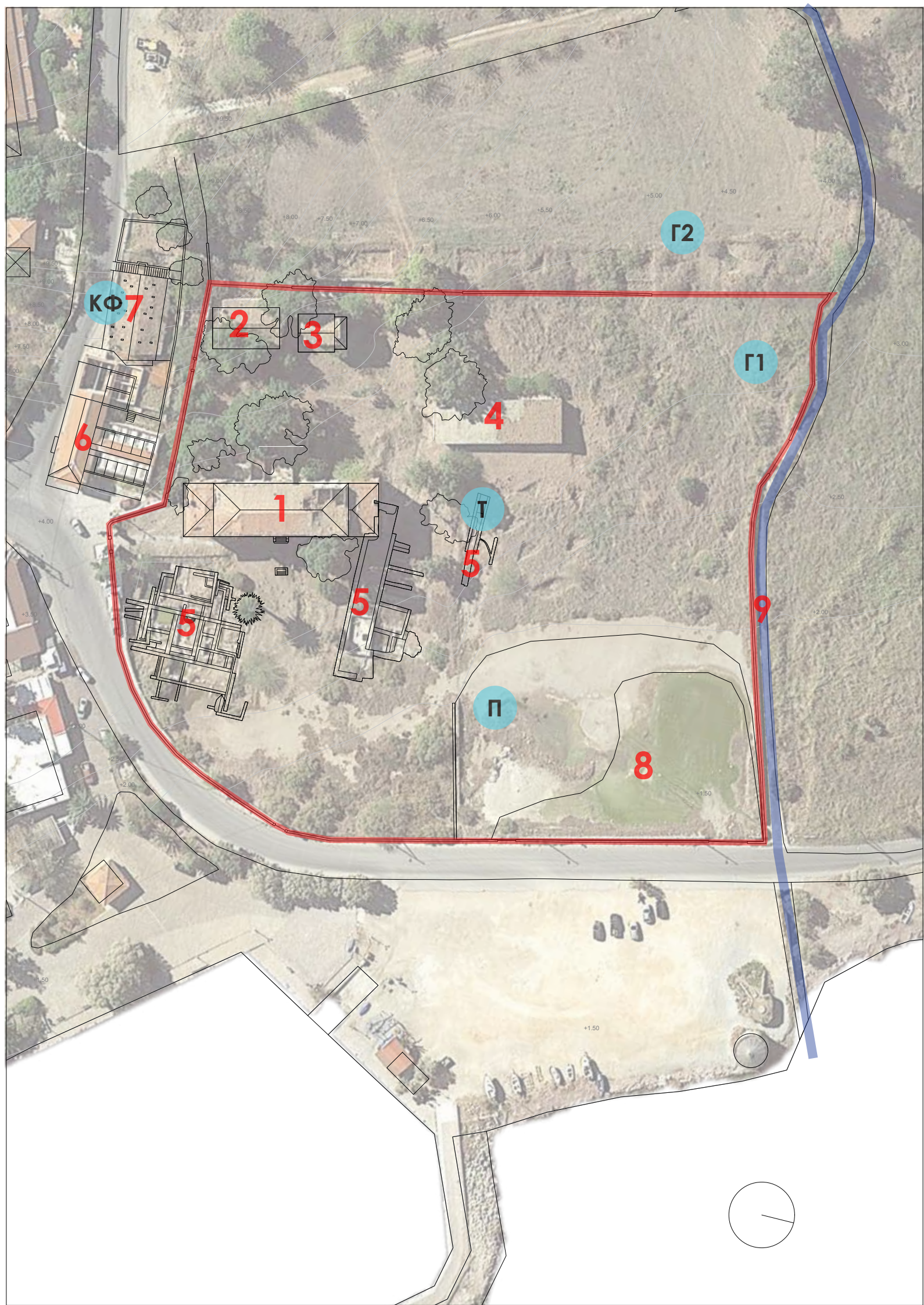
καλυπτόμενα υπό υδάτων και 500στρ που καλύπτονται από οικισμούς και δρόμους.

Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις καλύπτονται κατά μεγάλο ποσοστό από ελαιώνες. Αρωματικά φυτά, όπως θρούμπι, φασκόμηλο, ρίγανη και άλλα ευδοκούν στις πλαγιές των γύρω λόφων.

Από πλευράς πανίδας η Θερμή δεν έχει να παρουσιάσει κάτι αξιοσημείωτο. Ερπετά, αρπακτικά πουλιά και μικρά σαρκοβόρα ζώα βρίσκουν καταφύγιο στους γύρω λόφους.

3 Ανάλυση Περιοχής Μελέτης

Κτιριακό Απόθεμα

Η Περιοχή Μελέτης (συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα) βρίσκεται στην Παραλία Θερμής, επί του οδικού άξονα που συνδέει τη Μυτιλήνη με το βόρειο κομμάτι του νησιού. Αποτελεί ιδιοκτησία του Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Α.Υ. και προσφάτως παραχωρήθηκε στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου για την αξιοποίηση της από την τοπική κοινωνία.

Έχει έκταση **17 στρεμμάτων** περίπου και περιλαμβάνει 5 κτίρια:

1. το **Σάρλιζα Παλλάς**
2. 1 **ισόγεια κατοικία**
3. 1 **δυόροφη κατοικία**
4. 1 **κτίσμα 8 ισόγειων διαμερισμάτων**.

Επίσης, εντός της περιοχής μελέτης και μπροστά από την ανατολική όψη έχουν βρεθεί **αρχαίες λουτρικές εγκαταστάσεις** ελληνιστικές και ρωμαϊκής περιόδου (5) που προστατεύονται από την εφορία προϊστορικών και κλασσικών αρχαιοτήτων.

Πλησίον της περιοχής μελέτης υπάρχει ένα **νεοκλασικό λουτρό** (6) και ένα **οθωμανικό λουτρό** (7).

Το Σάρλιζα Παλλάς και οι δυο επικουρικές κατοικίες κατασκευάστηκαν στις αρχές του 20ου αιώνα, είναι Νεοτούρκικου αρχιτεκτονικού ύφους και αποτελούν μνημεία ειδικής προστασίας της νεοκλασικής περιόδου. Το νεοκλασικό λουτρό είναι της ίδιας περιόδου με τα προαναφερθέντα και αποτελεί ομοίως προστατευόμενο μνημείο, ενώ το οθωμανικό λουτρό ανήκει στην εφορία βυζαντινών αρχαιοτήτων.

Το κτίσμα των 8 ισόγειων διαμερισμάτων κατασκευάστηκε το 1952, χωρίς κάποια ιδιαίτερη αρχιτεκτονική αξία και χωρίς να εντάσσεται σε κάποιο καθεστώς προστασίας.

Όλα τα κτίσματα ανεξαιρέτως είναι εγκαταλελειμμένα και σε δυσχερή κατάσταση. Επομένως είναι παραπάνω από αναγκαία η εξυγίανση τους και η επανάχρησή τους.

4 Ανάλυση Περιοχής Μελέτης

Χώρος Περιβάλλοντος

Τα κτίσματα και τα αρχαιολογικά ευρήματα βρίσκονται στο νότιο μέρος της περιοχής μελέτης, που μαζί με τους εξωτερικούς χώρους τους καταλαμβάνουν σχεδόν το μισό μέρος της έκτασης. Το υπόλοιπο μέρος παραμένει ανεκμεταλλευτο. Εντύπωση προκαλεί το **πλημμυρισμένο κομμάτι** (8) στο βορειο-δυτικό μέρος της περιοχής μελέτης, τόσο λόγω της μεγάλης του έκτασης όσο και λόγω των αντανakλάσεων που δημιουργεί. Αιτία της πλημμύρας είναι οι περιοδικές βροχοπτώσεις, η συσσώρευση ύδατος από τις πηγές φυσικής ανάβλυσης που υπάρχουν σε όλη την έκταση της περιοχής μελέτης και η απουσία της κοίτης του **ρέματος** (9) που λειτουργούσε ως φυσικό κορμό αποστράγγισης όλου του χώρου καθώς είναι σήμερα υπογειοποιημένο. Τέλος, η ύπαρξη του δρόμου στο ανατολικό όριο διακόπτει την ομαλή και ασφαλή επαφή της περιοχής μελέτης με το παραλιακό μέτωπο.

Πολύ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι πηγές που αναβλύζουν στα διάφορα σημεία της περιοχής μελέτης. Αυτές είναι:

1. Το **Κεντρικό Φρεάτιο** (ΚΦ): είναι το πιο σημαντικό καθώς σε αυτό υδρομαστεύονται τα θερμά ιαματικά νερά της περιοχής και κατανέμονται στα επιμέρους λουτρά. Επίσης είναι αναγνωρισμένο από το κράτος ως την επίσημη ιαματική πηγή της Λουτρόπολης Θερμής.
2. Το **ρωμαϊκό τούνελ υδρομάστευσης** (Τ) στο οποίο συσσωρεύεται ιαματικό νερό που αξιοποιούταν από τα αρχαία ρωμαϊκά λουτρά.
3. Η **φυσική πηγή ανάβλυσης** (Π) με νερά ιαματικού χαρακτήρα τα οποία συσσωρεύονται στο πλημμυρισμένο κομμάτι της περιοχής μελέτης.
4. Οι **γεωτρήσεις** Γ1 και Γ2 είναι σημαντικές καθώς προσφέρουν μεταλλικά νερά κατάλληλα για ποιοθεραπείες.

Ελληνιστικά, Ρωμαϊκά, Οθωμανικά και Νεοκλασικά Λουτρά

Μαρμάρινες επιγραφές, κίονες και άλλα αρχαία δομικά υλικά παρατηρούνται διάσπαρτα σε όλη την έκταση του Δήμου Θερμής. Είναι λείψανα μιας άλλης εποχής που μαρτυρούν την σπουδαιότητα που είχε κάποτε η αρχαία λουτρόπολη της Θερμής. Τα ευρήματα που έχουν βρεθεί αποδεικνύουν πως τον 5ο αιώνα π.Χ. είχε ήδη καθιερωθεί η ευρεία χρήση των *βαλανίων*, των αρχαίων ελληνικών λουτρών, ενώ παράλληλα είχαν συνδεθεί με τη λατρεία της θεάς Άρτεμης, πρακτική που συνηθιζόταν εκείνη την εποχή. Η ακμή της αρχαίας λουτρόπολης είχε συμβεί κατά την ρωμαϊκή εποχή και η ακτινοβολία της ξεπερνούσε τα όρια του νησιού. Επιγραφές μαρτυρούν τον πρωταγωνιστικό ρόλο που κατείχε ο αρχαίος ναός της Θερμίας Άρτεμης. Σήμερα εικάζεται πως η τοποθεσία του ναού βρίσκεται στο οικόπεδο της Χωράφας, που συνορεύει στα δυτικά με την Περιοχή Μελέτης.

Η παρακμή ξεκίνησε τη βυζαντινή περίοδο όταν σταμάτησαν τα λουτρά να παίζουν καθοριστικό ρόλο στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων της περιοχής και περιορίστηκαν τελικά στην χρήση τους μόνο από λίγους ανθρώπους της περιοχής. Τα λουτρά αρχίζουν πάλι να αποκτούν μια μικρή σημασία κατά τα μέσα της τουρκοκρατίας. Απόδειξη αποτελεί το οθωμανικό λουτρό που στην ουσία στέγασε την παλιά ρωμαϊκή δεξαμενή η οποία χρησιμοποιούταν ακόμη.

Σχέση με το ευρύτερο περιβάλλον

Αξίζει να σημειωθεί πως η τοπογραφία της περιοχής χαρακτηρίζεται ως ήπια, με την κλίση του φυσικού εδάφους να μην ξεπερνάει το 8% σε όλη την έκταση του. Το γεγονός αυτό επιτρέπει στους κατοίκους της περιοχής να διανύουν μεγάλες αποστάσεις με τα πόδια χωρίς να καταβάλλονται σωματικά. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς στα 3 χιλιόμετρα βρίσκεται η κοινότητα της Λουτρόπολης Θερμής ενώ σε ακτίνα λιγότερη του χιλιόμετρου βρίσκεται η περιοχή Πύργoi Θερμής.

Η Λουτρόπολη Θερμής βρίσκεται στους πρόποδες των λόφων που περιβάλλουν την περιοχή μελέτης, προφέροντας μια εικόνα ιδιαίτερου κάλους. Η ομορφιά της περιοχής ενισχύεται ακόμα περισσότερο από το παραλιακό μέτωπο και τη θάλασσα του στενού της Μυτιλήνης. Στον ορίζοντα, κοιτώντας ανατολικά, διακρίνονται τα ανατολικά παράλια της Μικράς Ασίας, και όταν ο καιρός το επιτρέπει, διαφαίνεται και η παραλιακή κοινότητα της Μπανταβούτ, ενώ το Αϊβαλί βρίσκεται στα 26,50 χιλιόμετρα (16,4 μίλια).

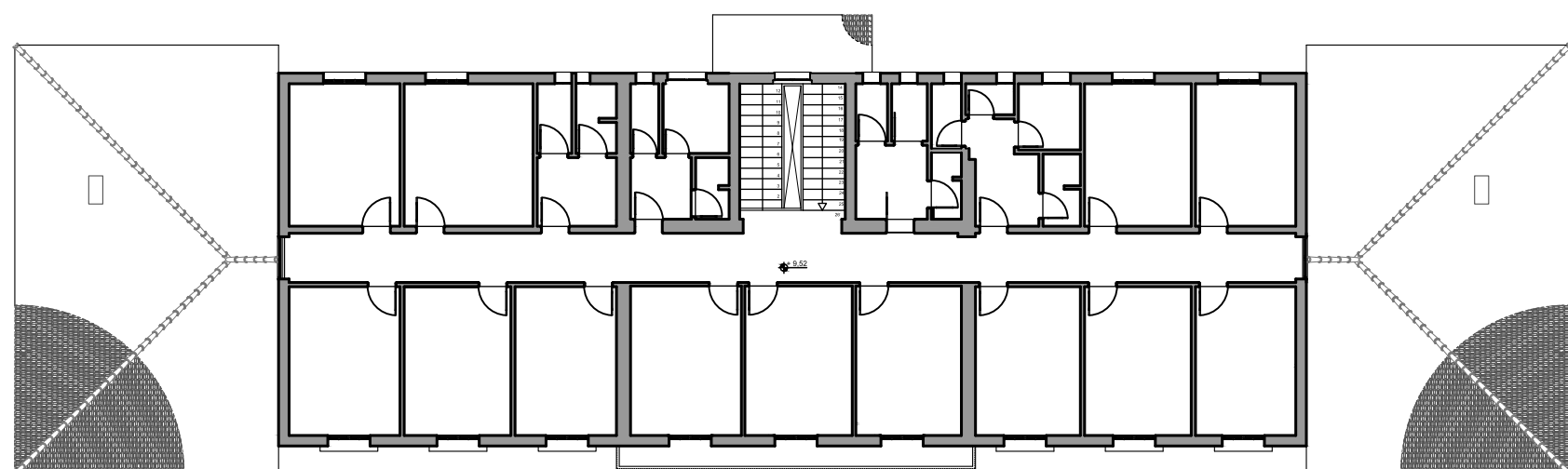
5 Ανάλυση Κτήρια Περιοχής Μελέτης

Ξενοδοχειακό Συγκρότημα Σάρλιτζα Παλλάς

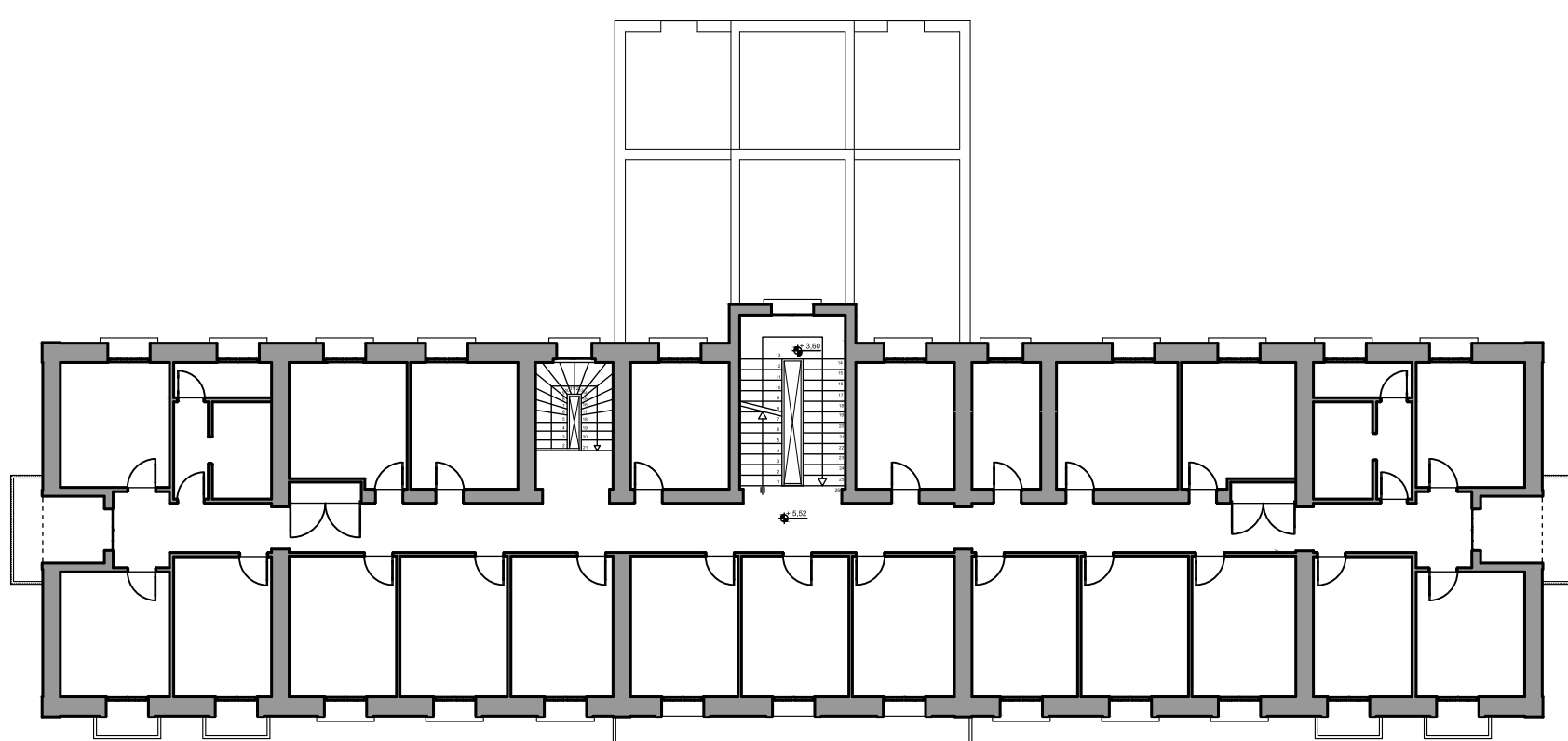
- 1908 Κατασκευή των λουτρικών εγκαταστάσεων
- 1909 Κατασκευή του Σάρλιτζα Παλλάς, ιδιοκτησία του Χασάν εφέντη Μολλά Μουσταφά
- 1923 - 1925 Νέος ιδιοκτήτης του Σάρλιτζα Παλλάς γίνεται το Ελληνικό Δημόσιο και αμέσως μετά η Εθνική Τράπεζα λόγω της Μικρασιατική Καταστροφής
- 1924 Επέκταση των εγκαταστάσεων του Σάρλιτζα Παλλάς
- 2933 Αγορά του ξενοδοχειακού συγκροτήματος από το Τ.Σ.Α.Υ.
- 1936 Α' Επέκταση του Σάρλιτζα: επεκτείνεται το ισόγειο και ο πρώτος όροφος
- 1952 - 1965 Β' επέκταση του Σάρλιτζα: Το Σάρλιτζα παίρνει τη σημερινή του μορφή με την κατασκευή τρίτου ορόφου και λουτρών στο πίσω μέρος του ισογείου και κατασκευάζεται επιπλέον ισόγειο κτίσμα οκτώ μικρών διαμερισμάτων
- 1980 Οριστικό κλείσιμο του ξενοδοχειακού συγκροτήματος ύστερα από πολυετή φθορά και αμέλεια

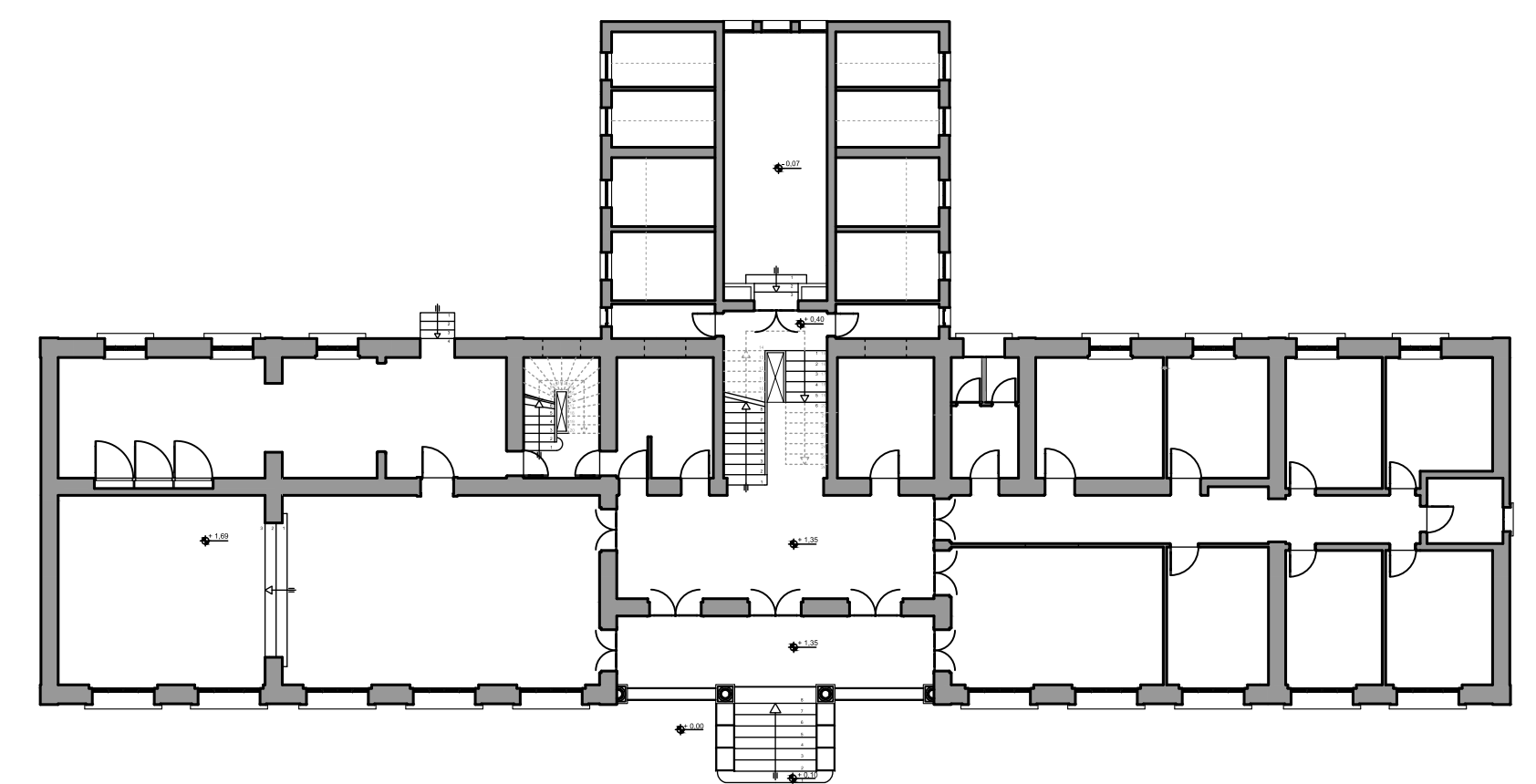
1. Ξενοδοχείο Σάρλιτζα Παλλάς
Κλίμακα 1:200

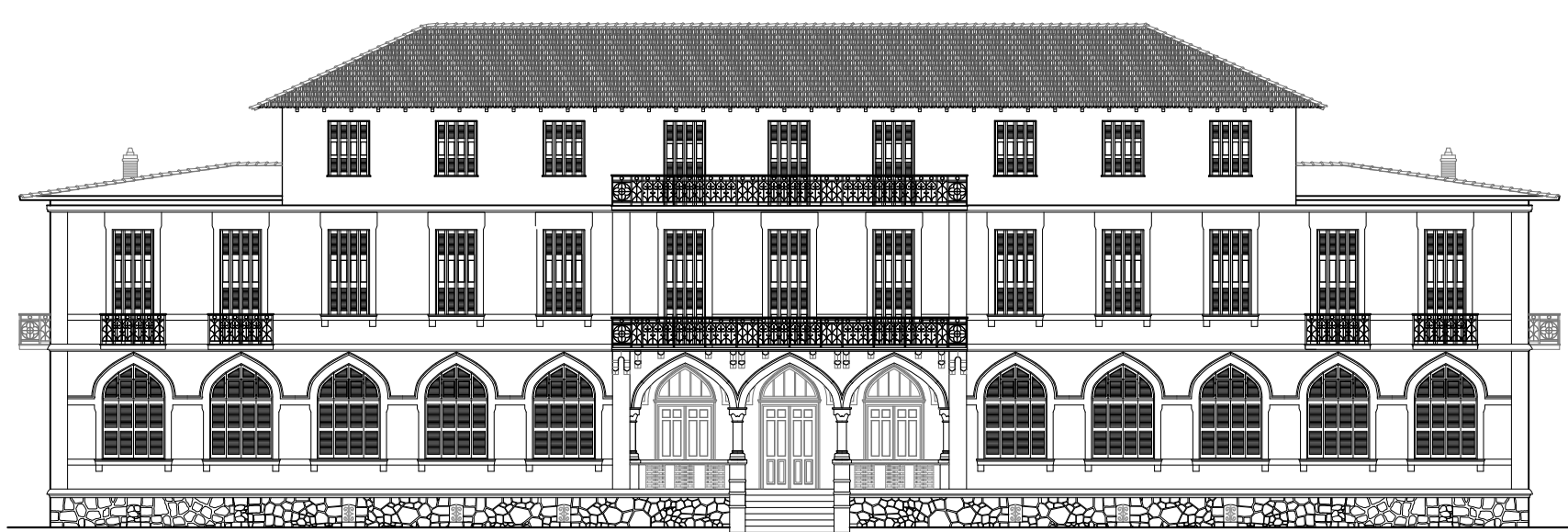
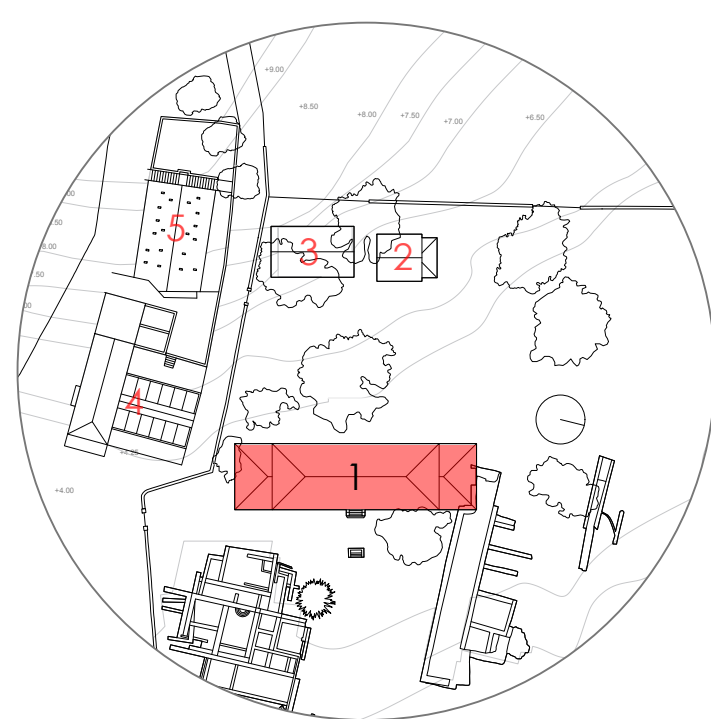
Κάτοψη Β' Ορόφου

Κάτοψη Α' Ορόφου

Κάτοψη Ισογείου

Ανατολική Όψη

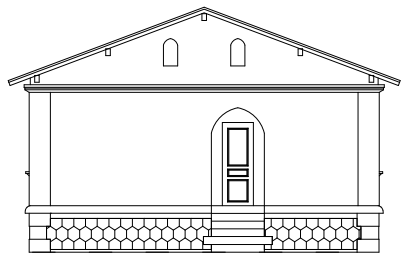
Δυτική Όψη

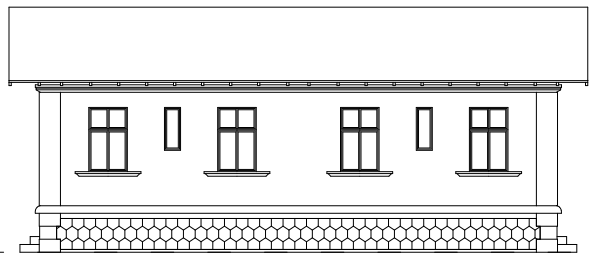
6 Ανάλυση Κτήρια Περιοχής Μελέτης

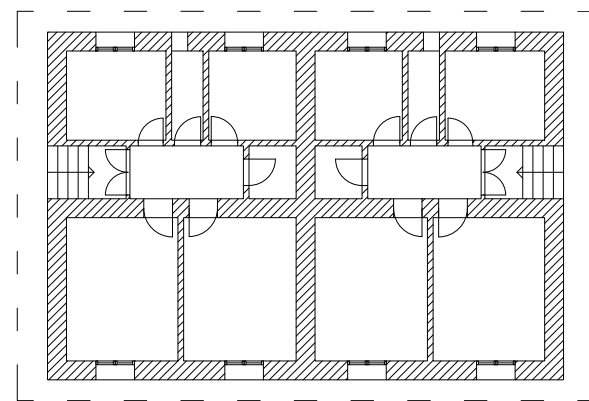
3. Ισόγεια Κατοικία
Κλίμακα 1:200

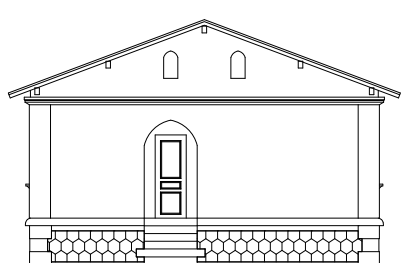
Βόρεια Όψη

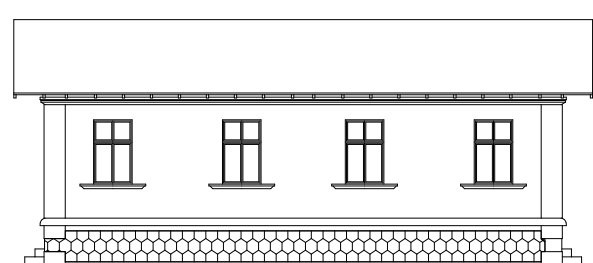
Δυτική Όψη

Κάτοψη

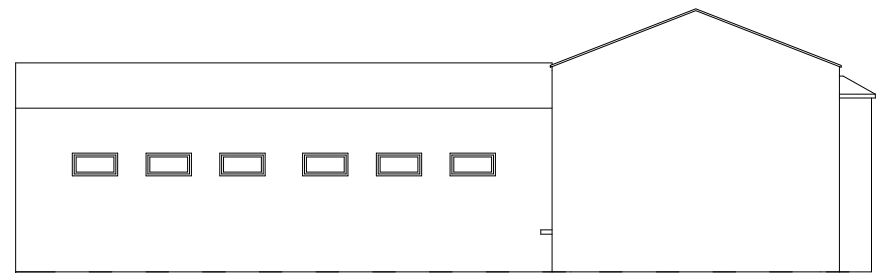

Νότια Όψη

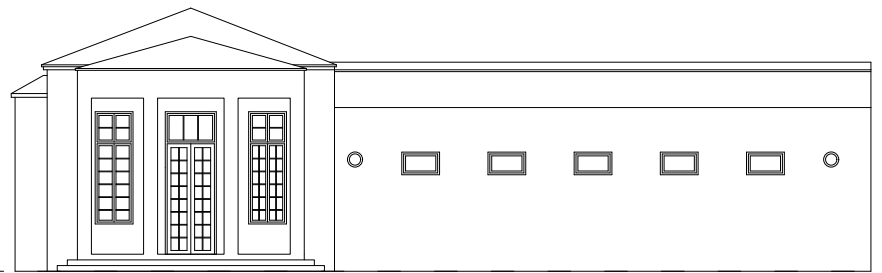

Ανατολική Όψη

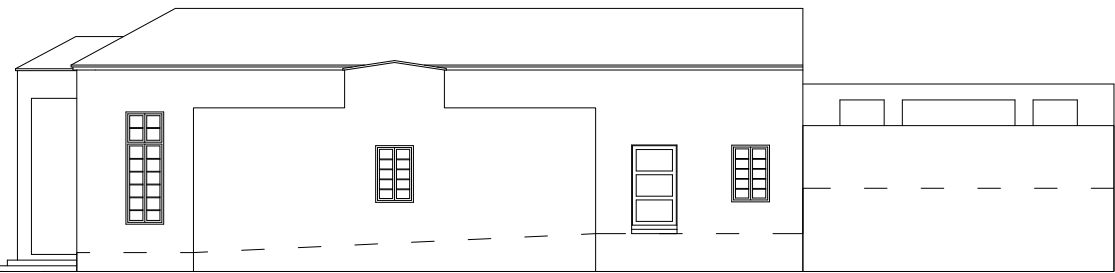
4. Νεοκλασικό Λουτρό
Κλίμακα 1:200

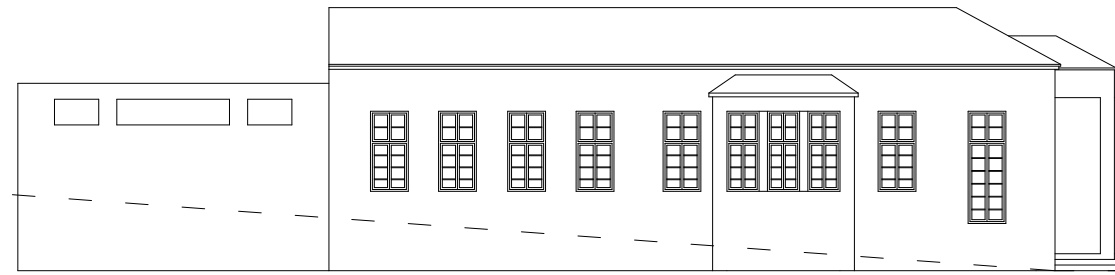
Δυτική Όψη

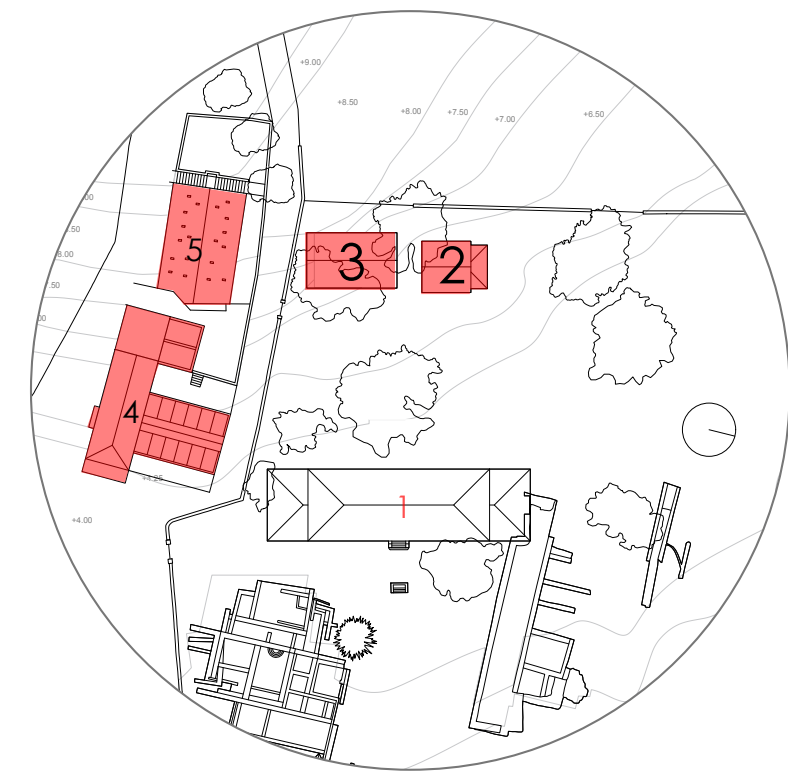
Ανατολική Όψη

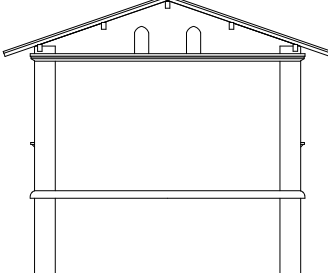
Βόρεια Όψη

Νότια Όψη

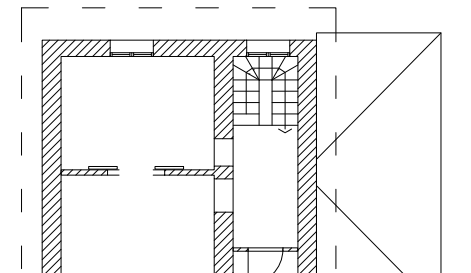
2. Δυόροφη Κατοικία
Κλίμακα 1:200

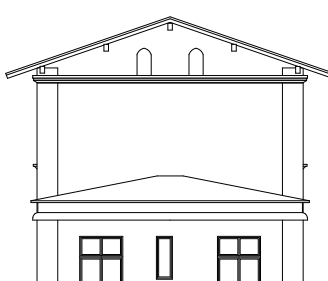
Νότια Όψη

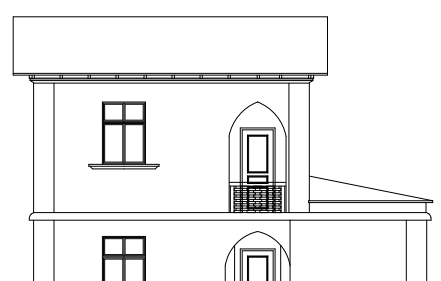
Δυτική Όψη

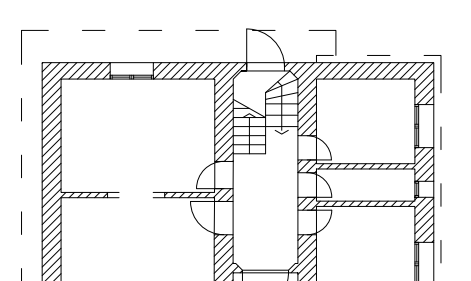
Κάτοψη Ορόφου

Βόρεια Όψη

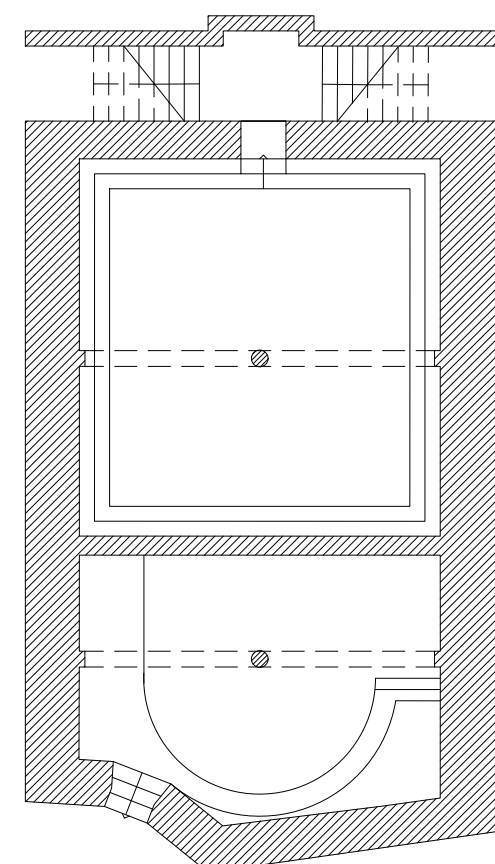
Ανατολική Όψη

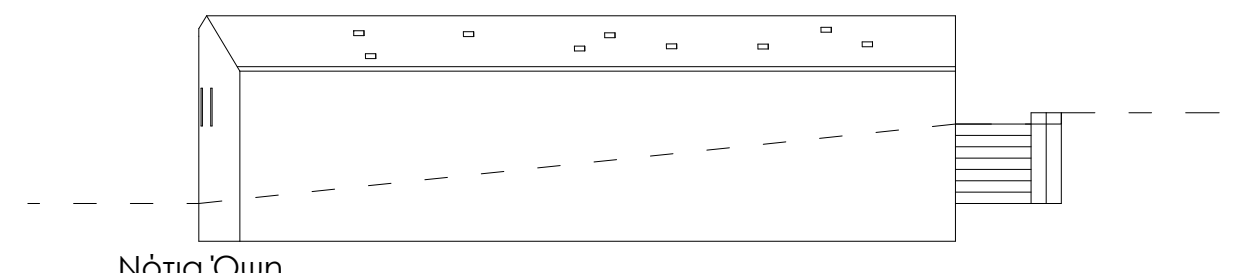
Κάτοψη Ισογείου

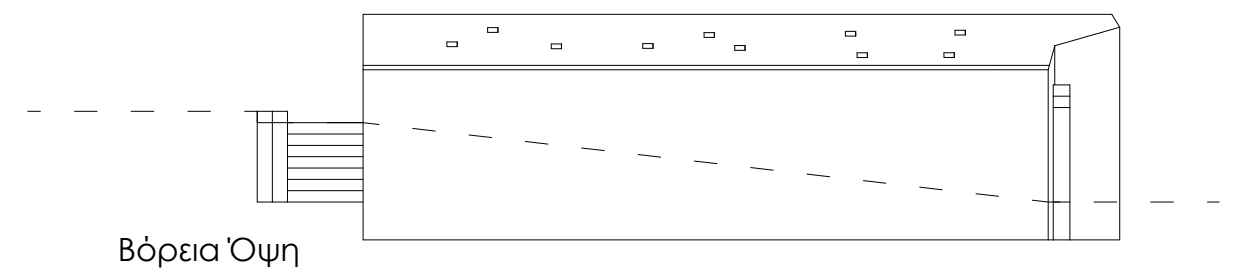
5. Οθωμανικό Λουτρό
Κλίμακα 1:200

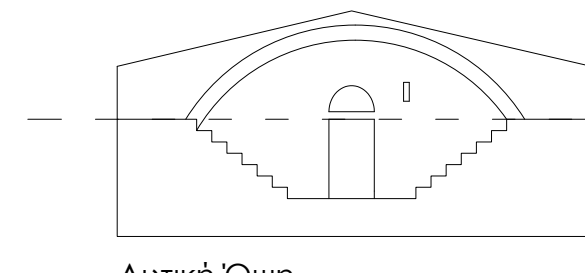
Κάτοψη

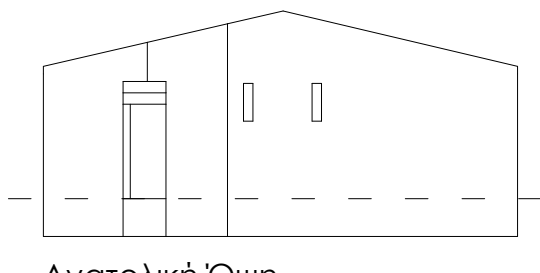
Νότια Όψη

Βόρεια Όψη

Δυτική Όψη

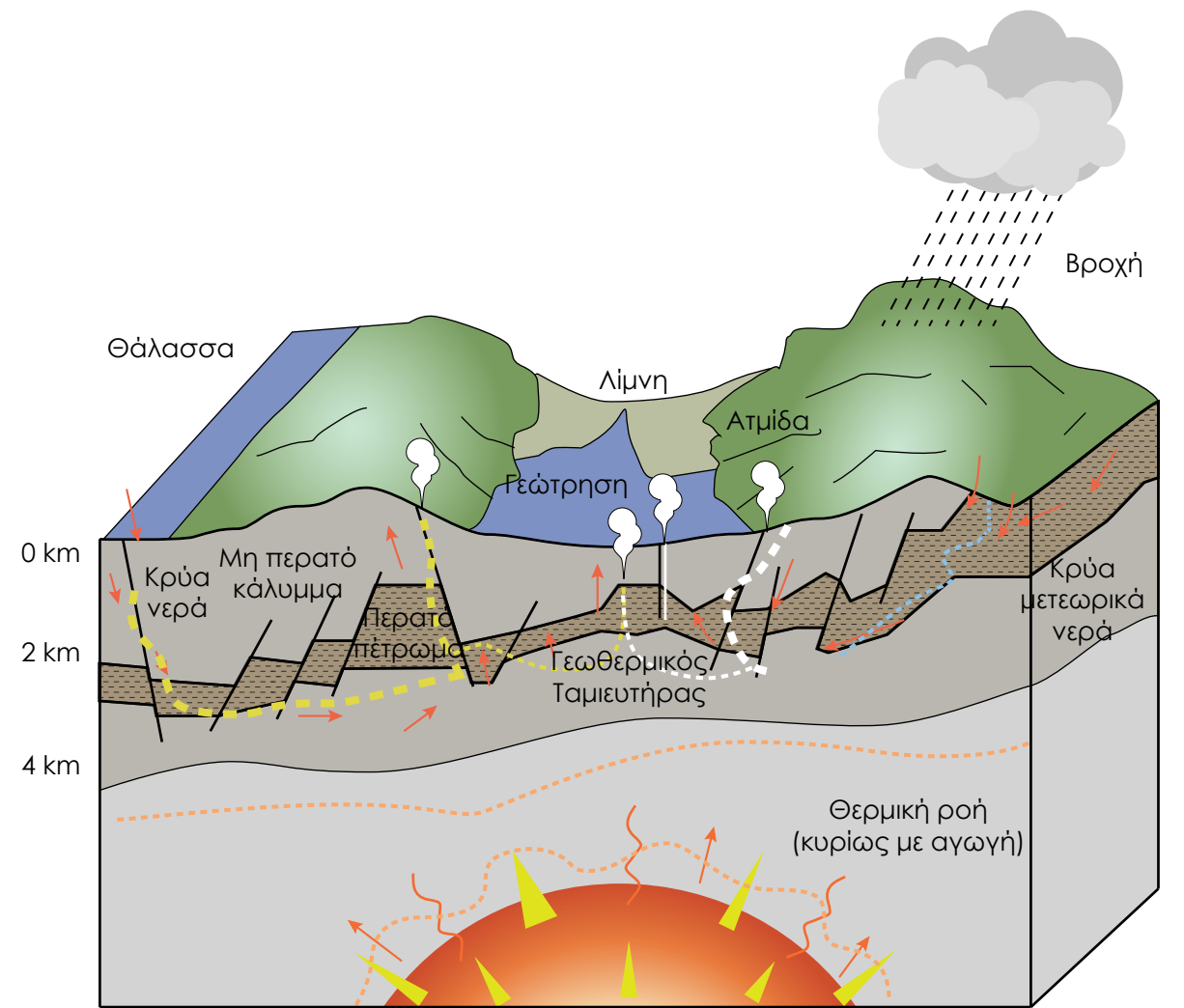
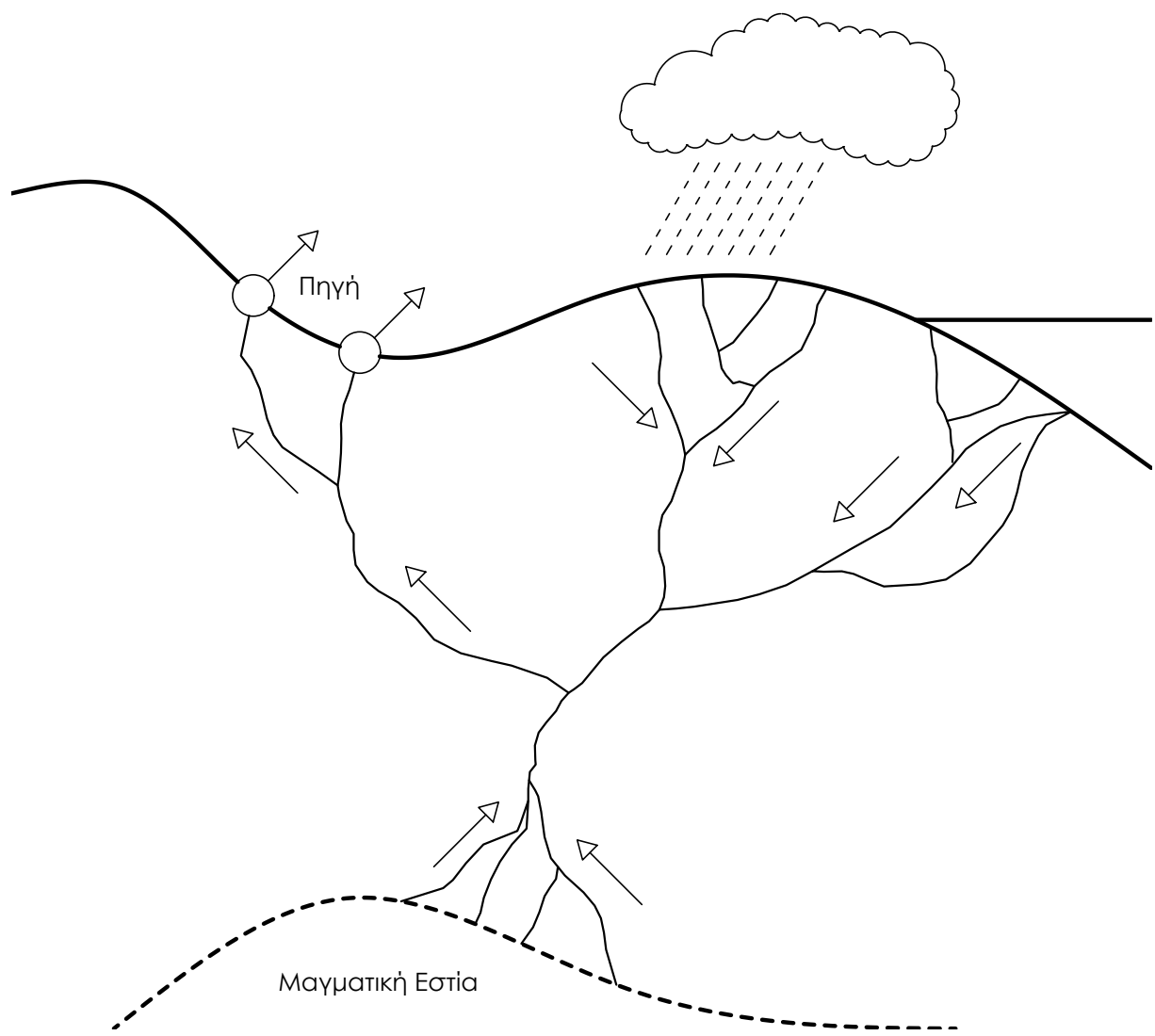

Ανατολική Όψη

7 Θερμαλισμός

Ιαματικές Πηγές: Ιδιότητες και Χαρακτηριστικά

Έννοιες και Ορισμοί

Θερμαλισμός
Είναι το ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών για την υγεία εφαρμογών, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων. Με άλλα λόγια ο θερμαλισμός είναι ένα σύνολο οργανωμένων και αλληλοσυμπληρουμένων δράσεων με κυρίαρχο στοιχείο, τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, με στόχο την πρόληψη ή/και διατήρηση ή/και αποκατάσταση της σωματικής ή/και ψυχικής υγείας.

Θερμαλιστική Θεραπεία
Είναι ένα σύνολο ενεργειών και σχέσεων με το ιαματικό νερό, τον πηλό, τους υδρατμούς και το περιβάλλον, που συγκροτούν για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια σε ένα θερμαλιστικό κέντρο, ένα ιδιαίτερο μοντέλο ζωής.

Θερμαλιστικό κέντρο είναι χώρος, με ιδιαίτερα οικολογικά, ιστορικά, πολιτισμικά χαρακτηριστικά, στον οποίο ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική, σωματική και ψυχική του υγεία με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Στα θερμαλιστικά κέντρα προωθείται μια διευρυμένη εκδοχή της έννοιας της θεραπείας, όχι μόνο επανορθωτική, ούτε μόνο προληπτική, αλλά βασισμένη σε μια στρατηγική προώθησης της υγείας. Σε ένα όμορφο υγιεινό περιβάλλον, λειτουργικό, αισθητικά όμορφο, κοινωνικά και ιστορικά πλούσιο, αρμονικό και ασφαλές, ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική του υγεία και με ευχαρίστηση πειραματίζεται σε υγιεινές συνήθειες, συμπεριφορές και στάση ζωής. Ωθείται στην ουσία ο επισκέπτης να υιοθετήσει έναν ενεργητικό ρόλο και να μην είναι απλά και μόνο παθητικός δέκτης θεραπευτικών μεθόδων. Μαθαίνει να αξιοποιεί και να αυξάνει τις ατομικές του ικανότητες, έτσι ώστε να παίρνει αποφάσεις που αφορούν την ίδια την υγεία του και να αναγνωρίζει το ρόλο και την ευθύνη της δικής του σωματικής, ψυχικής και πνευματικής υγείας.

Ιαματικοί φυσικοί πόροι
Είναι όλα εκείνα τα γήινα φυσικά υλικά που στην αυθεντική τους κατάσταση (δηλαδή χωρίς αλλαγή ή μετατροπή των φυσικών ή χημικών τους χαρακτηριστικών) εμφανίζουν ή και αποδεικνύουν μέσα από την πρακτική εμπειρία του παρελθόντος ή τη σύγχρονη επιστημονική εμπειρία την ικανότητα να ασκούν ιδιαίτερες βιολογικές δράσεις, οι οποίες και αξιοποιούνται στη θεραπεία. Αυτά είναι οι **ιαματικές πηγές**, τα **ιαματικά νερά**, τα **ιαματικά αέρια** καθώς και ο **ιαματικός πηλός**. Κατηγοριοποιούνται σε:

- 1. Στερεά** που είναι τα πηλοειδή. Μπορεί να είναι ανόργανα, οργανικά ή μικτά.
- 2. Υγρά** που είναι νερά αυτοφυών πηγών ή γεωτροήσεων.
- 3. Αεριούχα** που μπορεί να είναι σπήλαια υδρατμών, εκπομπές αερίων, εκπομπές υδρατμών, ξηρά σπήλαια.
- 4. Σύνθετα.** Ως σύνθετος ιαματικός φυσικός πόρος θεωρείται από πολλές σχολές θερμαλισμού το κλίμα, ιδιαίτερα στον τομέα της θαλασσοθεραπείας.

Ιαματικός τουρισμός είναι η εναλλακτική εκείνη μορφή τουρισμού η οποία αποσκοπεί στην ίαση φροντίδας της σωματικής και ψυχικής ανθρώπινης υγείας με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων.

Μονάδες ιαματικής θεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ιαματικών φυσικών πόρων υπό ιατρική παρακολούθηση για λόγους υγείας (προληπτικούς ή θεραπευτικούς) φυσικής αποκατάστασης ή και αναζωογόνησης, ιδίως με υδροθεραπεία, εισπνοθεραπεία, ρινοπλύσεις, ατμόλουτρα, πηλοθεραπεία, καταιονισμούς ή άλλες αναγνωρισμένες μεθόδους.

Προέλευση Θερμών Πηγών

Τα νερά από βροχές, χιόνια, τη θάλασσα εισέρχονται στη γη και πραγματοποιούν καθοδική πορεία σε μεγάλο βάθος. Εκεί θερμαίνονται, και κατά την επαφή τους με τα πετρώματα αποκτούν χημικά στοιχεία και άλλες ιδιότητες. Στη συνέχεια πραγματοποιούν ανοδική πορεία για να βρεθούν και πάλι στην επιφάνεια της γης ολοκληρώνοντας τον κύκλο τους. Να αναβλύσουν με δύναμη ή να σχηματίσουν μια ήρεμη και πολλές φορές πολύχρωμη θερμή υδατοπηγή.

Χαρακτηρισμός μιας πηγής ως Ιαματικής

Ο χαρακτηρισμός του νερού γίνεται προσδιορίζοντας τα εξής:

- Προέλευση νερού: Προσδιορίζουμε τη ζώνη τροφοδοσίας
- Ταξινόμηση ως προς τη θερμοκρασία του
- Αξιολόγηση της ποσοτικής υπερχής από την χημική ανάλυση
- Αξιολόγηση των χημικών στοιχείων (ιχνοστοιχεία) ποιοτικού χαρακτήρα
- Ταξινόμηση ως προς το Στερεό Υπόλειμμα
- Αξιολόγηση του κρυσκοπικού σημείου.
- Ταξινόμηση ως προς το ραδιενεργό του περιεχόμενο

Μηχανισμοί Θεραπευτικής αγωγής

- Μηχανική δράση
- Θερμική δράση
- Χημική δράση

Φυσικές Ιδιότητες Μεταλλικών Νερών

Τα νερά κατά την κυκλοφορία τους στο υπέδαφος έρχονται σε επαφή με διάφορα πετρώματα και αποκτούν τις εξής χαρακτηριστικές ιδιότητες:

- **Θερμοκρασία**
- **Ηλεκτρική αγωγιμότητα**
- **Ραδιενέργεια**
- **Χρώμα**
- **Οσμή**
- **Γεύση**

Κατηγορίες Ελληνικών Ιαματικών Πηγών

Κατηγορία I: Όσα έχουν σε περιεκτικότητα χλωριονατρίουχα (NaCl) μεγαλύτερη από το 50% του συνόλου των διαλυμένων αλάτων και με σύνολο όμως (διαλυμένων αλάτων) που δεν ξεπερνά τα 15 gr/L νερού

Κατηγορία II: Μεταλλικά νερά που η σύσταση τους είναι παραπλήσια μ' αυτήν του θαλασσινού νερού. Πιο συγκεκριμένα, το σύνολο του διαλυμένου NaCl να είναι μεγαλύτερο από 30 gr/L νερού.

Κατηγορία III: Τα ανθρακικά όξινα μεταλλικά νερά των οποίων η περιεκτικότητα σε ολικά διαλυμένα άλατα είναι μικρότερη από 2gr/L, ανεξάρτητα από το NaCl.

Χημικές Ιδιότητες Μεταλλικών Νερών

Τα μεταλλικά νερά περιέχουν διαλυμένα άλατα και αέρια. Οι συγκεντρώσεις τους καθορίζουν τον χημικό χαρακτήρα του νερού. Η προέλευση των χημικών στοιχείων του νερού εξαρτάται από το είδος των πετρωμάτων με τα οποία το νερό έρχεται σε επαφή και από τη διάρκεια της, από τη διαλυτότητα των πετρωμάτων, από την πίεση, τη θερμοκρασία του νερού, καθώς και από την περιεκτικότητα των αλάτων που είχε ή απέκτησε το νερό. Τα μεταλλικά νερά ως διαλύματα περιέχουν άλατα (ιόντα, ανιόντα, κατιόντα), ραδιενεργά στοιχεία, ενώσεις μη ιονισμένες, αέρια και ιχνοστοιχεία.

Μορφές υδροθεραπείας

Υδροθεραπεία είναι η θεραπευτική αγωγή η οποία στηρίζεται στη χρήση του Ιαματικού Νερού. Βασίζεται στην αξιοποίηση των φυσικών και χημικών αναγκών του ανθρώπινου οργανισμού.

Εσωτερική Υδροθεραπεία

Ποσιοθεραπεία: Πόση ποσότητας Ιαματικού Νερού με συγκεκριμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά

Εισπνοθεραπεία: Εισπνοή αερίων και σταγονιδίων Ιαματικών Νερών

Εξωτερική υδροθεραπεία

Ιαματικά λουτρά: Εμβάπτιση του σώματος σε ατομικό λουτήρα ή πισίνα με Ιαματικό Νερό.

Υδρομαλάξεις: Εφαρμογή πίεσης στο ανθρώπινο σώμα, ενώ αυτό βρίσκεται μέσα στο Ιαματικό Νερό

Πηλοθεραπεία: Εφαρμογή «ώριμου» πηλού στο ανθρώπινο σώμα, τοπικά ή ολικά, με επάλειψη ή εμβάπτιση

8 Θερμαλισμός

Ιστορική Εξέλιξη - Τυπολογίες

Ιστορικά

Πληθώρα πηγών στην Ελλάδα που συνδέθηκαν διαχρονικά με την τέχνη, τη παράδοση, τους μύθους και τις δοξασίες.

Ελληνική Μυθολογία: Οι πηγές ήταν ζωτικής σημασίας και συνδεόντουσαν με πολλές θεότητες, με βασικότερη τη Θεά Άρτεμις, ή αλλιώς Θερμία Άρτεμις. Θεωρούνταν μάλιστα προστάτιδα των θερμών πηγών.

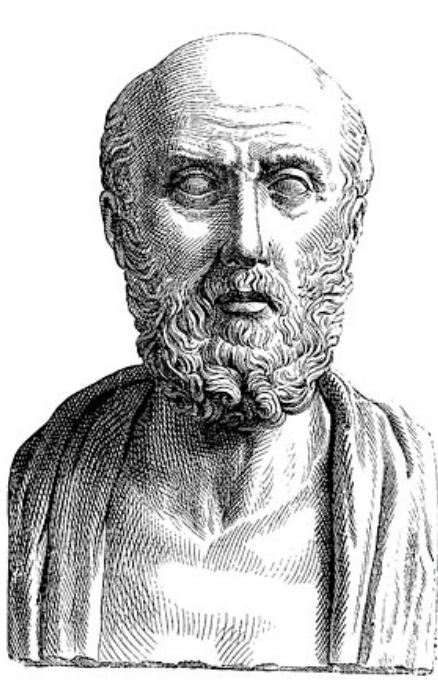
Αρχαίοι Έλληνες: μεγάλη εκτίμηση το νερό. Απαραίτητη χρήση στον καθαρισμό, στις θρησκευτικές ιεροτελεστίες. Χρήση θερμών και ψυχρών λουτρών για τη σωστή ανάπλαση του σώματος.

Νύμφες Goujon Jean (1547-49)
Μουσείο Λούβρου - Μάρμαρο

Ασκληπιείο Κως - 4ος αι π.Χ.

Ιπποκράτης
Κως 460 π.Χ. - Λάρισα 377 π.Χ.

Κλαύδιος Γαληνός
Πέργαμος, 129 – Ρώμη, 199

Θέρμες του Καρακάλλα, απεικόνιση
Ρώμη 216-537 μ.Χ.

Τυπολογίες Ρωμαϊκών Λουτρών

Σχεδιασμός και εξέλιξη

Διαχωρισμός μεγάλων επίσημων κτηρίων (κυριαρχεί η αξονικότητα), με τα ταπεινά κτήρια όπου υπερτονίζεται η πορεία παρά η γεωμετρική πειθαρχία.

Πορεία: Apodyterium → Frigidarium → Tepidarium → Caldarium → Apodyterium

Διαφορές Ελλήνων και Ρωμαίων

- Έλληνες :**
 - άθληση, θέατρο → υγιείς ψυχαγωγικές δραστηριότητες
 - πλύσιμο/λουτρό→ δευτερεύον παραπρωϊόν διαδικασίας
- Ρωμαίοι:**
 - πλύσιμο/ λουτρό→ βασικό
 - άθληση → προαιρετικό

Λειτουργικά μέρη λουτρών

- Apodyterium:** (από ελληνικό “αποδύω”) μεγάλου μεγέθους ορθογωνικό δωμάτιο συνήθως
- Frigidarium :** (από λατινικό “frigeo”= κρυώνω) διαφόρων μορφών (σχεδόν πάντα με θόλο ημικυκλικό/σφαιρικό/σταυροθόλο), διέθετε μεγάλα παράθυρα και αποτελούσε το μεγαλύτερο δωμάτιο του λουτρικού συγκροτήματος. Διέθετε μία ή περισσότερες δεξαμενές και μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και μετά την άθληση αν δεν υπήρχε natatio.
- Piscina:** βάθους 1m , κρύο νερό, συνήθως ορθογωνική **piscina**→ κρύα δεξαμενή **calida piscina**→ θερμαινόμενη δεξαμενή κολύμβησης
- Natatio:** (από λατινικό “nateo”= κολυμπώ) βάθος 1,5-2,0 m (μπορούσε και 1m.)χώρος δυνητικά μη στεγασμένος, συναντάται συνήθως σε πολύ μεγάλες εγκαταστάσεις
- Tepidarium:** (από λατινικό “tareo”= χλιαρό), μπορούσε να έχει διάφορα σχήματα (κυρίως αψιδωτό), βρισκόταν ανάμεσα σε frigidarium και caldarium. Πρωταρχικά λειτουργούσε ως ομαλός εγκλιματισμός ανάμεσα στο frigidarium και το caldarium, αλλά χρησιμοποιούνταν και για την επάλειψη πριν και μετά το ζεστό λουτρό.
- Calida piscina:** θερμαινόμενη δεξαμενή κολύμβησης, συνήθως ορθογωνικού σχήματος, συναντάται στα μεγαλύτερα και πολυτελή συγκροτήματα
- Caldarium:** (από λατινικό “caleo”= ζεστό), διαφόρων σχημάτων με συνηθέστερο το στενόμακρο με ημικυκλικό θόλο. Αργότερα συναντάμε και κυκλικό ή ημικυκλικό σχήμα. Είχε νοτιοδυτικό προσανατολισμό για πρόσληψη περισσότερης ηλιακής ακτινοβολίας και διέθετε μεγάλα παράθυρα. Αποτελούσε το βασικό λουτρικό θάλαμο για λουτρό με ζεστό νερό
- Sudatorium:** (από λατινικό “suo”= εξιδρώνω), πολλές μορφές με επικρατέστερη την ορθογωνική, συνήθως θολωτό και μικρότερο από το caldarium . Τοποθετούνταν είτε κεντρικά στο κτήριο είτε με νοτιοδυτικό προσανατολισμό
- Unctorium:** (από λατινικό “ungo”= αλείφω) βρισκόταν κοντά στο frigidarium και το apodyterium για την επάλειψη με έλαια συνήθως μετά το κρύο λουτρό

Εγκαταστάσεις για άθληση, εκπαίδευση και δραστηριότητες

- Palaestra:** Παλαιστρά, αυλή χωρίς στέγη συνήθως, με άμμο και τμήμα της πολλές φορές συναντάται ως πάρκο. Η αυλή περιβαλλόταν από προστώα σε όλες ή σε μερικές από τις πλευρές της. Η παλαιστρά είχε πρόσβαση στο apodyterium και στο frigidarium
- Άλλες επιπρόσθετες εγκαταστάσεις των λουτρών ήταν **Βιβλιοθήκη**, **Ακροατήριο** (αίθουσα διαλέξεων), **Θέατρο**, **Στάδιο** κλπ.

Βαλανεία: Δημόσια ή ιδιωτικά λουτρά που βρίσκονταν κοντά σε γυμνάσια

Ασκληπιεία: Χώροι λατρείας και θεραπευτικά κέντρα που λειτουργούσαν κοντά σε πηγές, ποτάμια, λίμνες και θάλασσες.

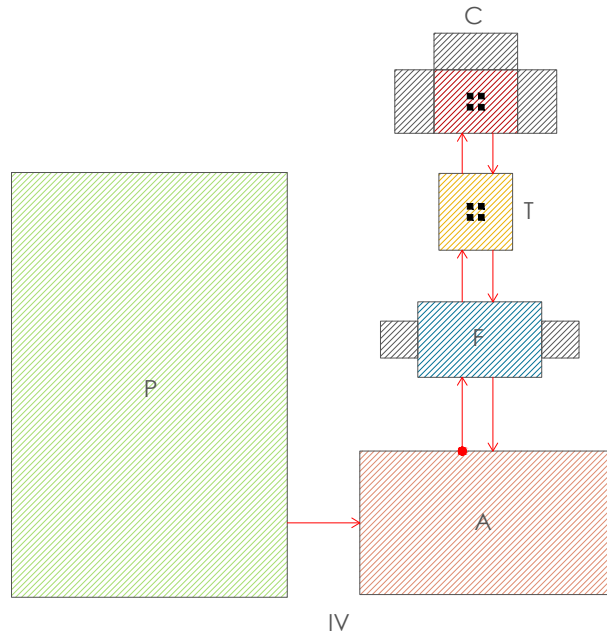
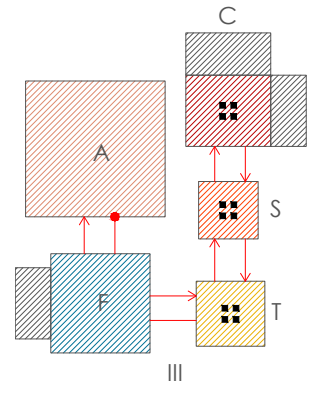
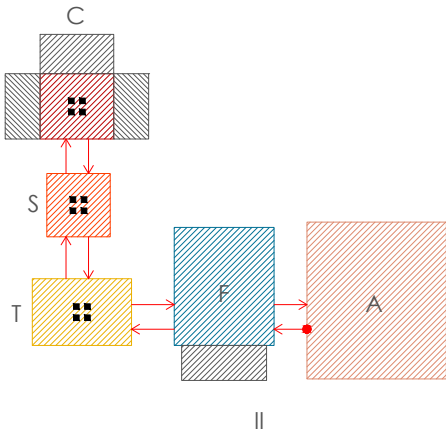
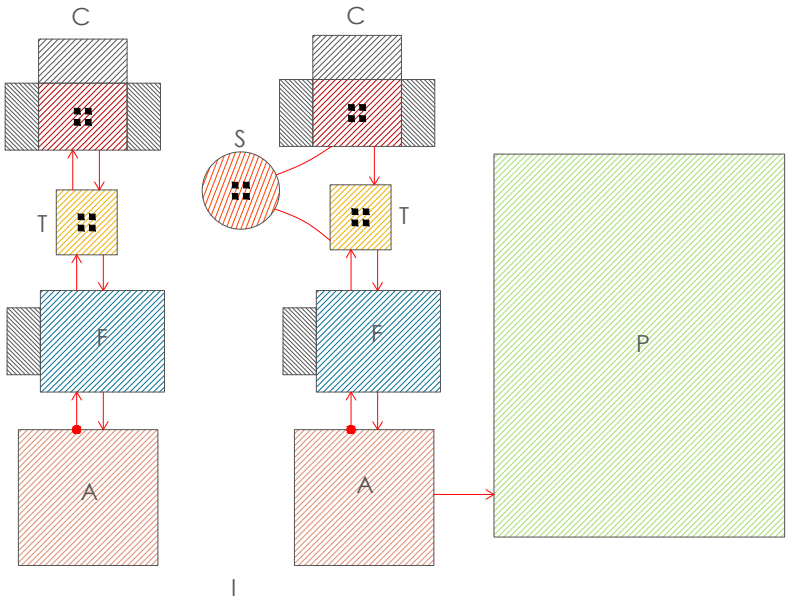
Ιπποκράτης: πρώτος που μελέτησε συστηματικά τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών πηγών. Οι αντιλήψεις του για το κλίμα και τις θεραπευτικές ιδιότητες των νερών και των λουτρών θα αποτελέσουν τις θεμελιώδεις αρχές πάνω στις οποίες θα συγκροτηθούν οι επιστήμες της κλιματοθεραπείας και της υδροθεραπείας που επιβιώνουν μέχρι σήμερα.

Ρωμαϊκή εποχή: Τα λουτρά (balnea) ήταν κοινωνική υποχρέωση και τα χρησιμοποιούσαν τόσο για θεραπεία όσο και για αναψυχή.

Θέρμες: Ρωμαϊκή δημιουργία που αποτελούν έναν ευρύτερο κοινωνικό χώρο με θέατρα, καταστήματα, βιβλιοθήκες, γυμναστήρια, αίθουσες διαλέξεων, κτλ. και στη μέση ήταν πάντα τα λουτρά διακοσμημένα με έργα τέχνης.

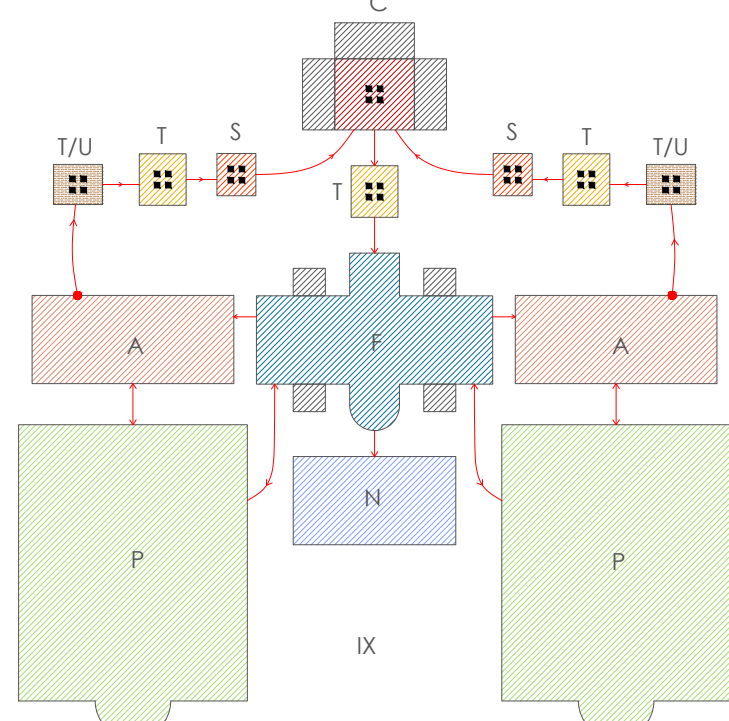
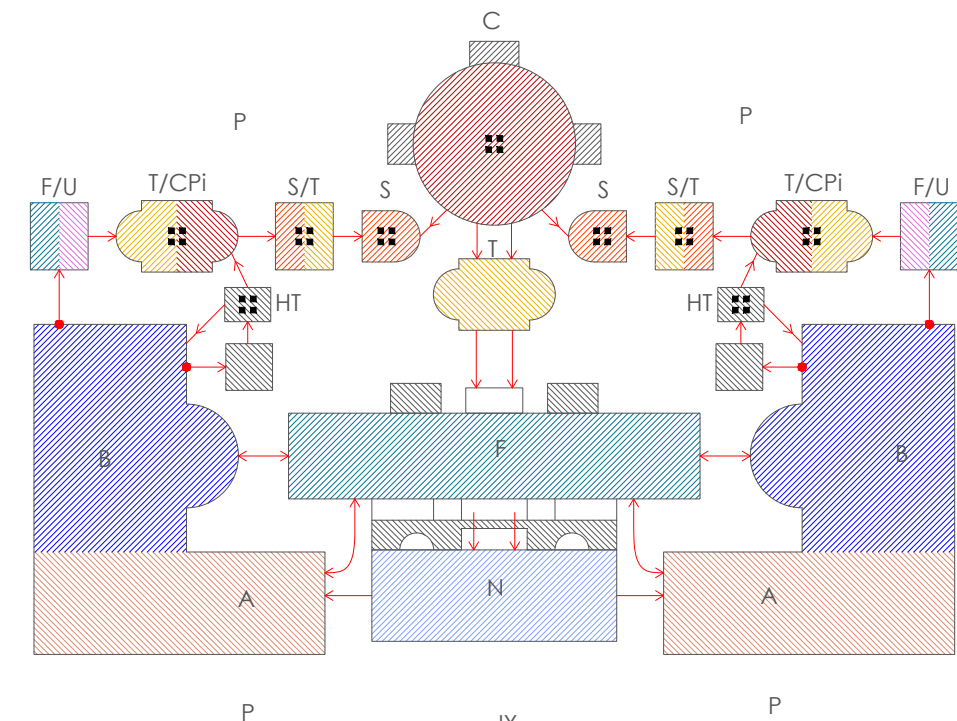
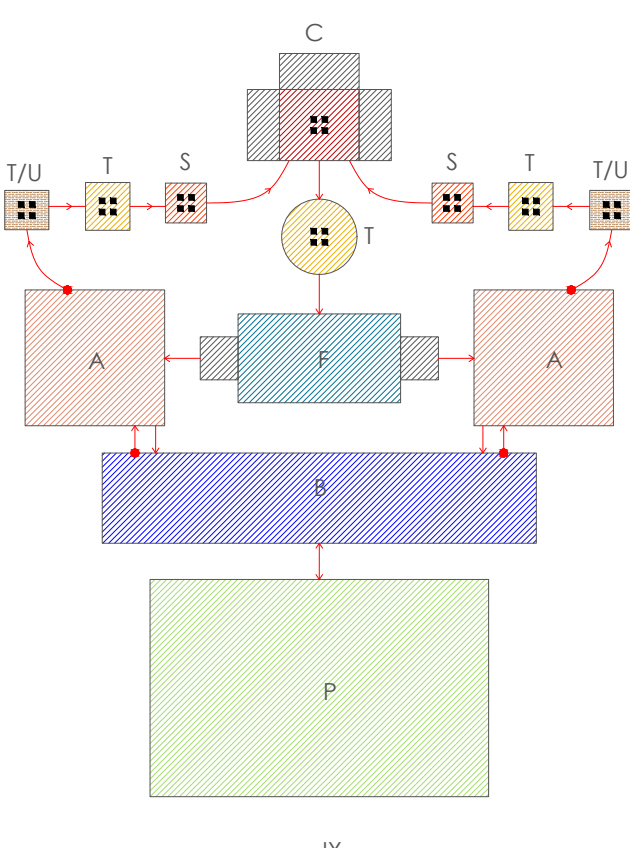
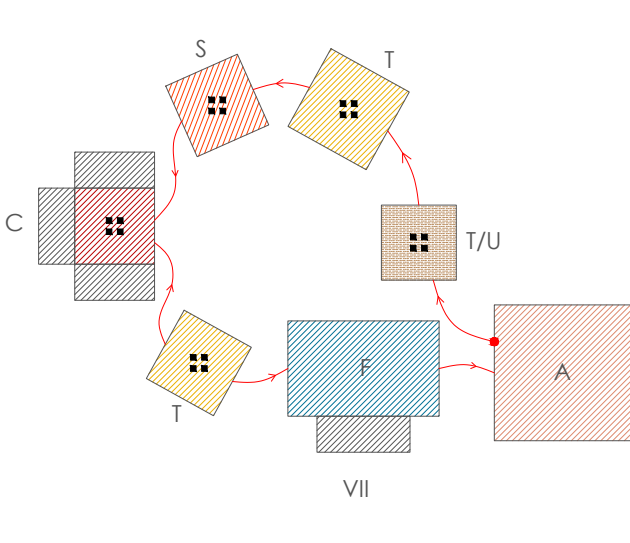
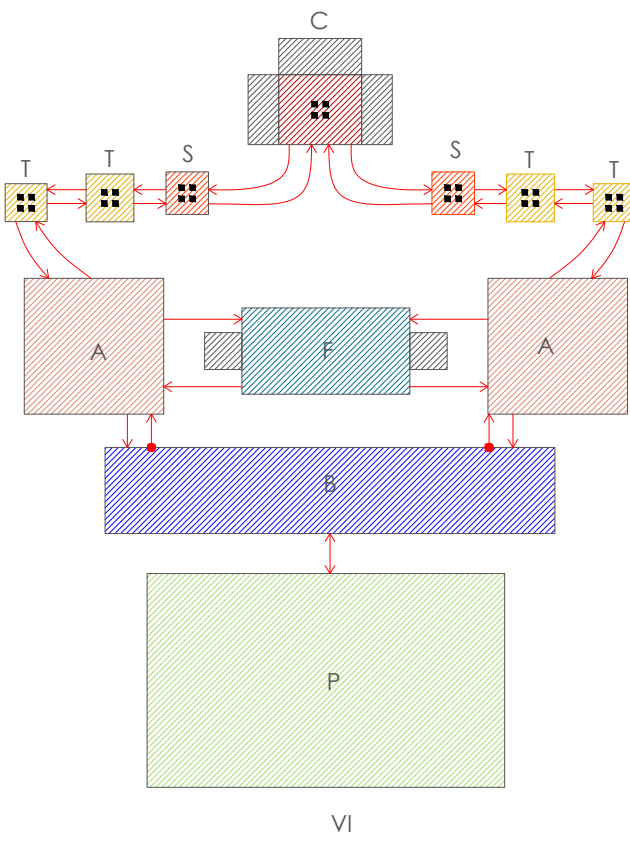
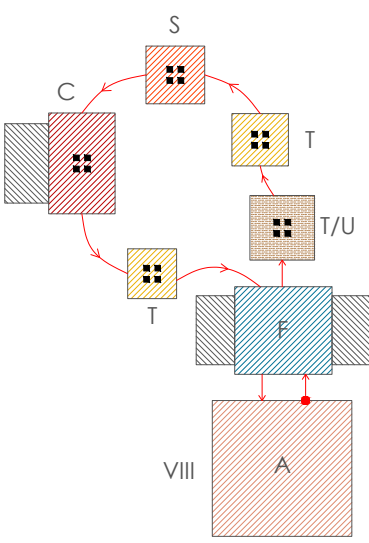
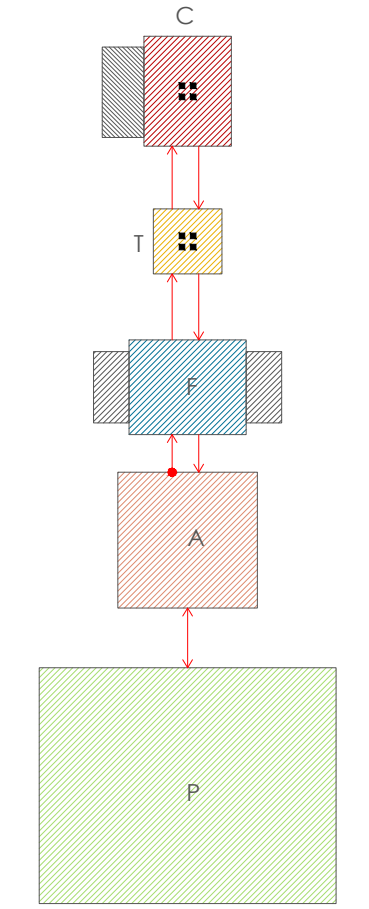
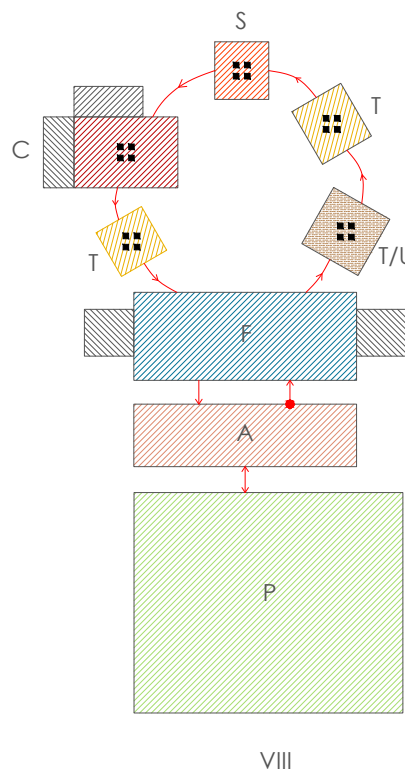
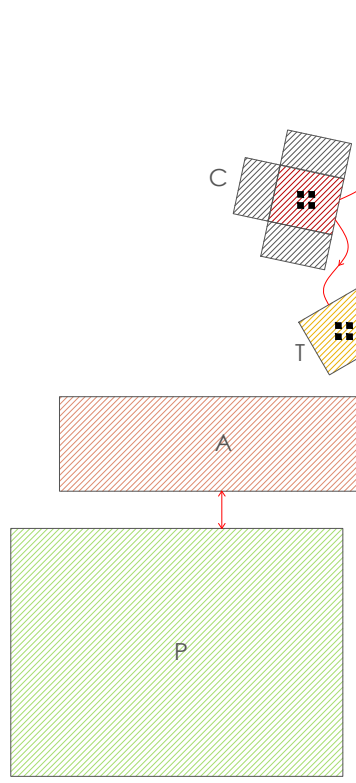
Γαληνός: Κλινικός και ανατόμος που διαχώρισε τα κοινά λουτρά από αυτά των αυτοφυών πηγών και ταξινόμησε τα λουτρά με βάση τη θερμοκρασία και τη χημική σύσταση του νερού.

Βυζάντιο: Περιορισμός στη χρήση των λουτρών μόνο εντός μοναστηριών. Η λουτροθεραπεία

Τυπολογία λουτρών σύμφωνα με τον Krencker (1929):

- Axial row type
- Angular row type
- Parallel row type
- Axial symmetrical row type
- Axial half-symmetrical row type
- Double symmetrical row type
- Simple ring type
- Half-axial ring type
- Imperial type

- Caldarium/ Calida Piscina
- Sudatorium
- Tepidarium
- Tepidarium/Unctorium
- Frigidarium

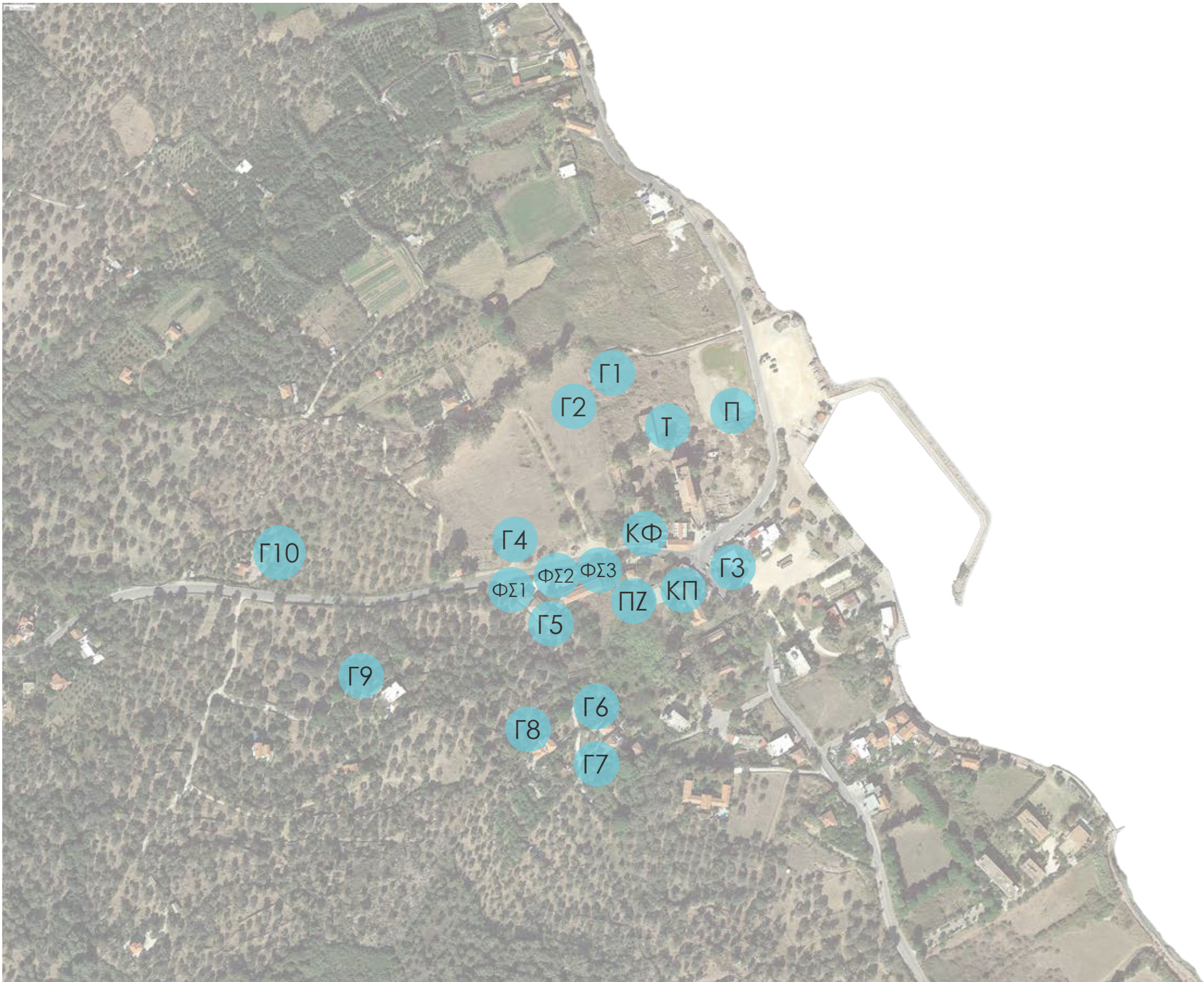
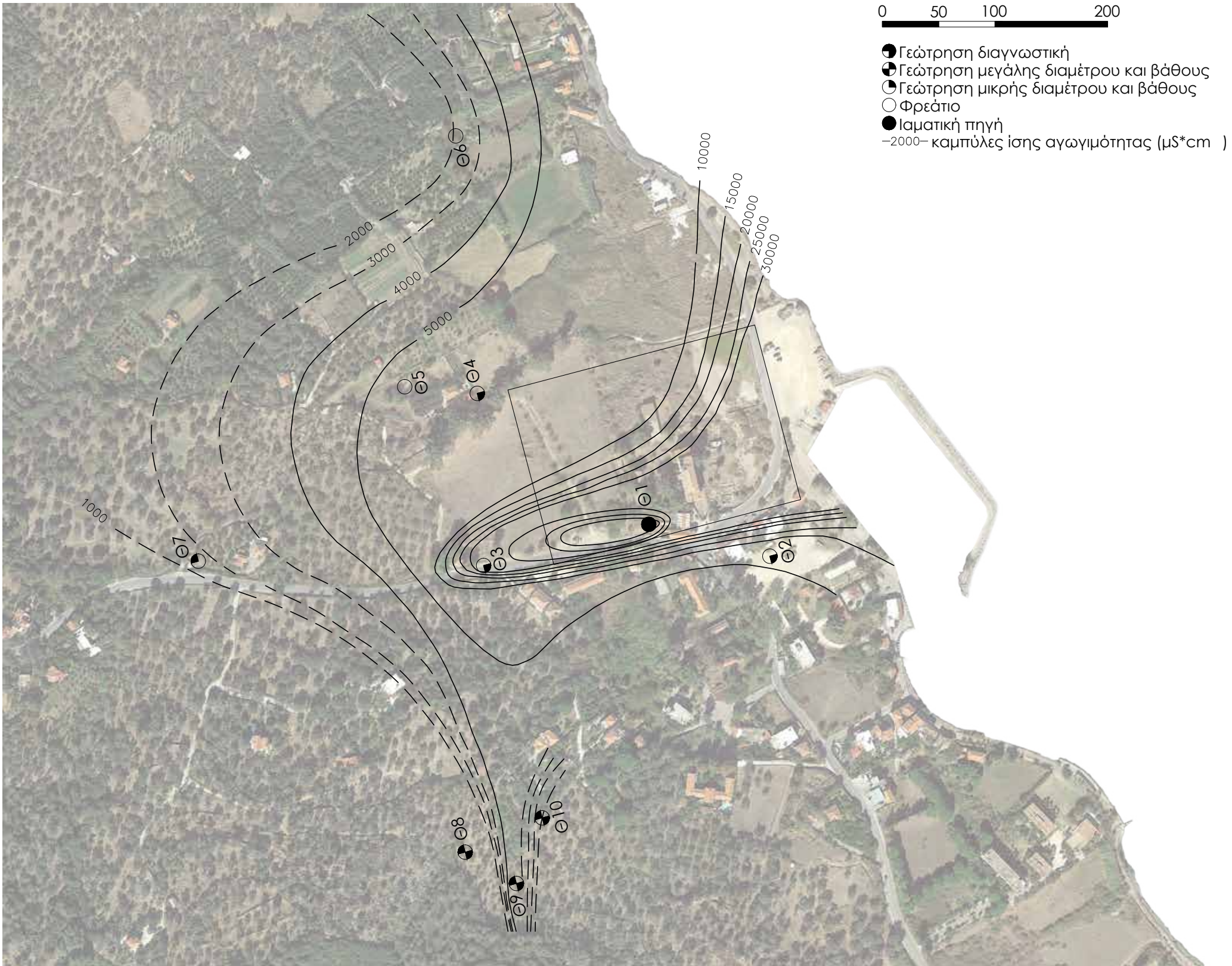
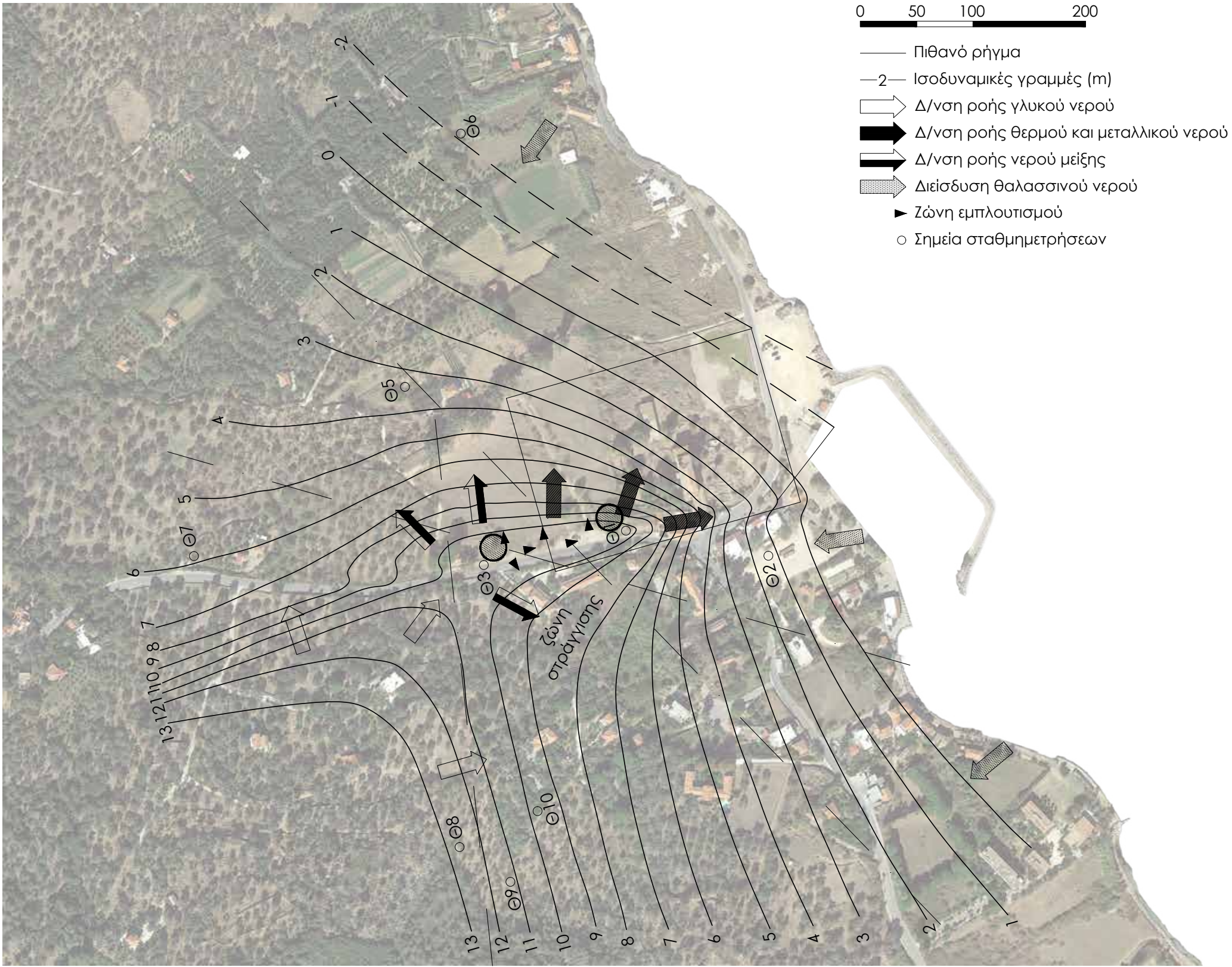
- Apodyterium
- Palaestra
- Natatio
- B
- Unctorium

- Βοηθητικοί Χώροι
- Suspensura
- Κινήσεις στο χώρο

Τυπολογία λουτρών σύμφωνα με τον Krencker (1929) , πηγή: “Τα ρωμαϊκά λουτρά στην Ελλάδα”, Διατρήτη Αντιγόνης Δ.Βρούβα, Πολυτεχνείο Πάτρας, ίδια επεξεργασία

10 Θερμαλισμός

Ανάλυση Ιαματικών Πηγών Θερμής

Πλεονεκτήματα Περιοχής Μελέτης:

- Τα χαρακτηριστικά του χώρου (π.χ. υψόμετρο, βλάστηση, προσανατολισμός) συμβάλλουν στην ανάπτυξη του θερμαλισμού.
- Μέση ετήσια θερμοκρασία Θερμής Λέσβου οι 17,8οC (max. 27-31 οC Ιούλιος, min. 6-9,5οC Ιανουάριος), που κατατάσσει το κλίμα της περιοχής στο μεσογειακό κλίμα
- Κάθε στενή περιοχή έχει το δικό της μικροκλίμα→ κλιματοθεραπεία→ σημαντικό στοιχείο για θερμαλιστικές θεραπείες

Γενικές πληροφορίες Ιαματικής Πηγής:

- Η πηγή σε οικόπεδο ιδιοκτησίας 18.363,90 m² του ΤΣΑΥ από το 1934
- Θερμοκρασία πηγής οι 46οC με μέση παροχή 20m³/h, απόλυτο υψόμετρο ανάβλησης Z=8,50 m και υδρομαστεύεται μέσα σε φρεάτιο συλλογής – διανομής

Χαρακτηρισμός Ιαματικής Πηγής:

- Ιαματικό νερό: Υπέρθερμο, αλατούχο, υπερτονικό, χλωριονατριούχο, καλιούχο, ασθενώς σιδηρούχο

Χαρακτηρισμός άλλων πηγών της ευρύτερης περιοχής:

- Νερό Αλατούχο Βρωμοϊοδιούχο Σιδηρούχο: μεταλλικά νερά από θαλάσσια προέλευση και αυξημένη παρουσία βρωμίου, ιωδίου και σιδήρου.
- Νερό αλατούχο σιδηρούχο– αρσενικούχο: υποκατηγορία νερού στο χώρο της λουτρόπολης που θεωρείται σπάνιος και έχει εφαρμογές είτε στην ποσιθεραπεία είτε στη λουτροθεραπεία.
- Νερό Χλωριονατριούχο: Νερά μεταλλικά στο βόρειο τμήμα του λουτρότοπου της Θερμής.
- Νερό χλωριονατριούχο ελαφρώς σιδηρούχο: απαντούν στο υπέδαφος του δυτικού τμήματος

ιστορικά στοιχεία του φυσικού και χημικού χαρακτηρισμού των Θερμών πηγών

	Περτέσης	Μ. Βλαστάς	ΕΟΤ	Ν. Λέκκα	Μ. Μητράκας	Ζ. Αγγελίδης κ.α.	Μ. Ξενάκης κ.α.	Μελέτης Αναγνώρισης
	1921-1930	1932	1951 / 66	1938	1995 ΑΠΘ	2002	ΙΓΜΕ 2009	
Θερμοκρασία °C	46,9	46,7	46,9	46,9	47,2	46,6	46,1 - 47	46
pH	6,84		6,84		6,9	6,84	6,03-7	6,5
Αγωγιμότητα μS/cm	46.090,00		46.090,00		45.000,00	482000 - 52200	48.400,00	
TDS g/L	35,1024		35,1024		33,5000	33,5000	37,2000	36,0890
Br g/L	0,0758		0,0758	64,3000	64,3000			
J g/L	0,0001		0,0001		3,7	3,7		
Fe g/L	0,0063		0,0036		7,6	7,6		
As g/L							81,00μg/L	72,00μg/L
Χαρακτηρισμός	Σιδηρούχος Αλιπηγή	Θειούχοι Χλωριο -Νατριούχοι Ελαφρώς σιδηρούχοι	Θερμή σιδηρούχος αλιπηγή	Θερμή σιδηρούχος αλιπηγή	Χλωριο Νατριούχος των Αλκαλικών γαιών Χλωριούχος - Θεική - Σιδηρούχος	Θερμή Cl-Na-K Br-Fe-B- Υπερτονική αλιπηγή	Χλωριο - Νατριούχος	Αλατούχο υπερτονικό Χλωριο - Νατριούχο Καλιούχο Ασθενώς Σιδηρούχο

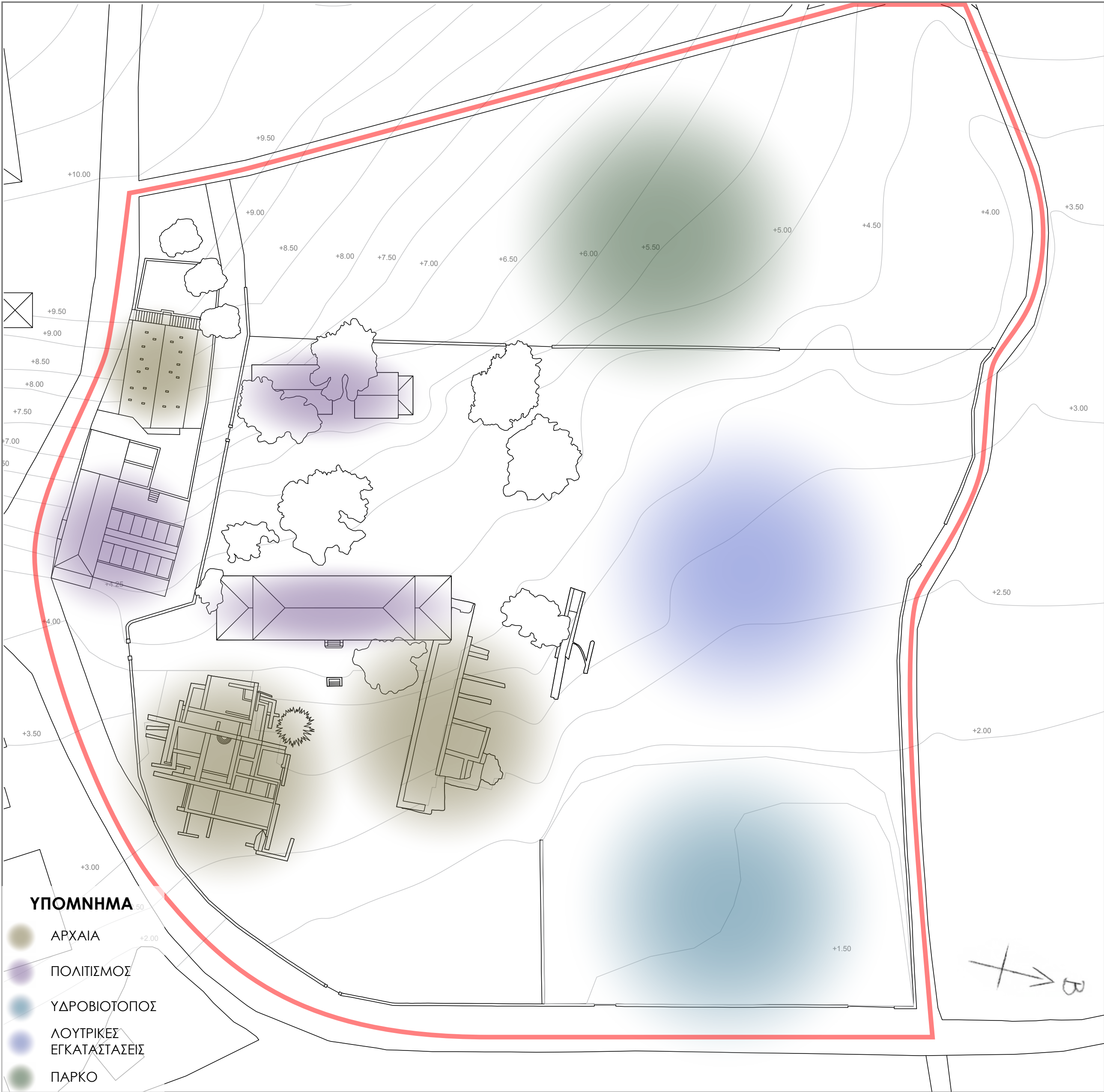
Περιγραφή Πηγών, Γεωτρήσεων και Φρεατίων Π.Μ.

A/A	Σημεία Νερού	Είδος	T °C	Αγωγιμότητα μS/cm
1	Κ. Φρεάτιο	Φρεάτιο	46,70	44.800
2	ΚΠ*			
3	ΠΖ	Φρεάτιο	28,00**	
4	ΦΣ 1,2,3***	Σταμπούλη	46,60	47.000
5	Τ	Τούνελ	32,00	42.000
6	Π	Πηγή	30,00	27.000
7	Γ1	Γεώτρηση		
8	Γ2	Γεώτρηση	26,60	
9	Γ3	Γεώτρηση	14,00	5.350
10	Γ4	Γεώτρηση		33.500
11	Γ5	Σταμπούλη	33,50	8.000
12	Γ6	Γεώτρηση	17,00	1.200
13	Γ7	Γεώτρηση	19,00	1.500
14	Γ8	Γεώτρηση	20,00	780
15	Γ9	Γεώτρηση	20,00	2.600
16	Γ10	Γεώτρηση	21,00	1.650
* Κεντρική Πηγή καθαρτικού νερού λουτρών (ποσιθεραπεία)				
** Παπάκης 1966				
*** Φρεάτια συλλογής θερμού νερού				

11 Θερμαλιστικό Κέντρο Θερμής Λέσβου

Κεντρική Ιδέα

Θερμαλιστικό κέντρο είναι χώρος, με ιδιαίτερα **οικολογικά, ιστορικά, πολιτισμικά** χαρακτηριστικά, στον οποίο ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική, σωματική και ψυχική του υγεία με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων

Με βάση τον ορισμό του Θερμαλιστικού Κέντρου, γίνεται μια βασική κατανομή χρήσεων σε όλο τον χώρο της περιοχής μελέτης με απώτερο σκοπό τη συνολική αξιοποίηση όλου του πλούτου της.

Ιστορία

Ο Θερμαλισμός είναι μια αρχαία πρακτική που μετράει πάνω από 3.000 χρόνια ιστορίας. Με την αξιοποίηση των θερμών πηγών της περιοχής συνεχίζεται αυτή η παράδοση, σε έναν χώρο μάλιστα που μετράει όσα χρόνια μετράει και η πρακτική. Επίσης, η συντήρηση και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου είναι επιτακτική λόγω της δυσμενής κατάστασης στην οποία βρίσκονται σήμερα. Παράλληλα, ένας σχεδιασμός του αρχαιολογικού χώρου που να συνδυάζεται με τη χρήση των ιαματικών νερών προωθεί ακόμα περισσότερο την ιδέα της ιστορικής συνέχειας του χώρου που χρησιμοποιούταν από την αρχαιότητα για τον ίδιο σκοπό, δίνοντας μια διαφορετική αίσθηση στο συνολικό εγχείρημα.

Πολιτισμός

Η ύπαρξη πολιτιστικών λειτουργιών και δρώμενων στα ιαματικά κέντρα αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της θερμαλιστικής θεωρίας και πρακτικής. Λειτουργίες όπως χώροι εκθέσεων, εργαστηρίων, αιθουσών σεμιναρίων και διδασκαλίας, βιβλιοθήκης, πολλαπλών λειτουργιών, συνεδριάσεων κ.α., προτείνονται σε κάθε θερμαλιστικό κέντρο. Στην περίπτωση μας το υπάρχον κτιριακό απόθεμα της περιοχής μελέτης αποτελεί την ιδανική επιλογή για τη στέγαση αυτών των λειτουργιών, αφενός μεν γιατί ως διατηρητέα κτίρια με ιστορική αξία αποτελούν από μόνα τους πολιτιστικά κληρονομιά, και αφετέρου είναι αδύνατον να υποστηρίξουν τις σύγχρονες απαιτήσεις των λουτρικών εγκαταστάσεων χωρίς να απαιτηθούν δραστικές επεμβάσεις σε αυτά.

Οικολογία

Ο οικολογικός χαρακτήρας αυτής της πρότασης έχει διπλό χαρακτήρα: Αφορά πρώτων, επεμβάσεις αξιοποίησης και ανάδειξης του φυσικού πλούτου του περιβάλλοντος χώρου της περιοχής μελέτης. Δεύτερων, τον σχεδιασμό σύγχρονων λουτρικών εγκαταστάσεων που προσαρμόζονται αρμονικά στο περιβάλλον αξιοποιώντας τις δυνατότητες του, δείχνοντας σεβασμό στα υπάρχοντα μνημεία της περιοχής, εφαρμόζοντας αρχές βιοκλιματικού σχεδιασμού, και βελτιώνοντας το συνολικό αισθητικό παράγοντα της περιοχής.

Σκοπός

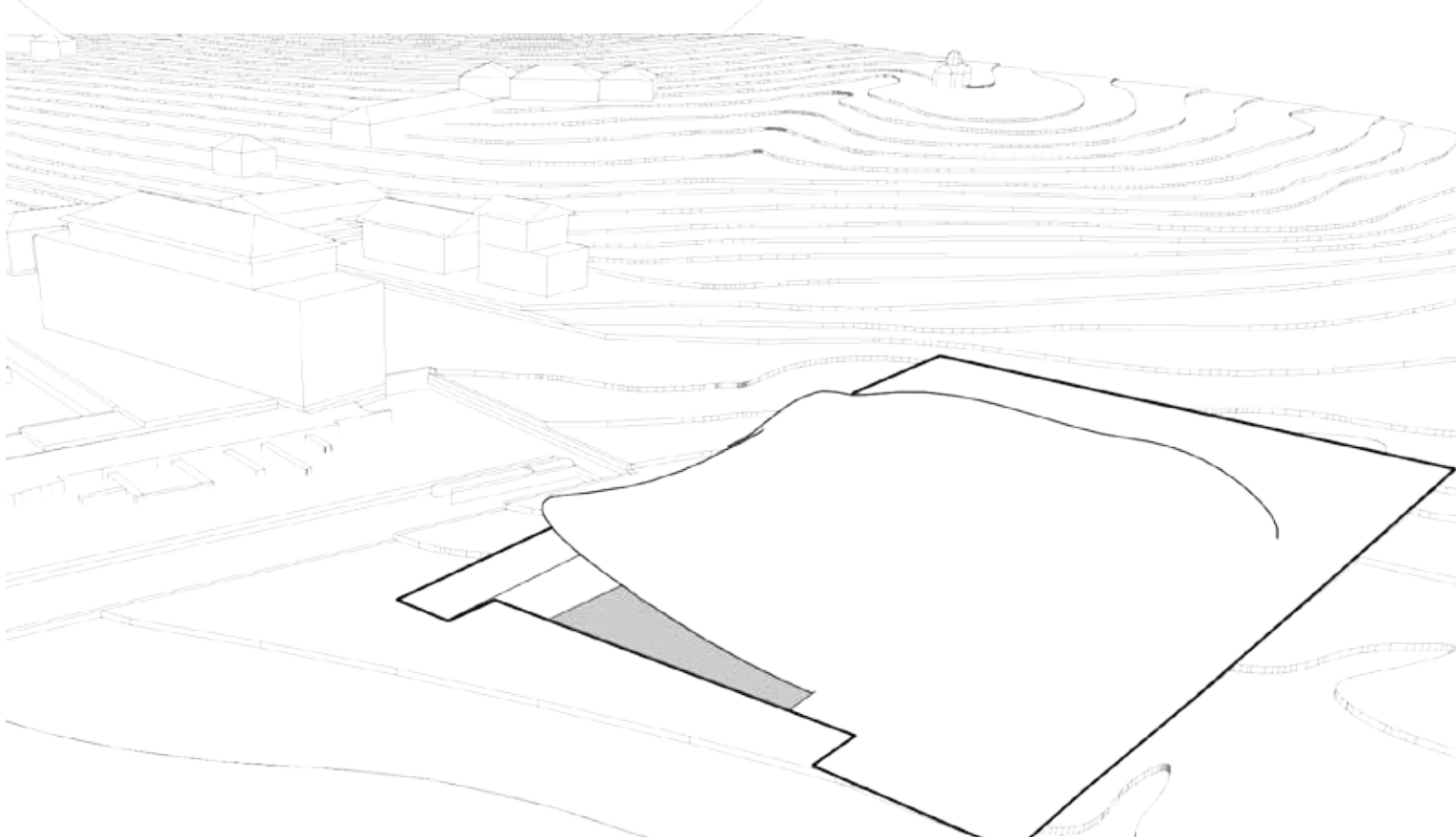
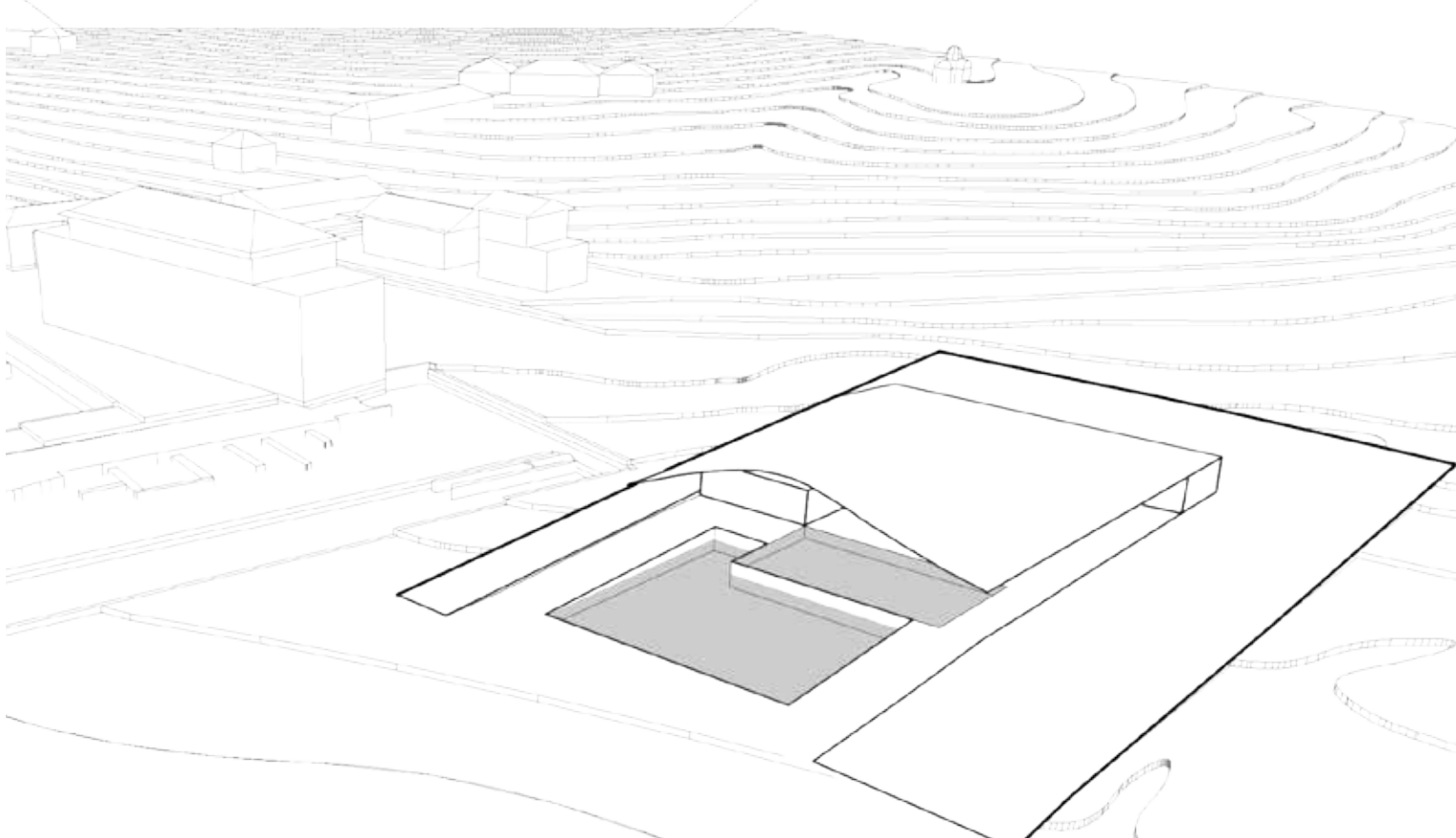
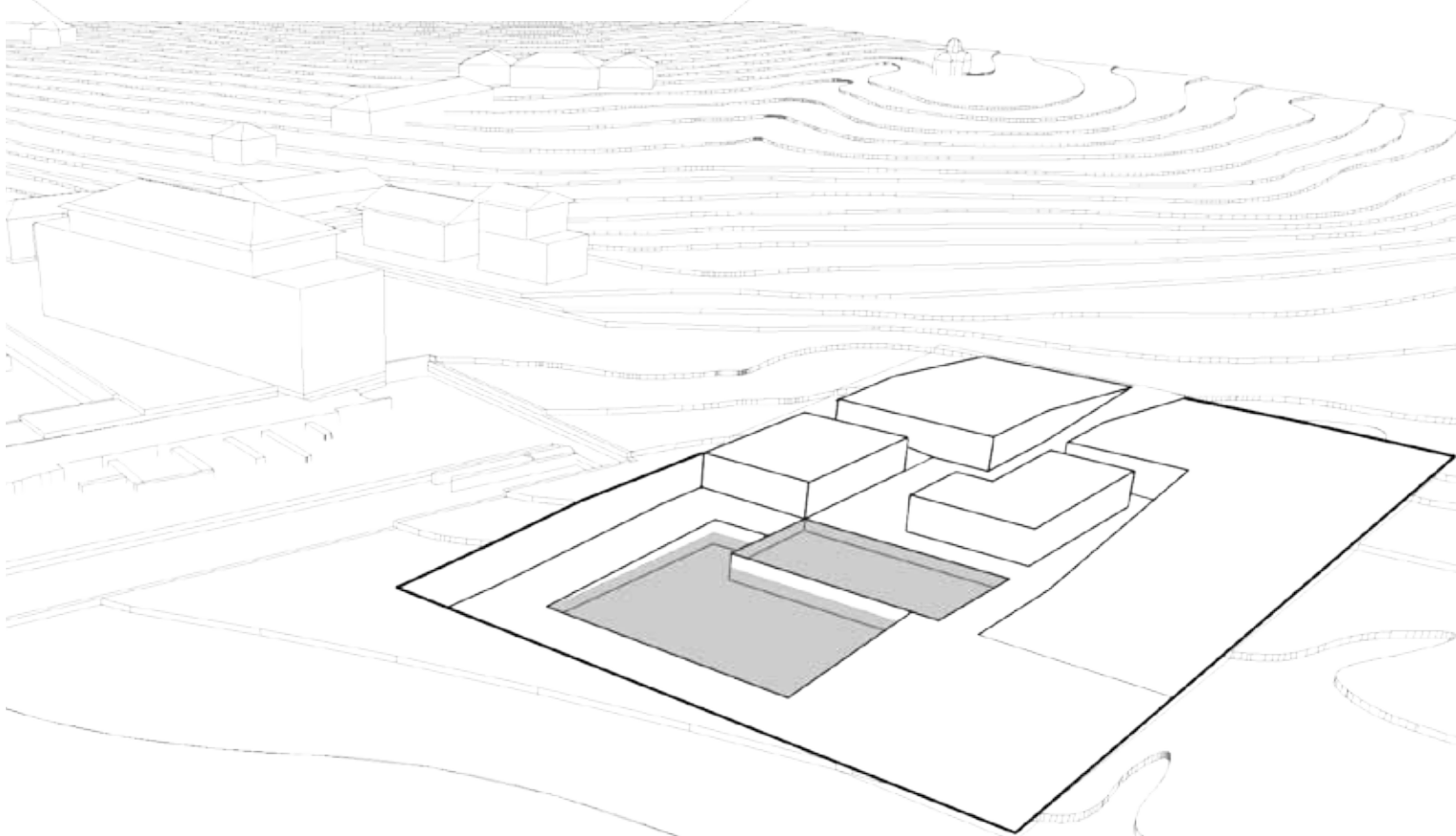
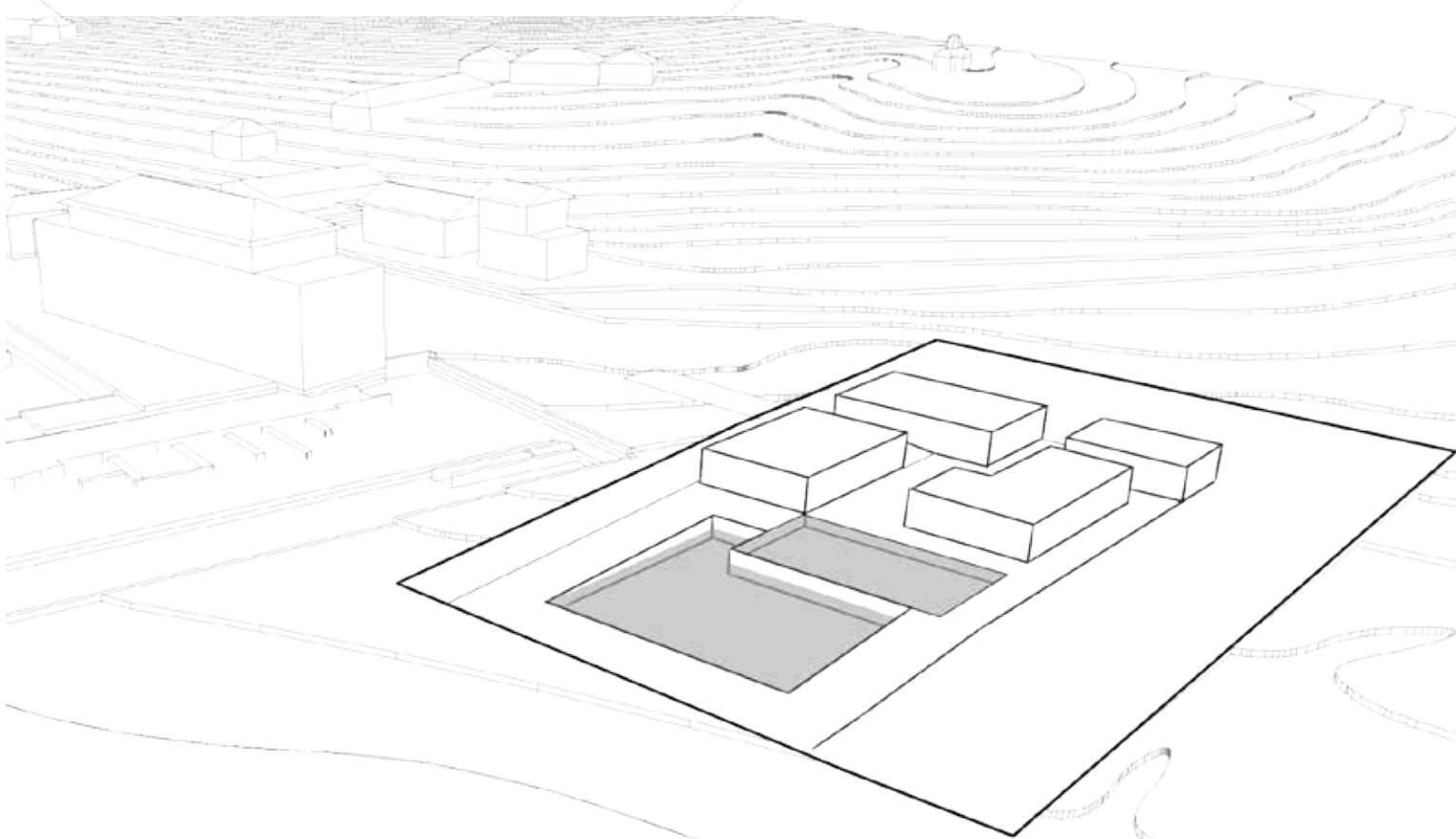
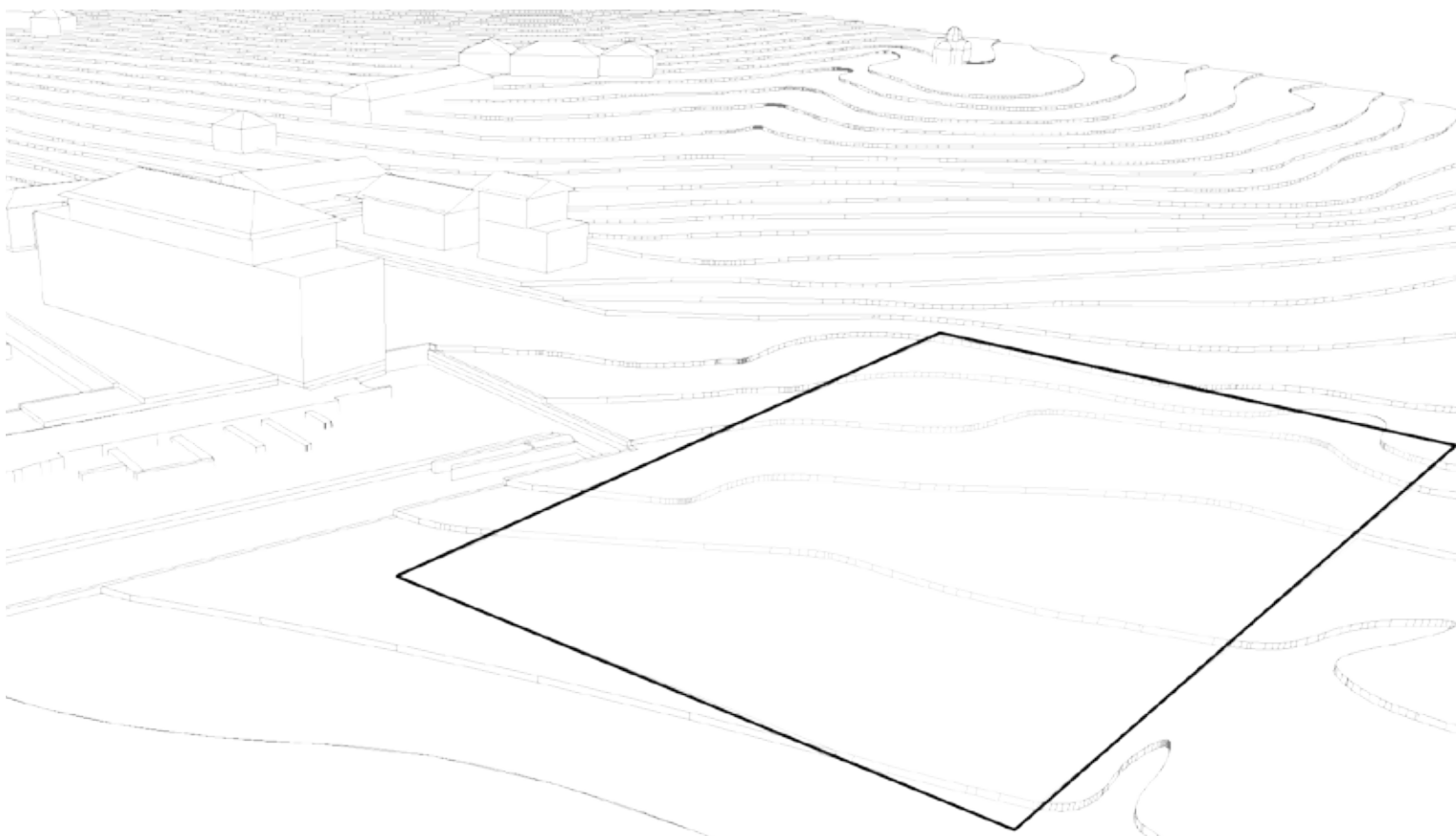
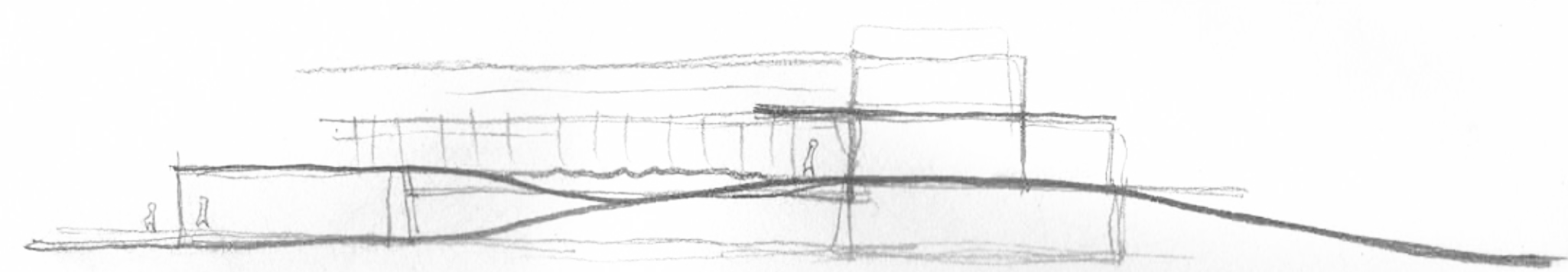
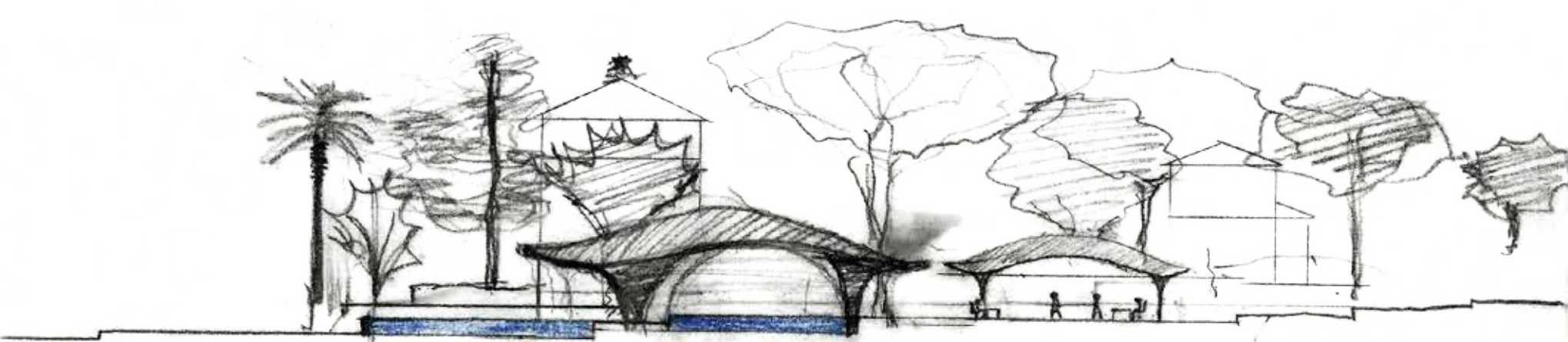
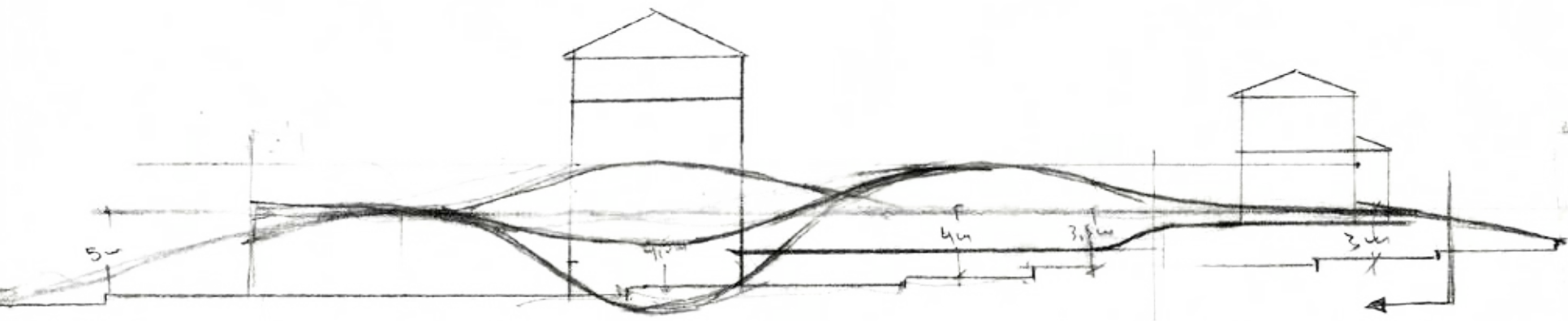
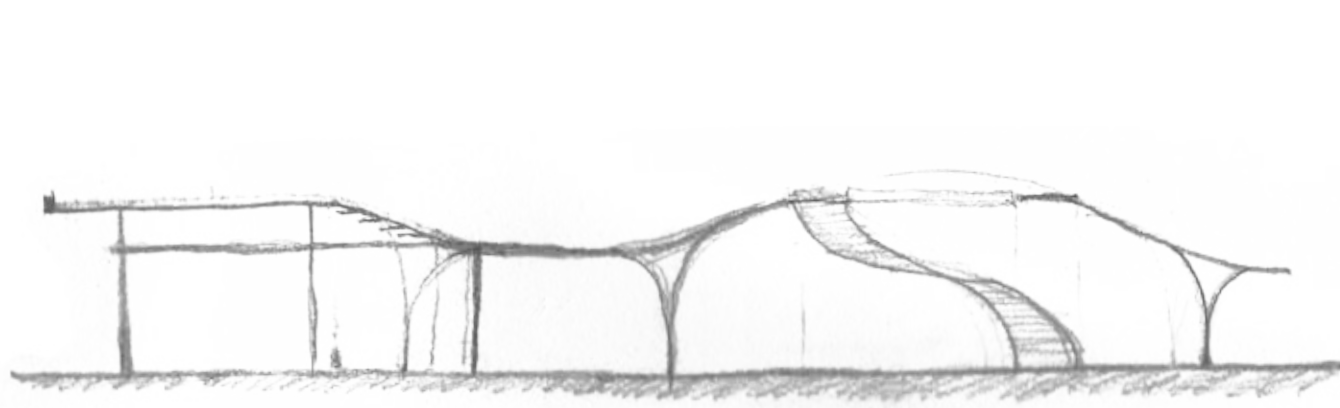
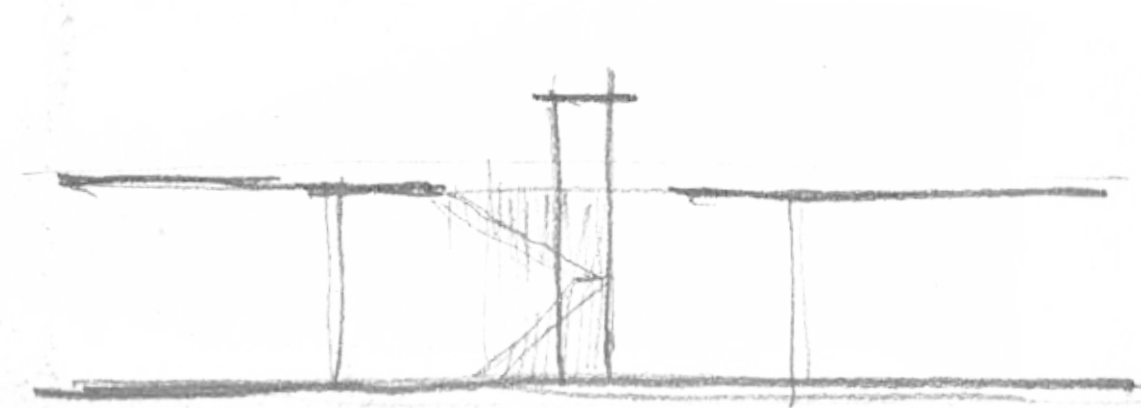
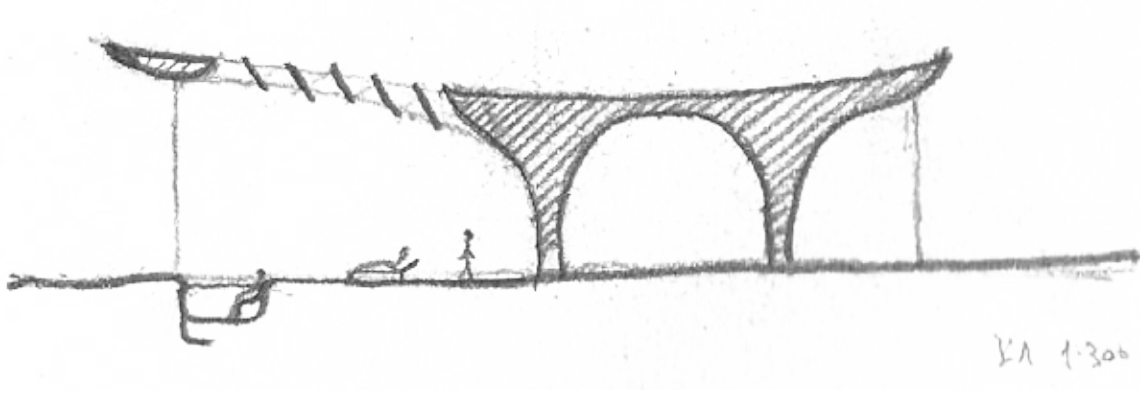
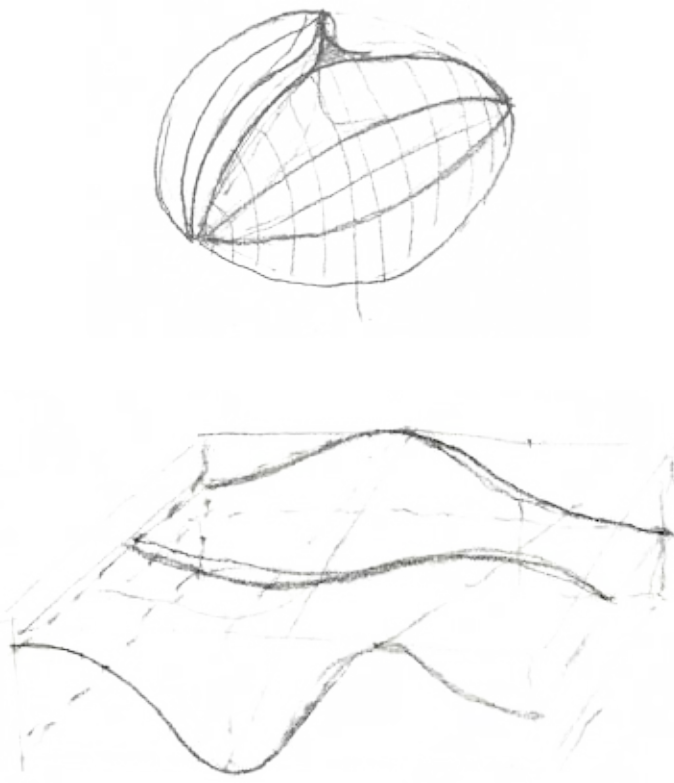
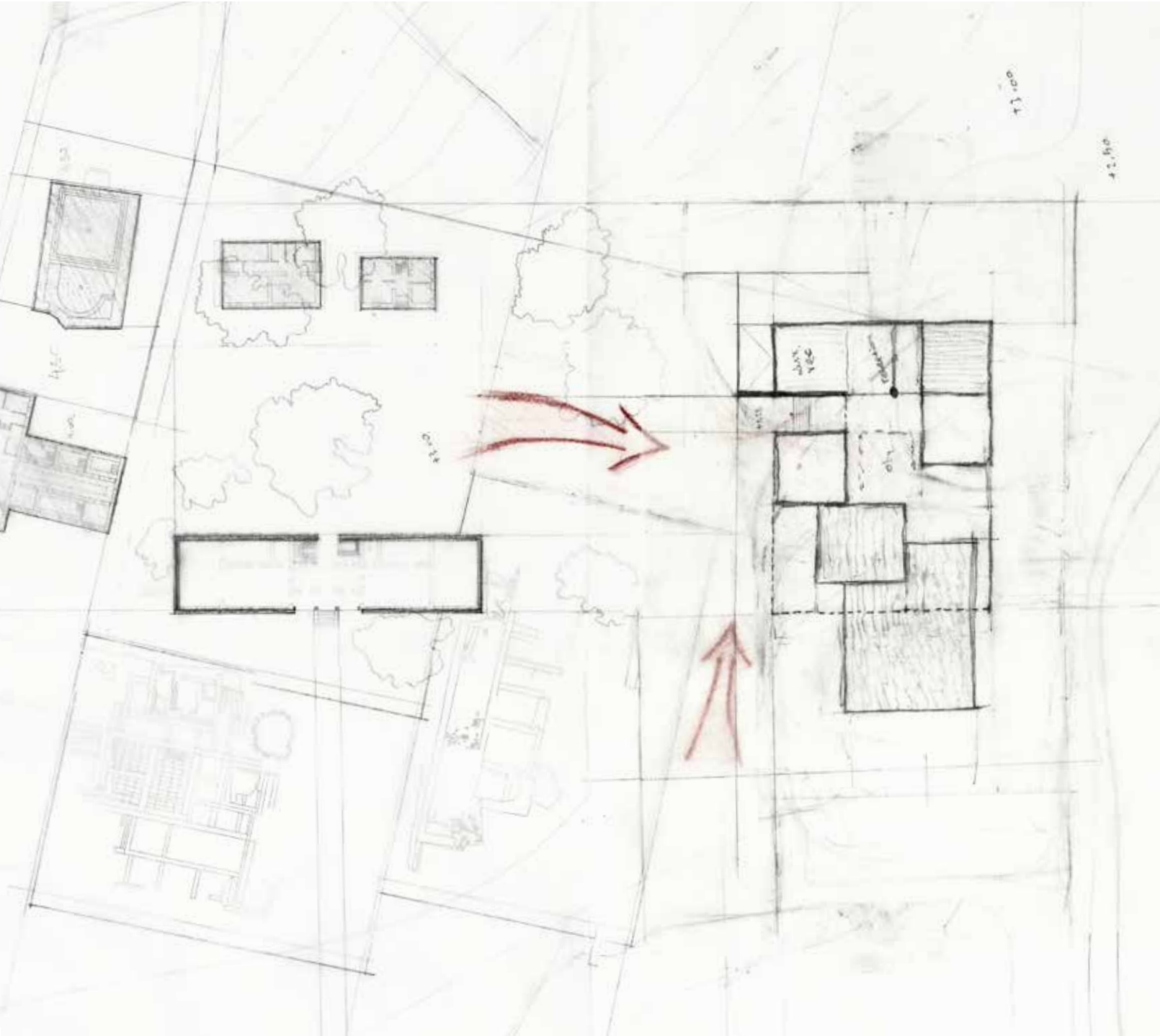
Απώτερος σκοπός είναι ο παρευρισκόμενος στην νότια και δυτική πλευρά της περιοχής μελέτης να μην αντιλαμβάνεται την ύπαρξη κτιρίου αλλά ενός συνεχούς τοπίου που τον οδηγεί σε μια «τρύπα» που αποτελεί την κεντρική είσοδο των λουτρικών εγκαταστάσεων. Αντιθέτως, ο παρευρισκόμενος στην ανατολική και βόρεια μεριά της περιοχής μελέτης να αντιλαμβάνεται ξεκάθαρα την ύπαρξη των λουτρικών εγκαταστάσεων, αντικρίζοντας όμως ένα κτίριο χαμηλής κλίμακας, καλαίσθητο που να εντυπωσιάζει λόγω της μορφής του αλλά και των θερμών λουτρών που βρίσκονται στον εξωτερικό του χώρο.

12Θερμαλιστικό Κέντρο

Πορεία Ιδέας

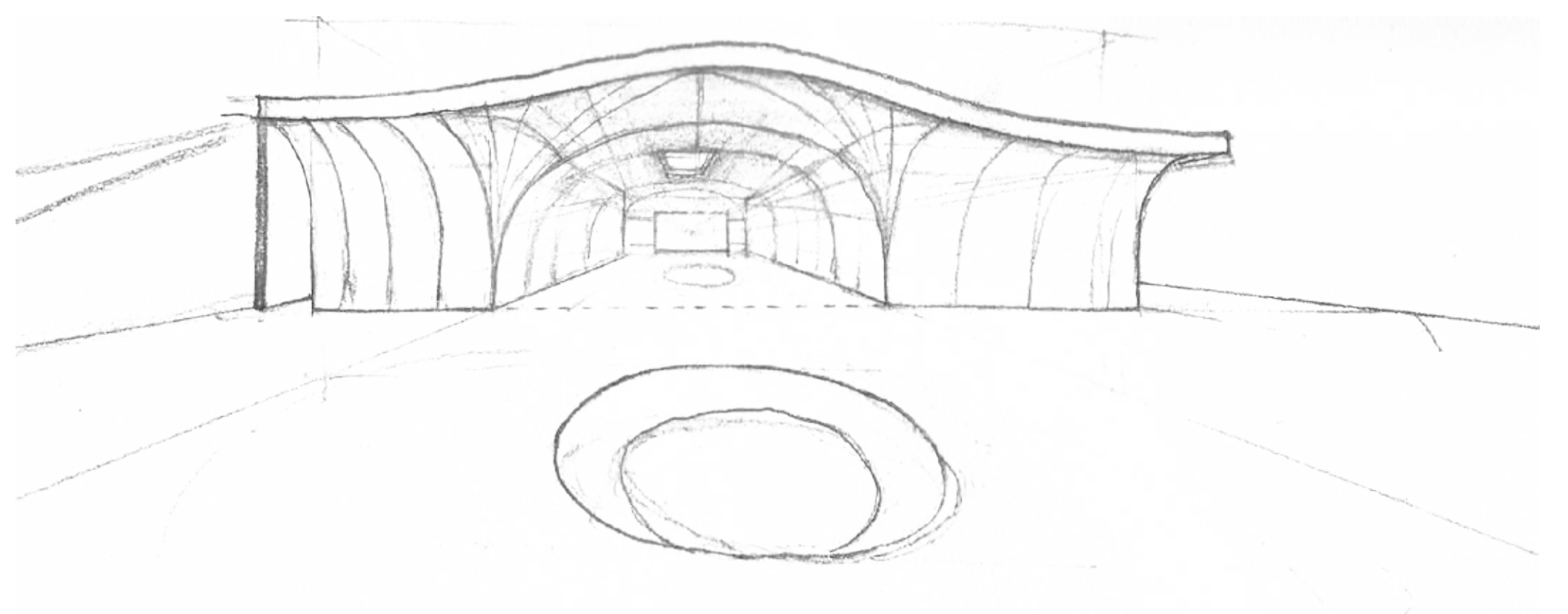
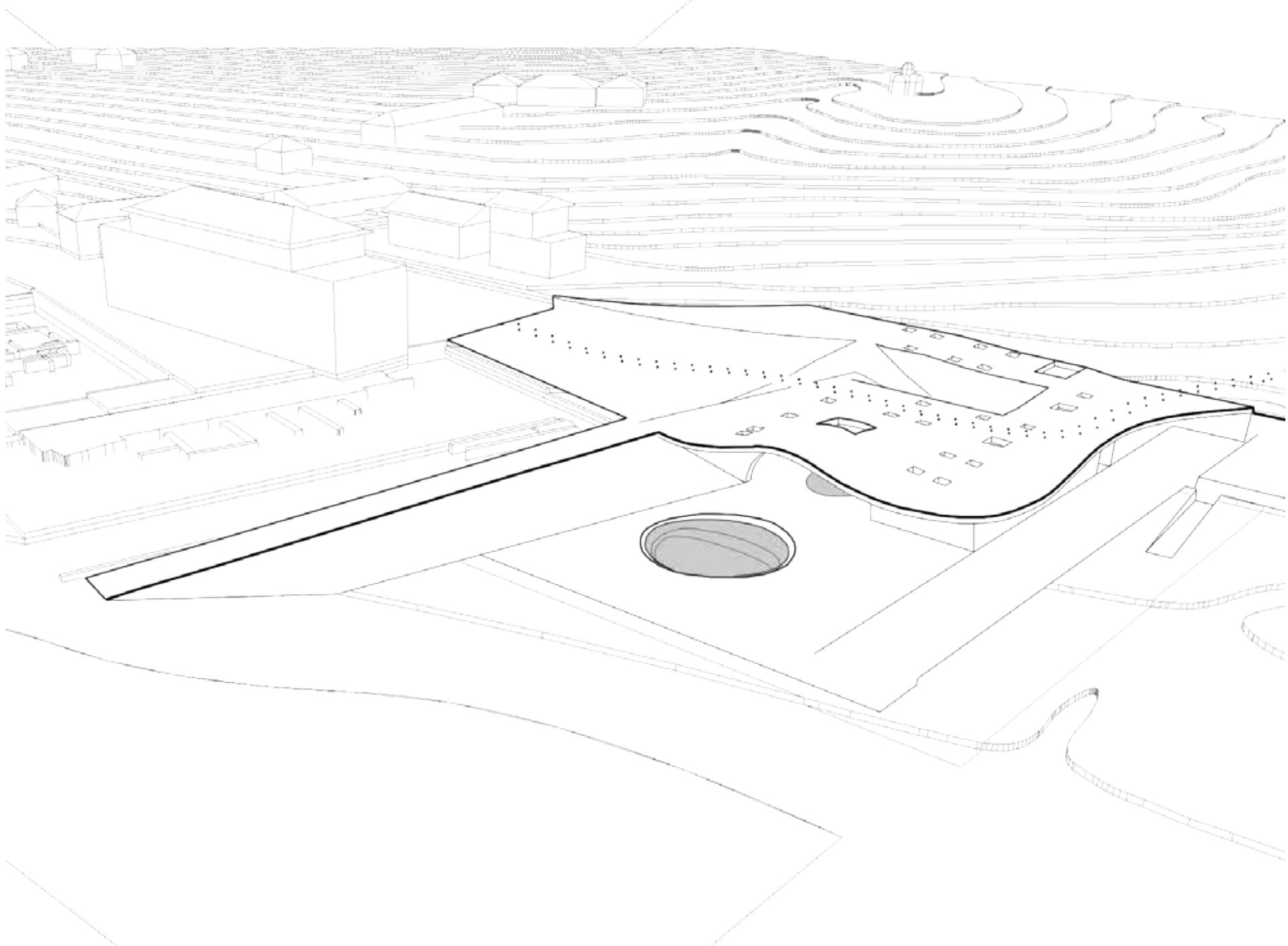
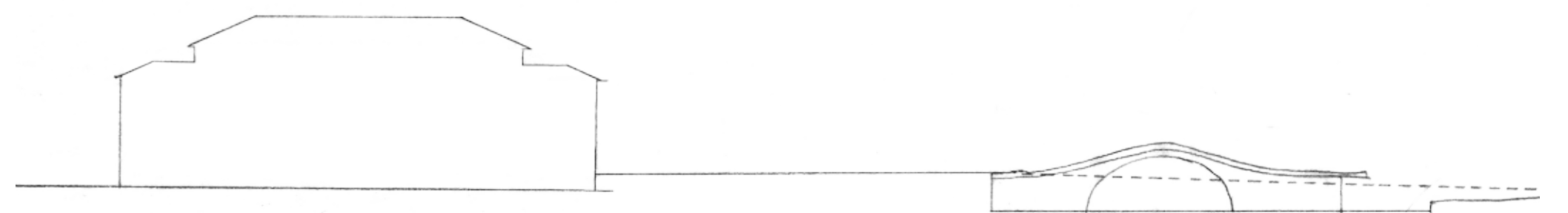
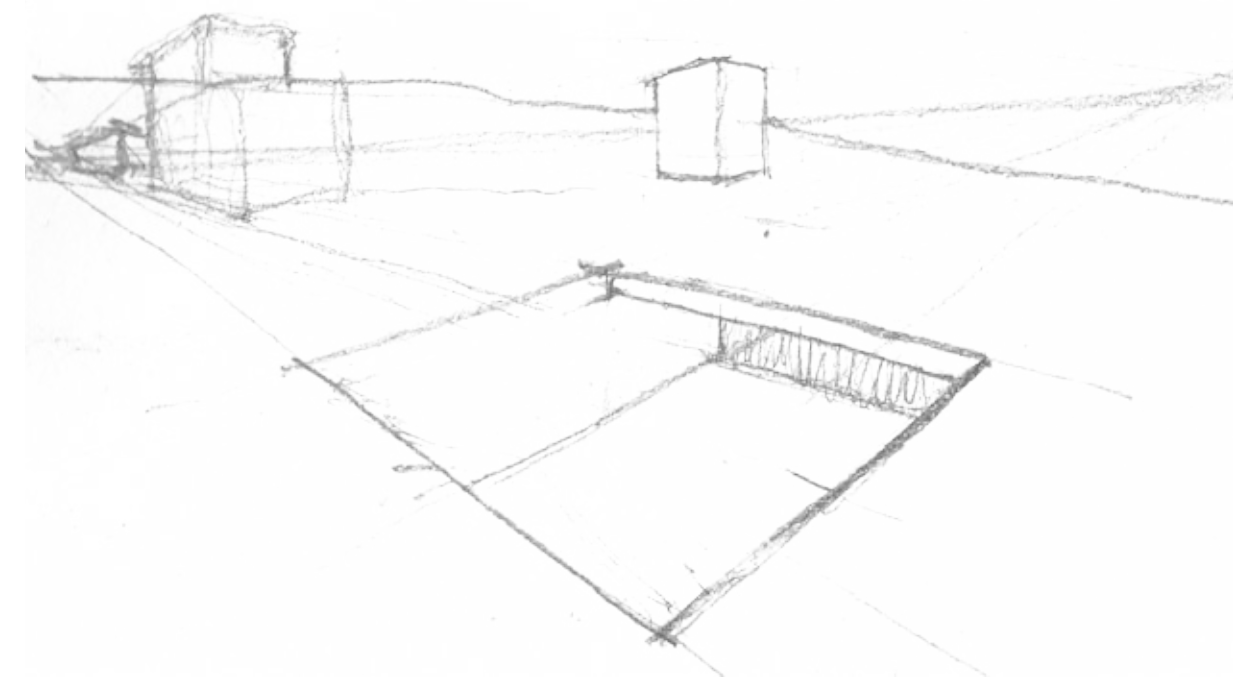
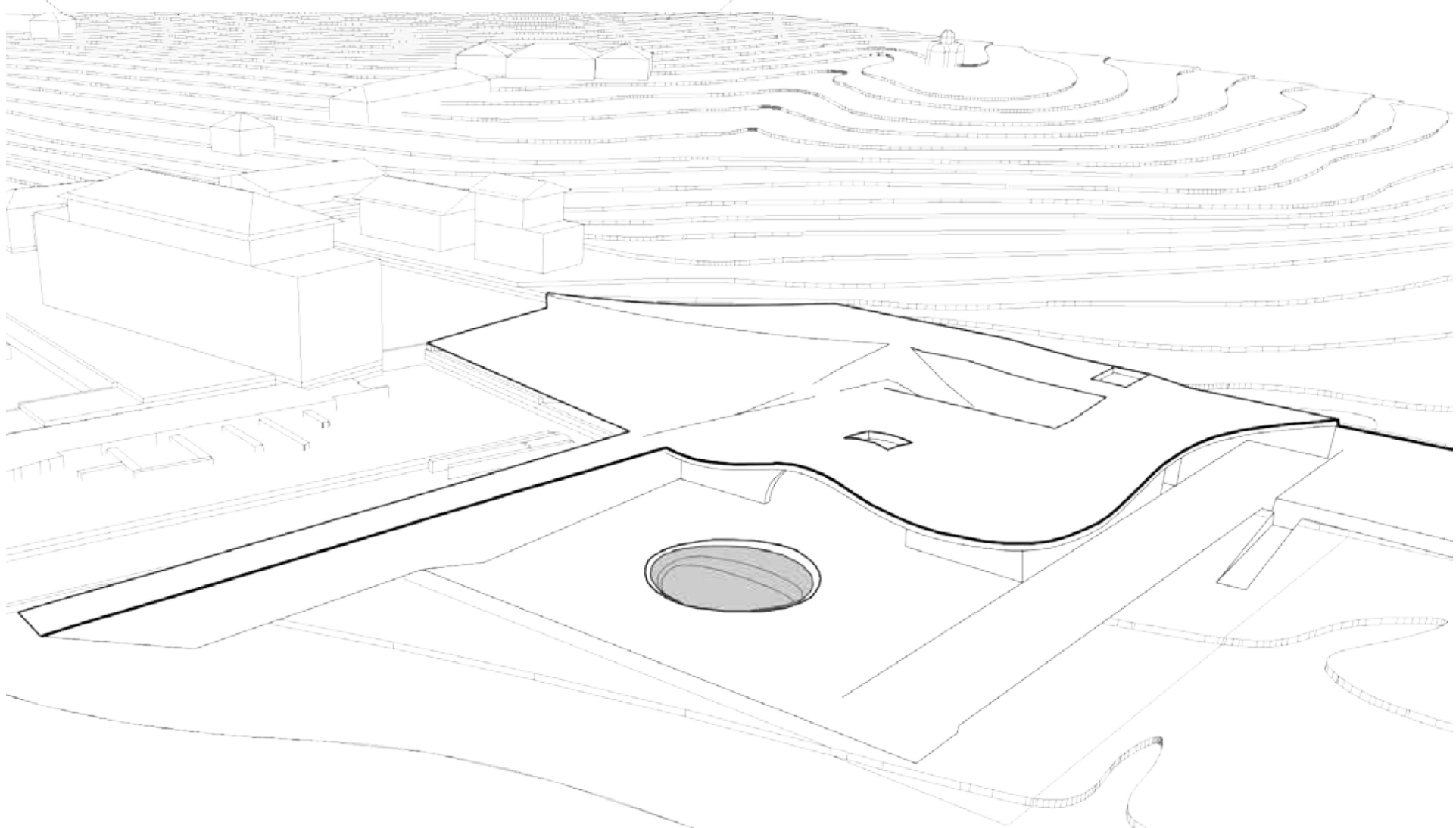
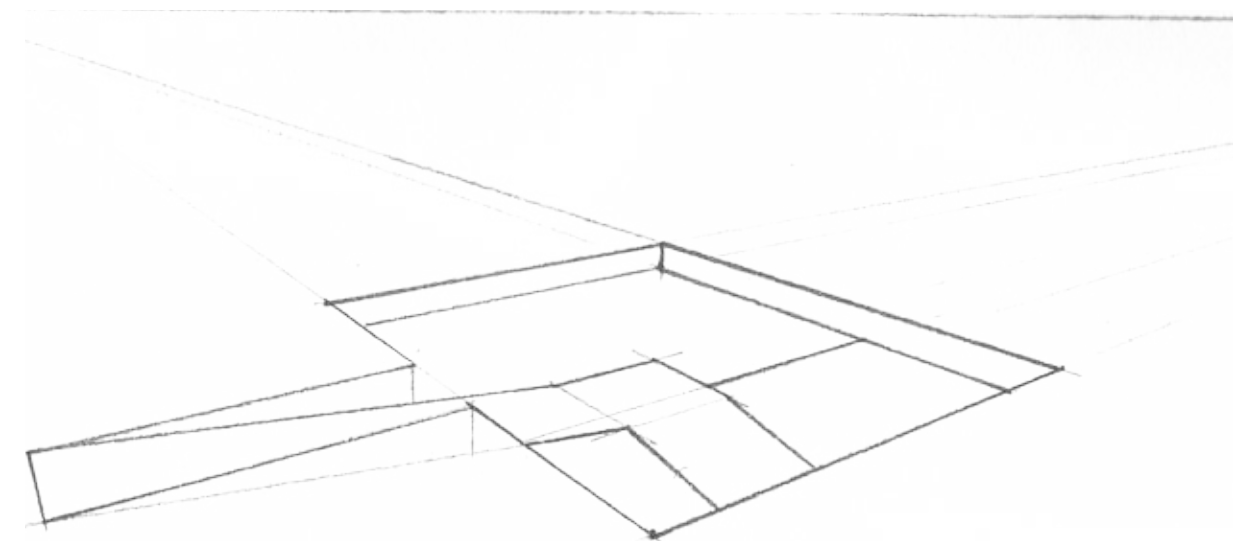
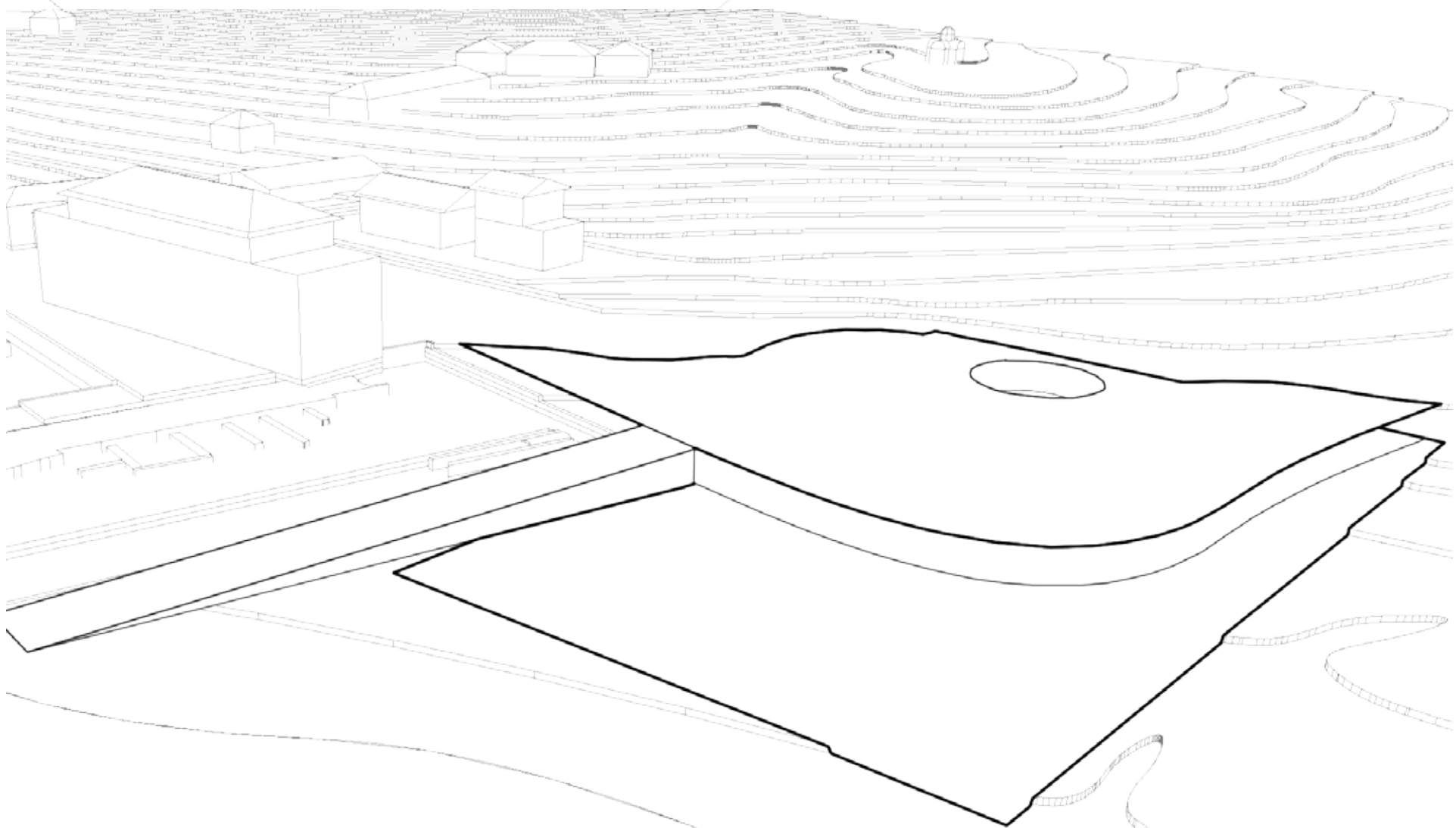
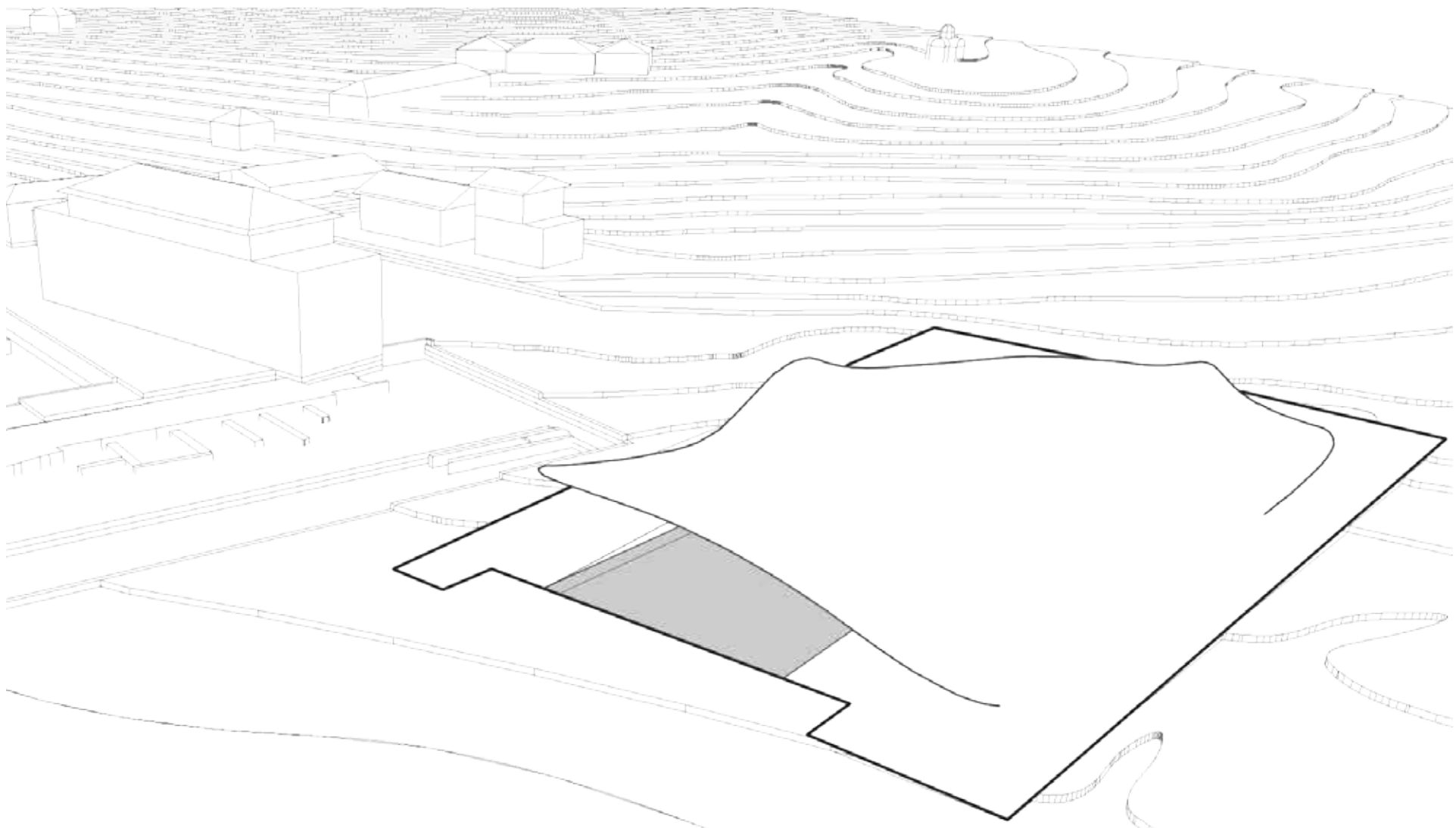
Σκίτσα Προθέσεων

Βασική πρόθεση είναι η αρμονική προσαρμογή στο περιβάλλον.
Εύρεση της μορφής με σκίτσα, τομές και τρισδιάστατες απεικονίσεις

13 Θερμαλιστικό Κέντρο

Πορεία Ιδέας

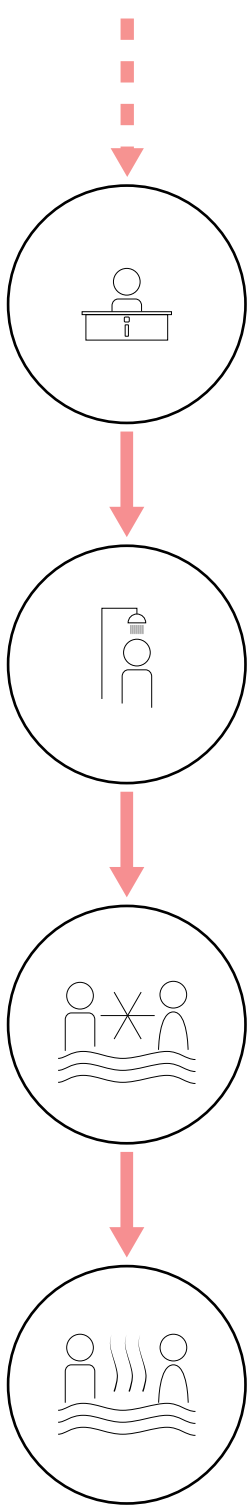
14Θερμαλιστικό Κέντρο

Λειτουργικό Πρόγραμμα

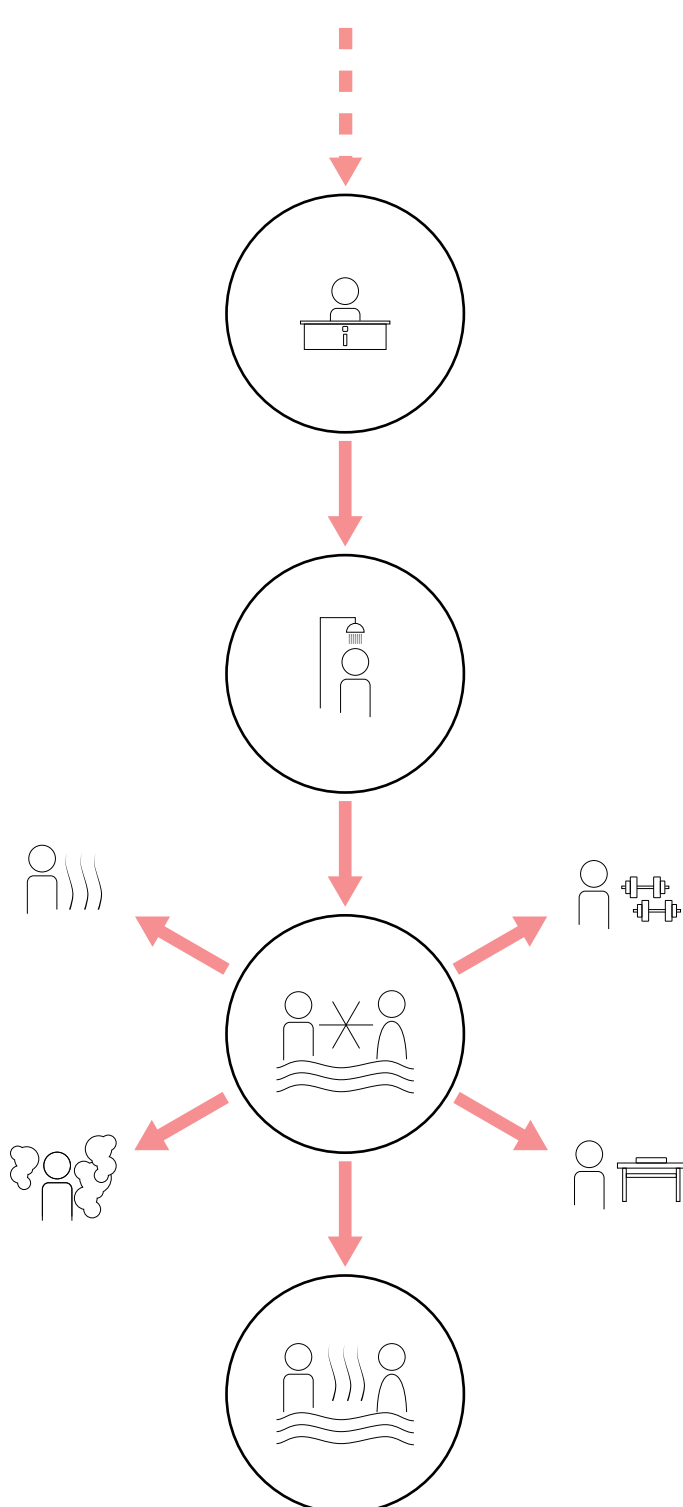
Εξέλιξη Λειτουργικού Προγράμματος

Βασιζόμενοι στο βασικό λειτουργικό διάγραμμα των Ρωμαϊκών Θερμών, αναπτύσσεται ένα σύγχρονο το οποίο μιμείται την κίνηση από το ψυχρό στο θερμό λουτρό το οποίο εμπλουτίζεται με σύγχρονες μορφές περιποίησης και χαλάρωσης (σάουνα, ατμόλουτρα, spa, γυμναστήριο). Όλοι οι χώροι οργανώνονται γύρω από μια εσωτερική πλατεία στην οποία τοποθετείται στο κέντρο το ψυχρό λουτρό. Η πλατεία αυτή επεκτείνεται και στον εξωτερικό χώρο όπου τοποθετείται το θερμό λουτρό, διαμορφώνοντας έτσι έναν ενιαίο ημιπαίθριο χώρο με θολά όρια, όπου το μέσα γίνεται έξω και αντίστροφα. Επίσης, λαμβάνεται υπόψιν επιπρόσθετες λειτουργίες που αφορούν τους υπαλλήλους ων εγκαταστάσεων διαμορφώνοντας έτσι το τελικό λειτουργικό πρόγραμμα. Όλα τα παραπάνω σε συνδυασμό με τις συνθετικές προθέσεις και ρυθμιστικές χαράξεις έδωσαν τη τελική μορφή της κάτοψης.

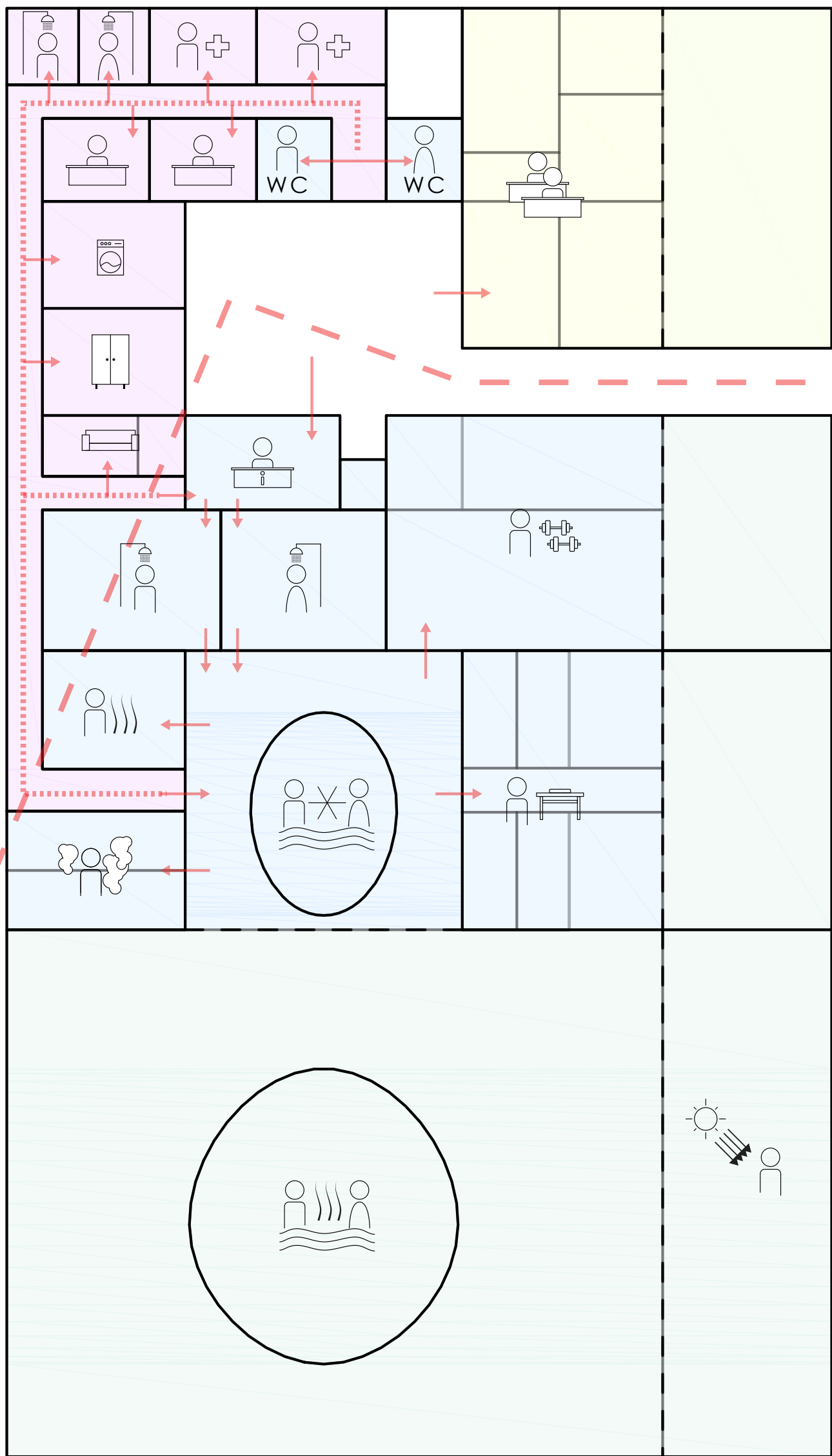
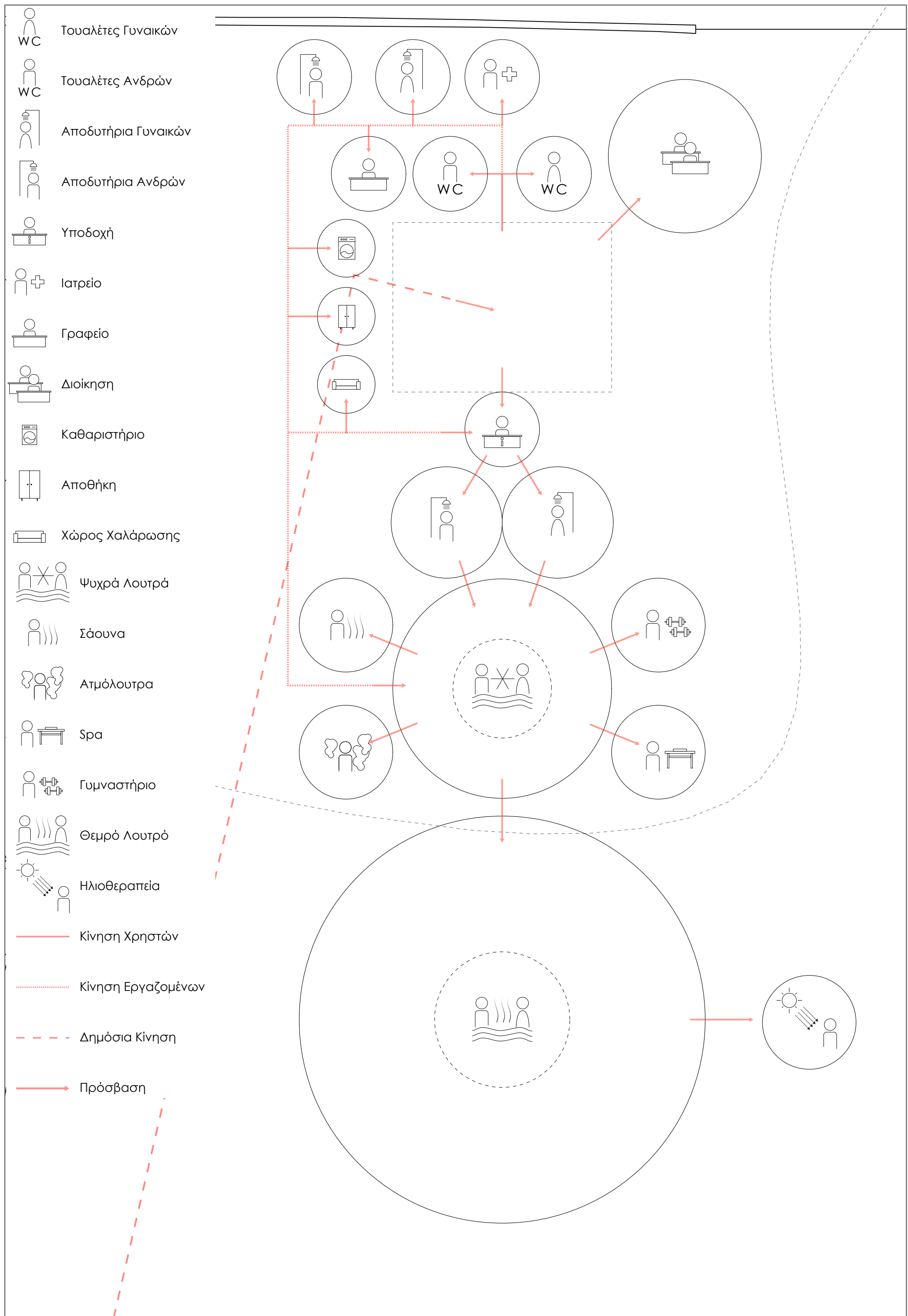
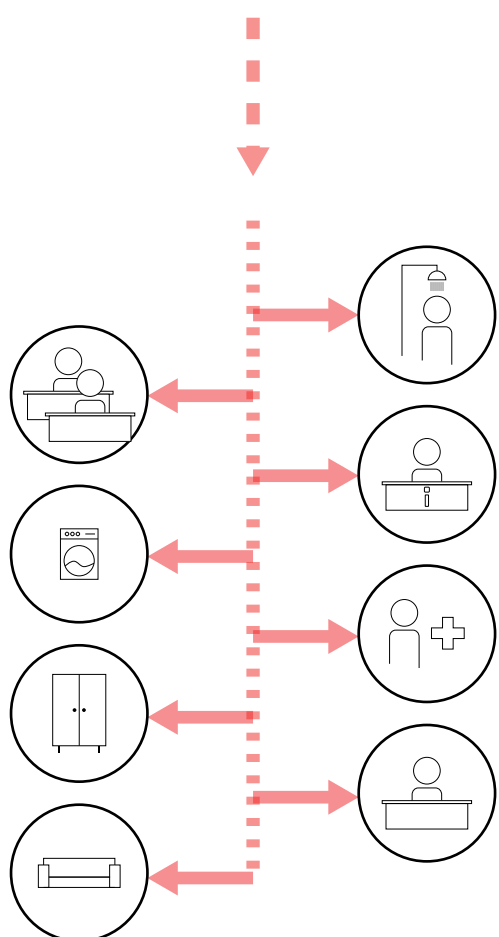
ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΗ

ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

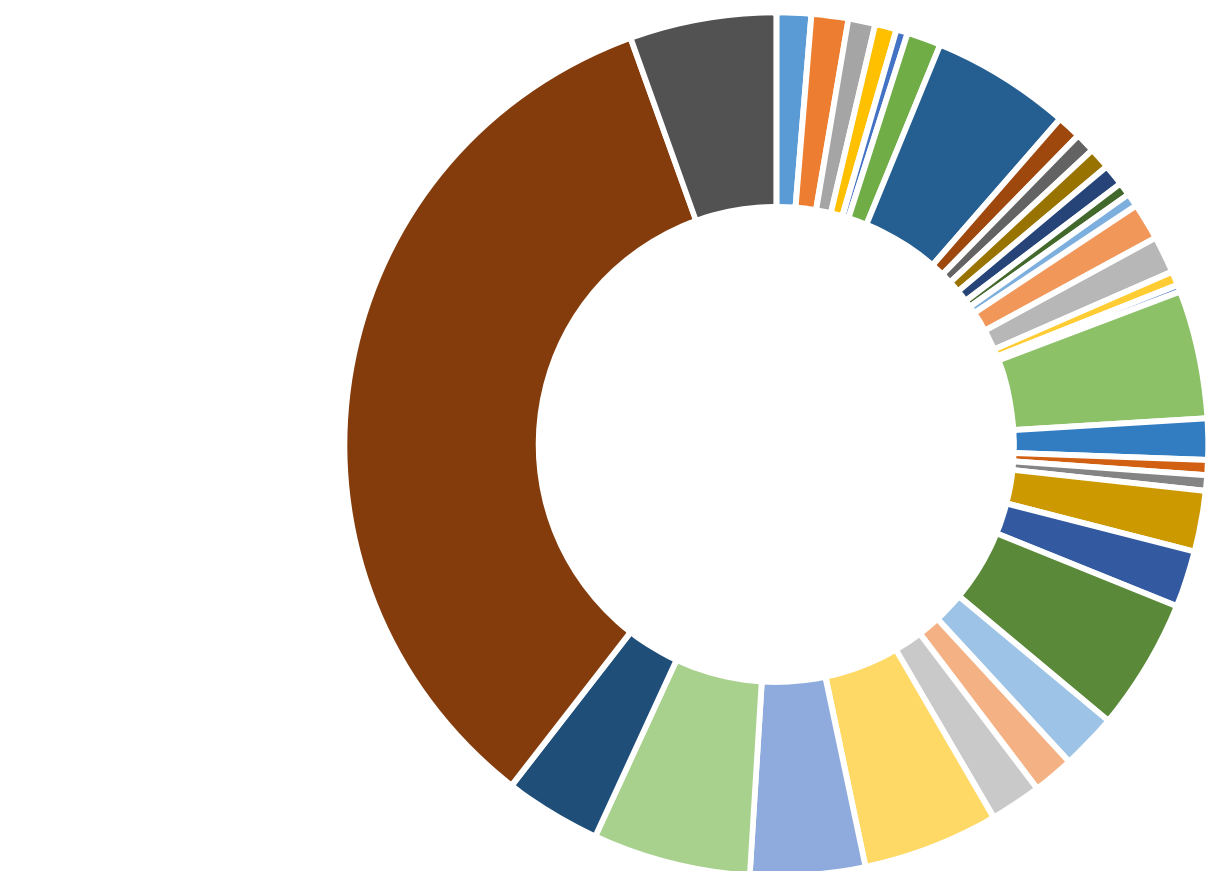

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

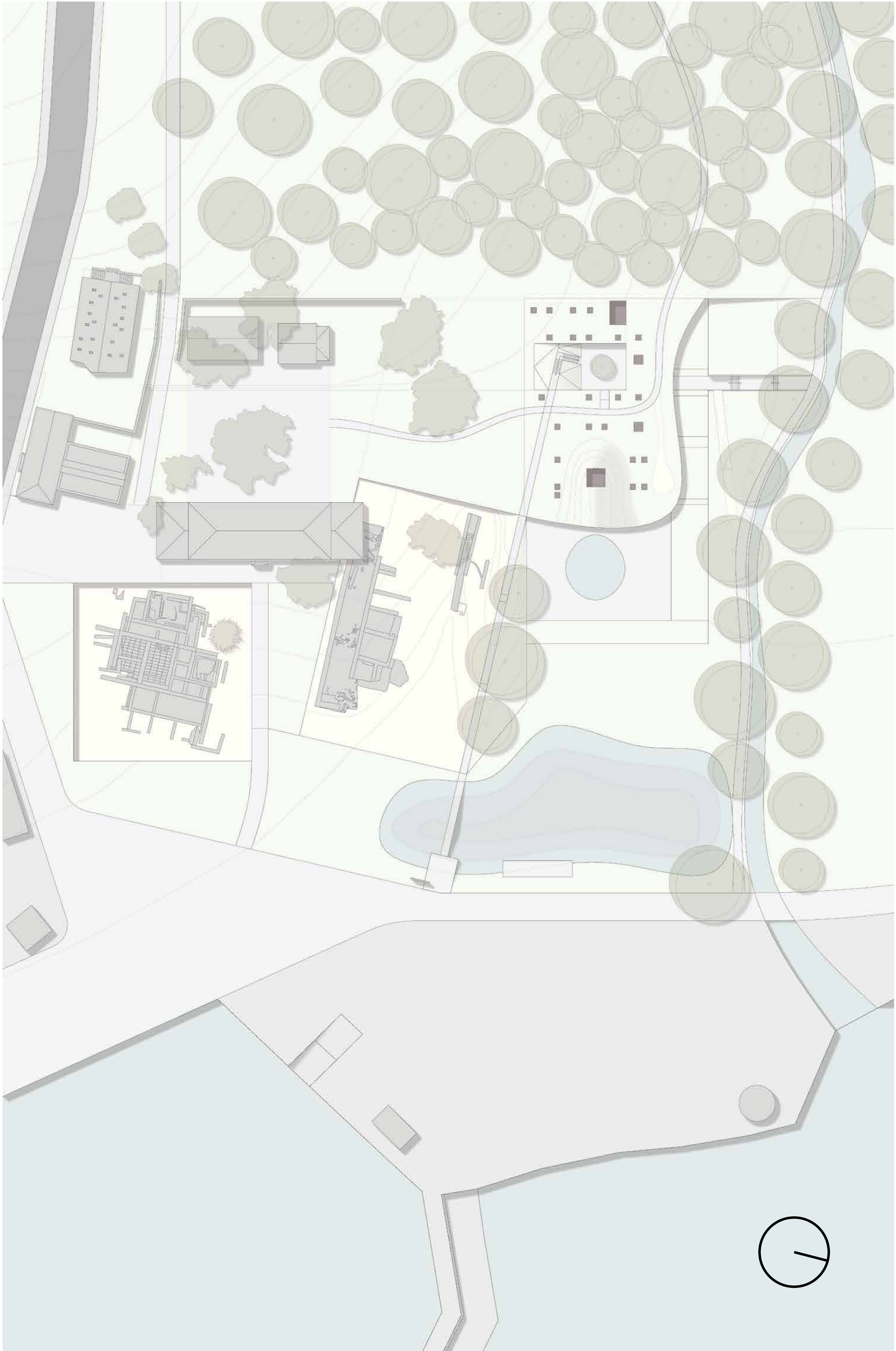
Λειτουργικό Διάγραμμα Θερμαλιστικού Κέντρου		
α/α	Είδος Χρήσης	τ.μ.
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	1 Γραμματεία	32,37
	2 Γραφεία 1 & 2	34,47
	3 Λογιστήριο	25,12
	4 Διοίκηση	20,19
	5 Κουζίνα & WC	10,75
	6 Αίθουσα Συνεδριάσεων	31,8
	7 Εξωτερικός Χώρος	130,41
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	8 Ιατρείο 1	22,54
	9 Ιατρείο 2	18,62
	10 Γραφείο 1	20,15
	11 Γραφείο 2	20,15
	12 Αποδυτήρια Ανδρών	12,32
	13 Αποδυτήρια Γυναικών	12,5
	14 Αποθήκη	34,68
	15 Καθαριστήριο	34,68
	16 Αίθουσα Ξεκούρασης	13,19
	17 Κουζίνα	6,52
	18 Διάδρομος	119,77
ΧΡΗΣΤΕΣ	19 Φουαγιέ	38,47
	20 Τουαλέτες Ανδρών	14,12
	21 Τουαλέτες Γυναικών	14,32
	22 Αποδυτήρια Ανδρών	56,95
	23 Αποδυτήρια Γυναικών	52,76
	24 Εσωτερική Πλατεία	123,27
	25 Ψυχρό Λουτρό	52,29
	26 Σάουνα	38,42
	27 Ατμόλουτρα	48,02
	28 Σπα	127,01
	29 Σπα - Εξωτερικό	107,07
	30 Γυμναστήριο	147,56
	31 Γυμναστήριο - Εξωτ	90,16
	32 Εξωτερική Πλατεία	849,54
	33 Θερμό Λουτρό	136,89

Λειτουργικό Διάγραμμα Θερμαλιστικού Κέντρου

- Γραμματεία
- Διοίκηση
- Εξωτερικός Χώρος
- Γραφείο 1
- Αποδυτήρια Γυναικών
- Φουαγιέ
- Αποδυτήρια Ανδρών
- Ψυχρό Λουτρό
- Σάουνα
- Γυμναστήριο - Εξωτ
- Γραφεία 1 & 2
- Κουζίνα & WC
- Ιατρείο 1
- Γραφείο 2
- Αποθήκη
- Κουζίνα
- Τουαλέτες Ανδρών
- Αποδυτήρια Γυναικών
- Σάουνα
- Σπα - Εξωτερικό
- Εξωτερική Πλατεία
- Λογιστήριο
- Αίθουσα Συνεδρι
- Ιατρείο 2
- Αποδυτήρια Ανδρ
- Καθαριστήριο
- Διάδρομος
- Τουαλέτες Γυναικ
- Εσωτερική Πλατεί
- Ατμόλουτρα
- Γυμναστήριο
- Θερμό Λουτρό

15 Θερμαλιστικό Κέντρο Τοπογραφικό Σχέδιο

Τοπογραφικό
Κλίμακα 1-500

16 Θερμαλιστικό Κέντρο Κάτοψη Δώματος

17 Θερμαλιστικό Κέντρο Κάτοψη Ισογείου

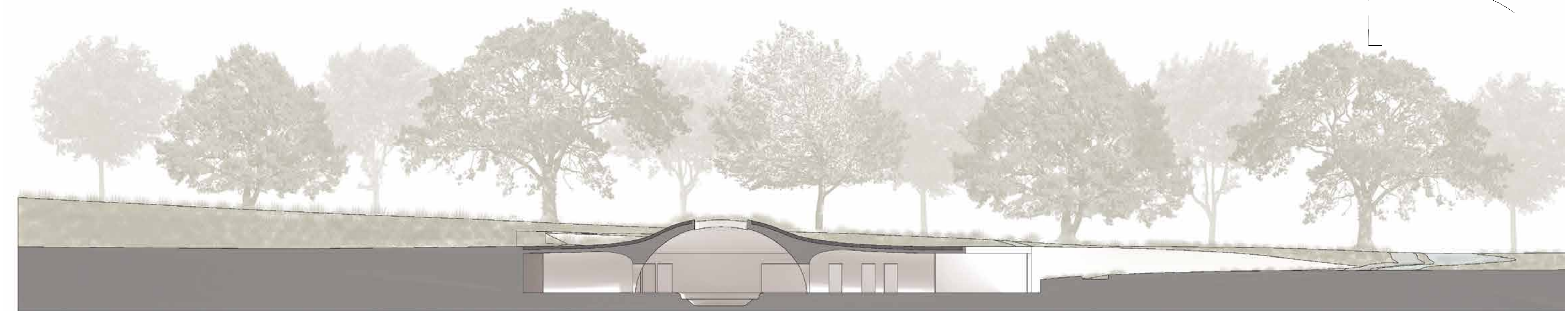
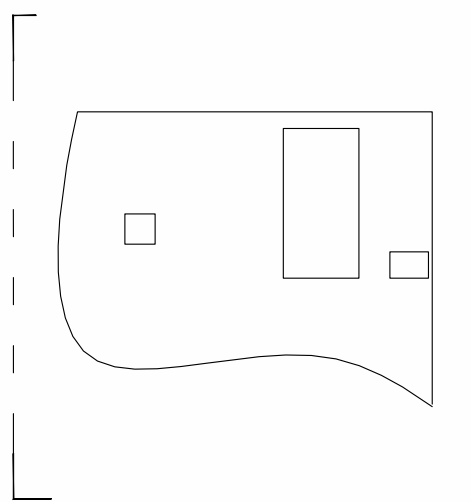

18 Θερμαλιστικό Κέντρο

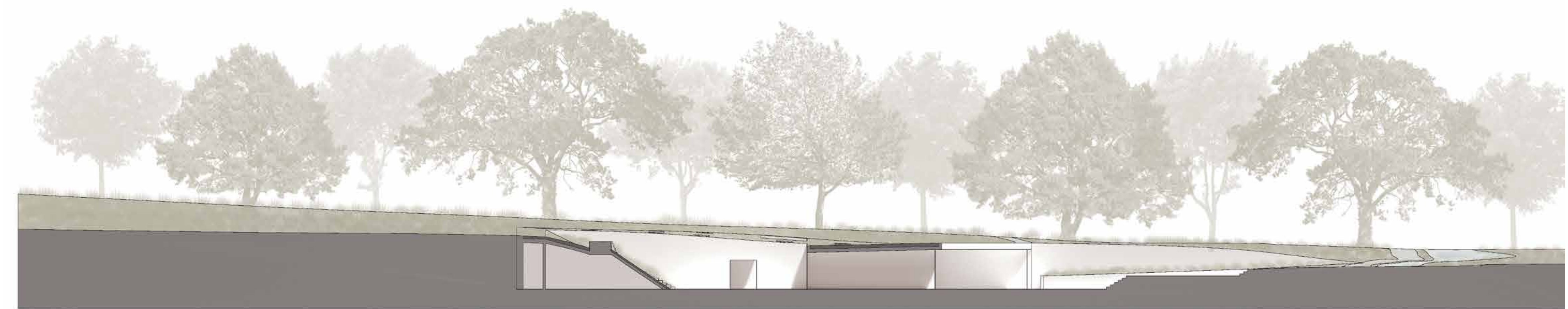
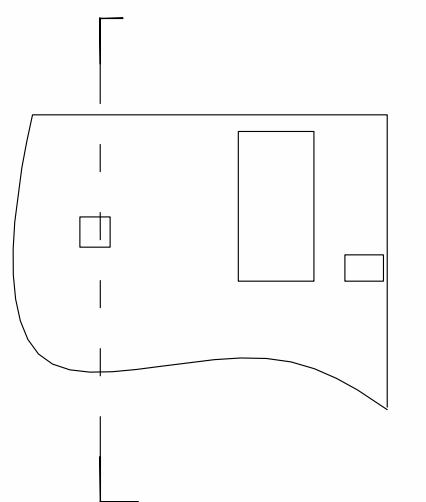
Εγκάρσιες Όψεις και Τομές

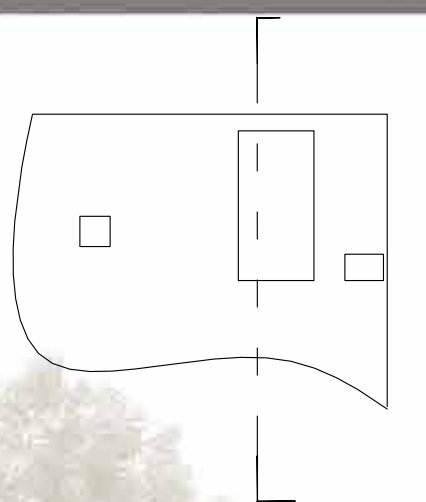
Ανατολική Όψη
Κλίμακα 1-200

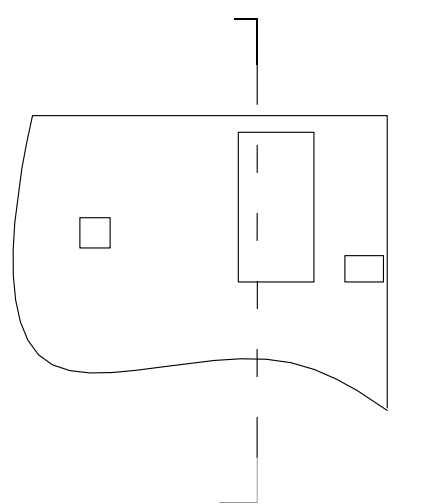
Τομή 1
Κλίμακα 1-200

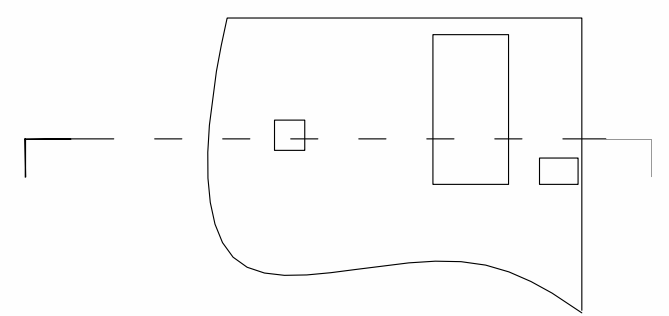
Τομή 2
Κλίμακα 1-200

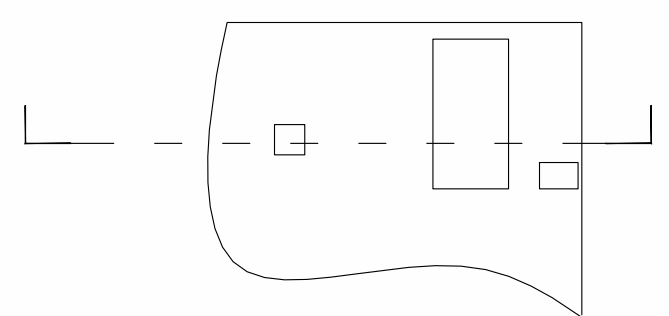
Τομή 3
Κλίμακα 1-200

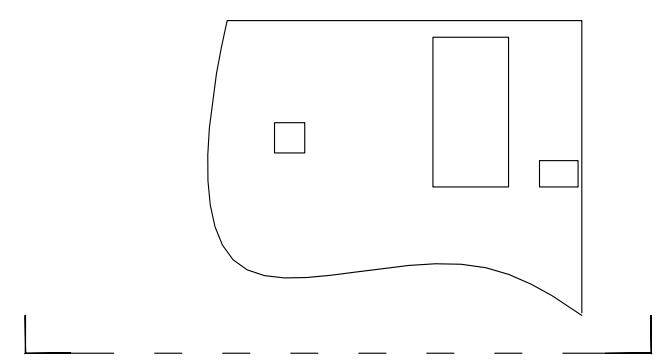
19 Θεματικό Κέντρο Διαμήκεις Όψεις και Τομές

Τομή 4
Κλίμακα 1-200

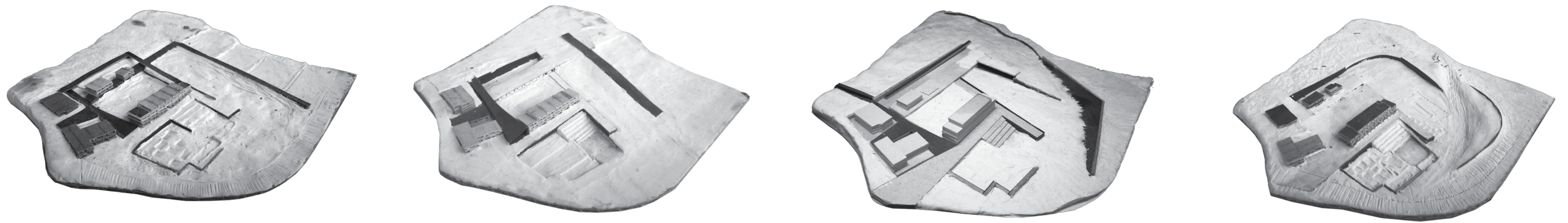
Τομή 5
Κλίμακα 1-200

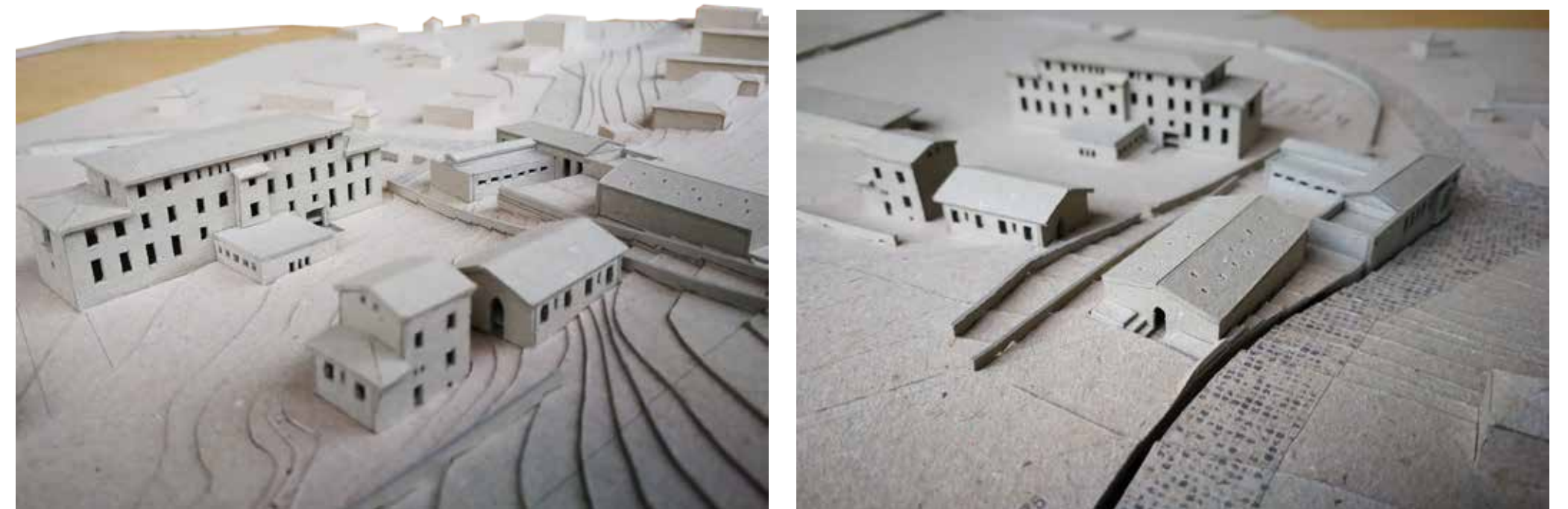
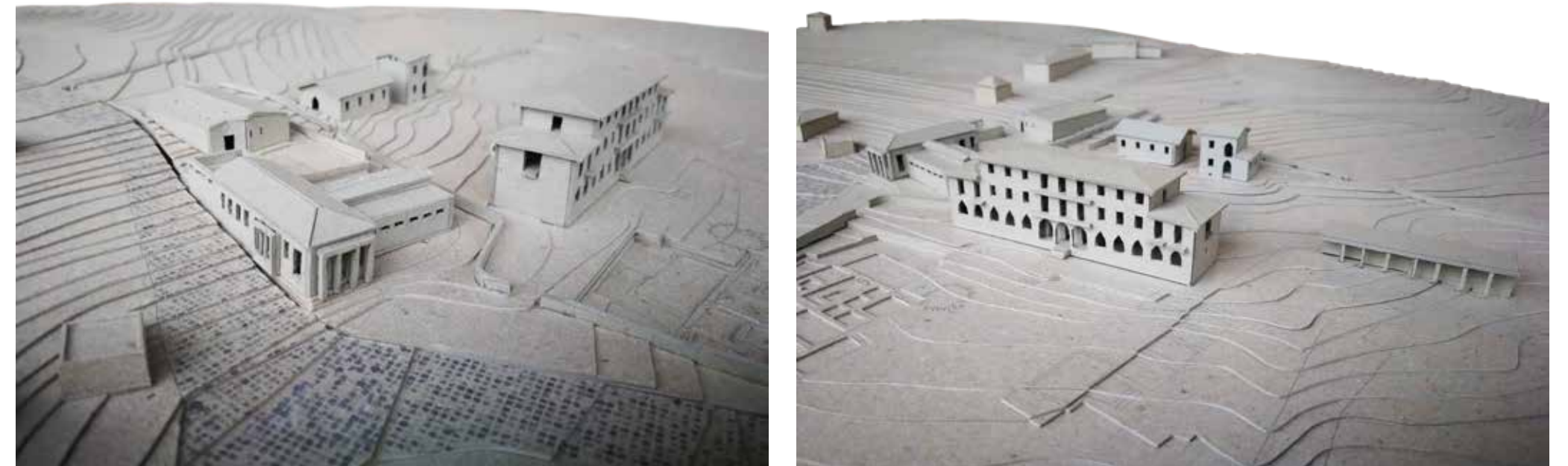
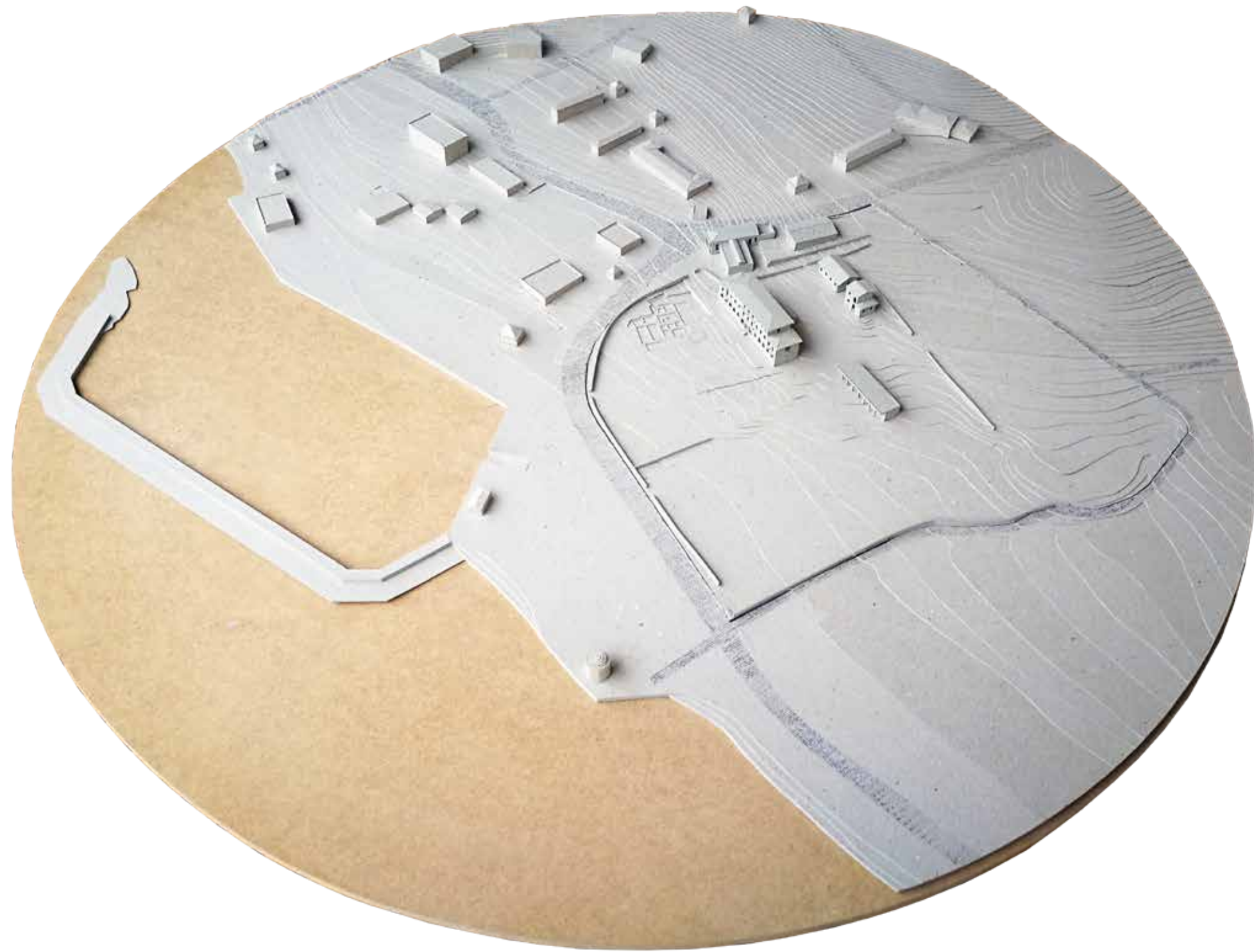
Βόρεια Όψη
Κλίμακα 1-200

20^ο Θερμαλιστικό Κέντρο Φωτογραφίες Μακέτας

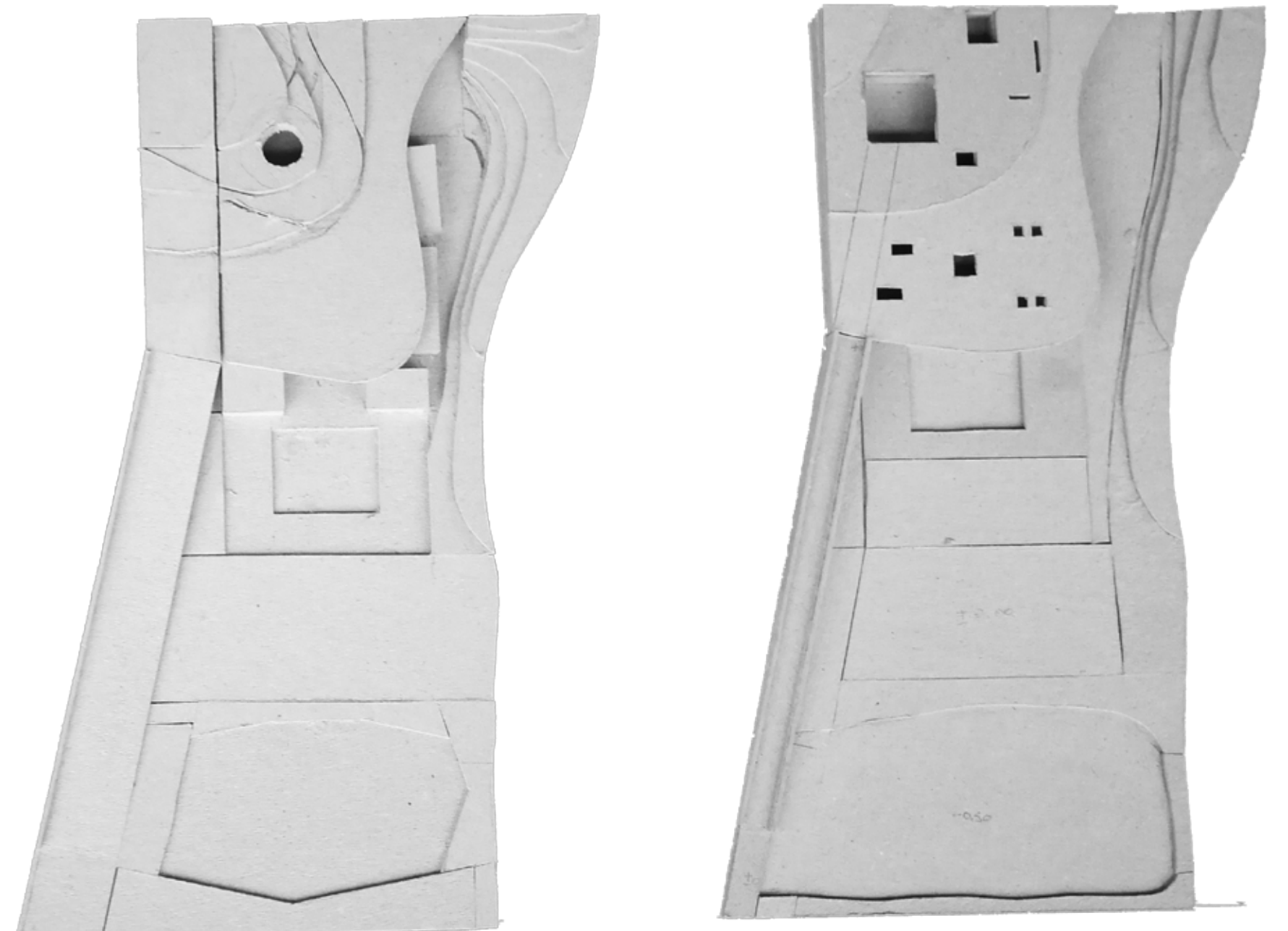
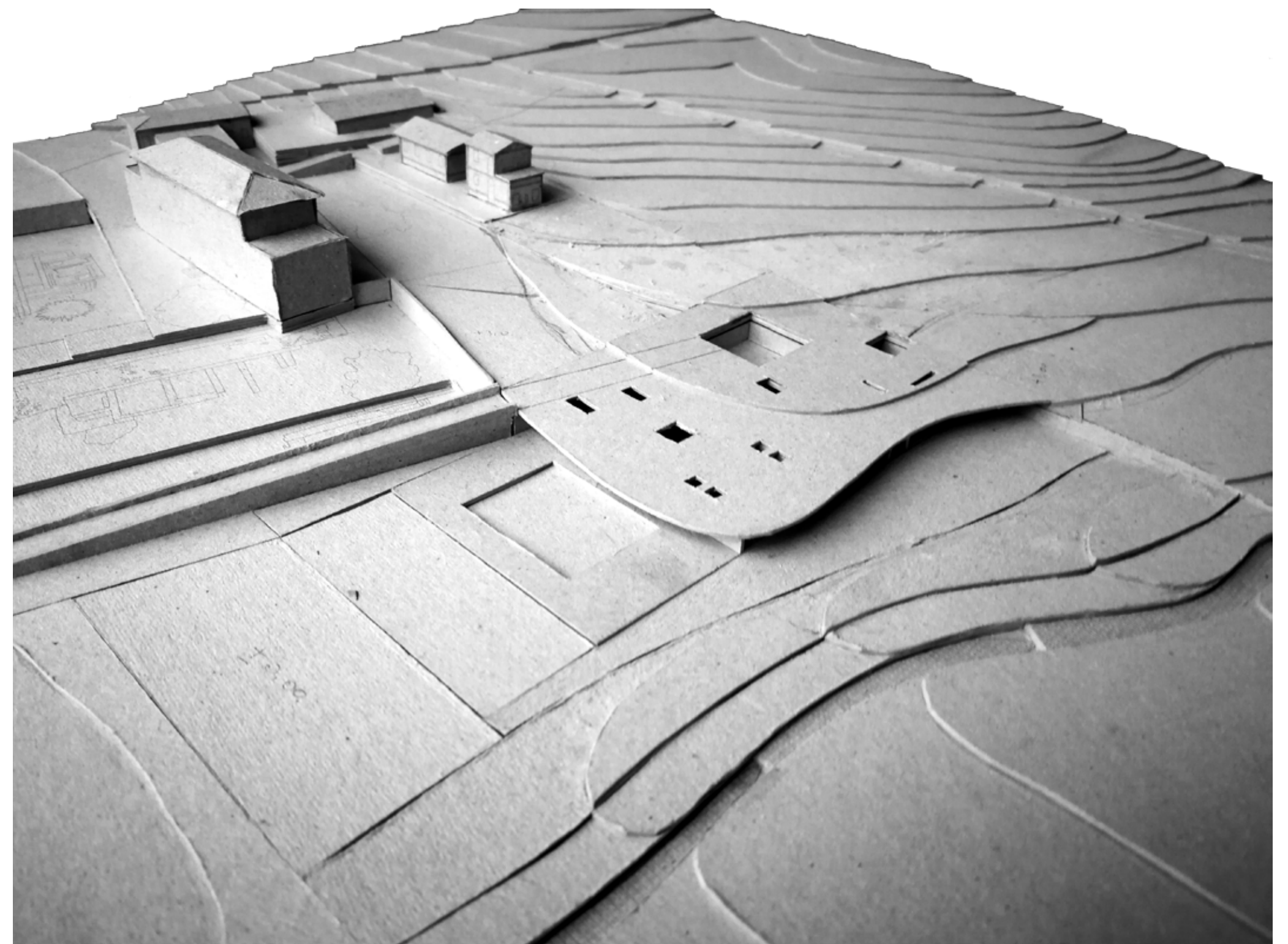
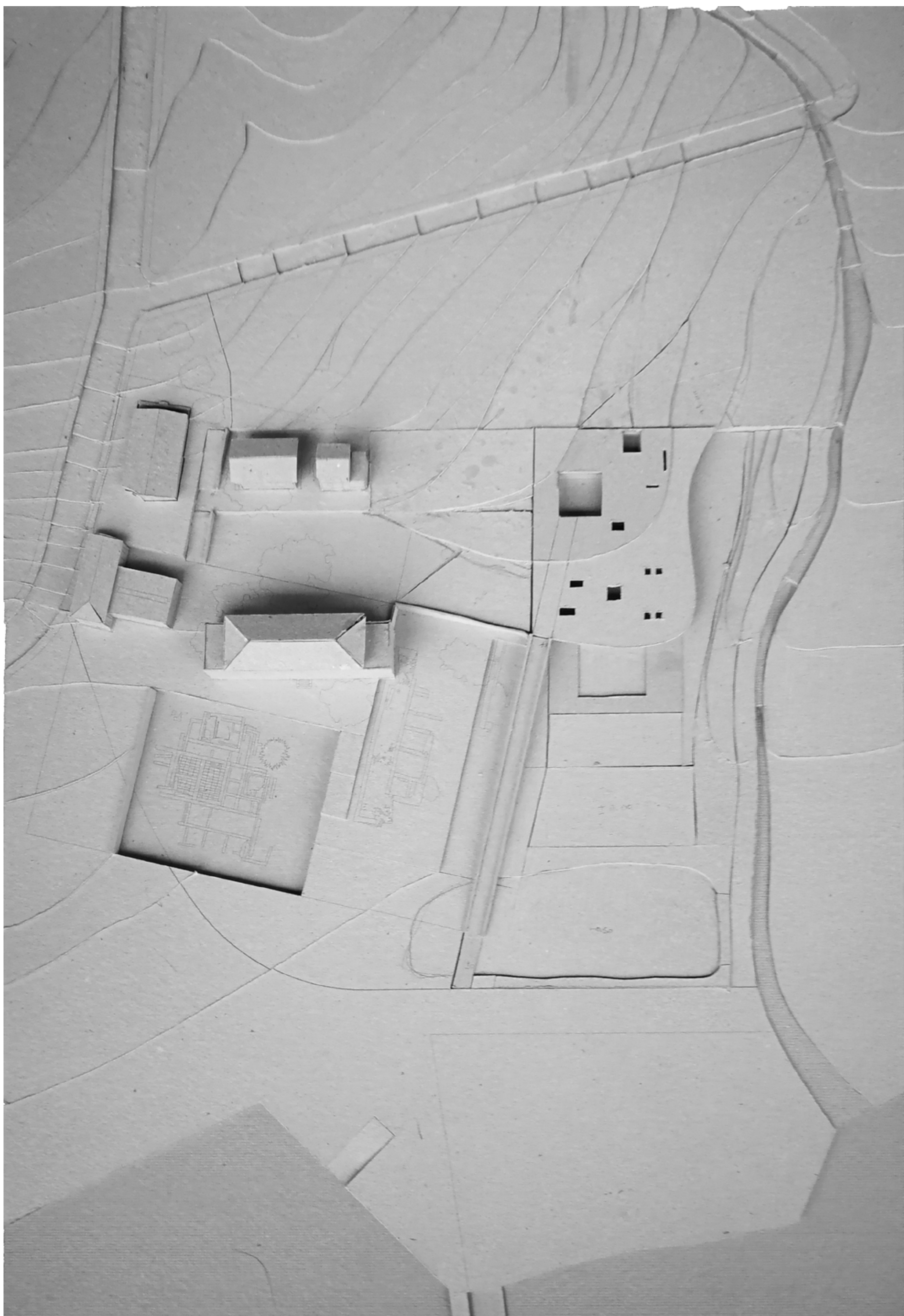
Μακέτες Εργασίας: Κλίμακα 1-1000

Μακέτες Υπάρχουσας Κατάστασης: Κλίμακα 1-500

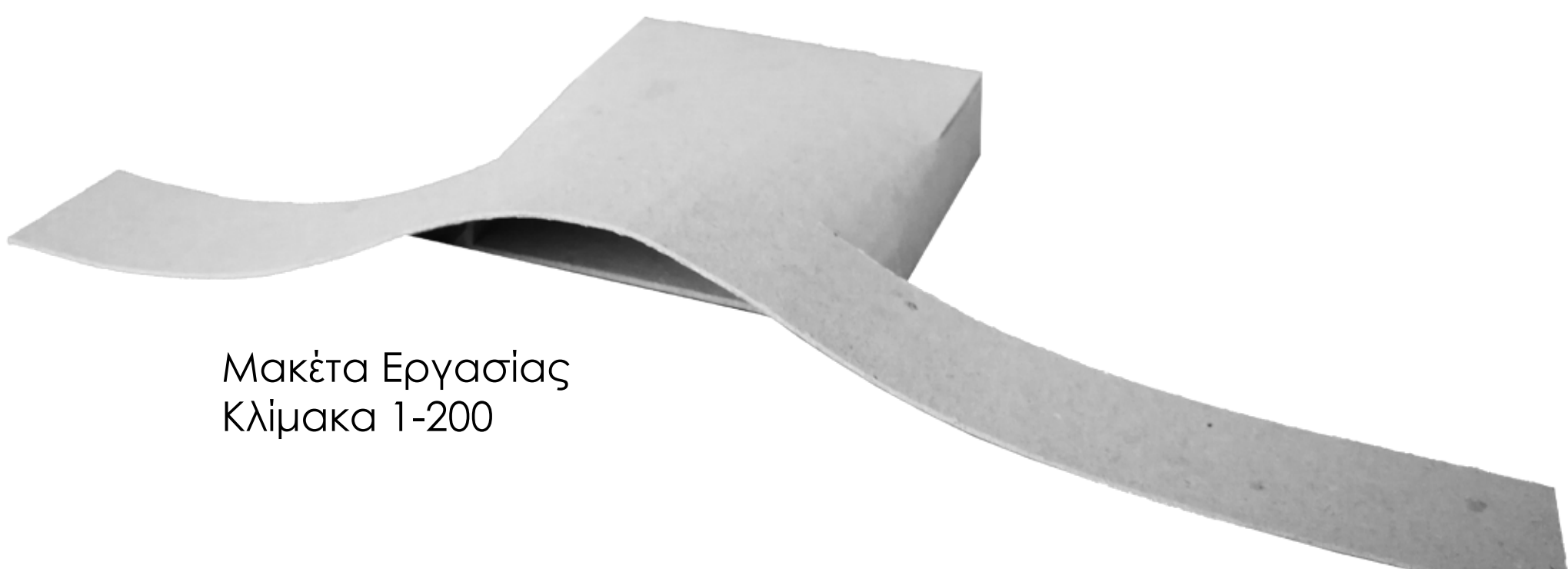
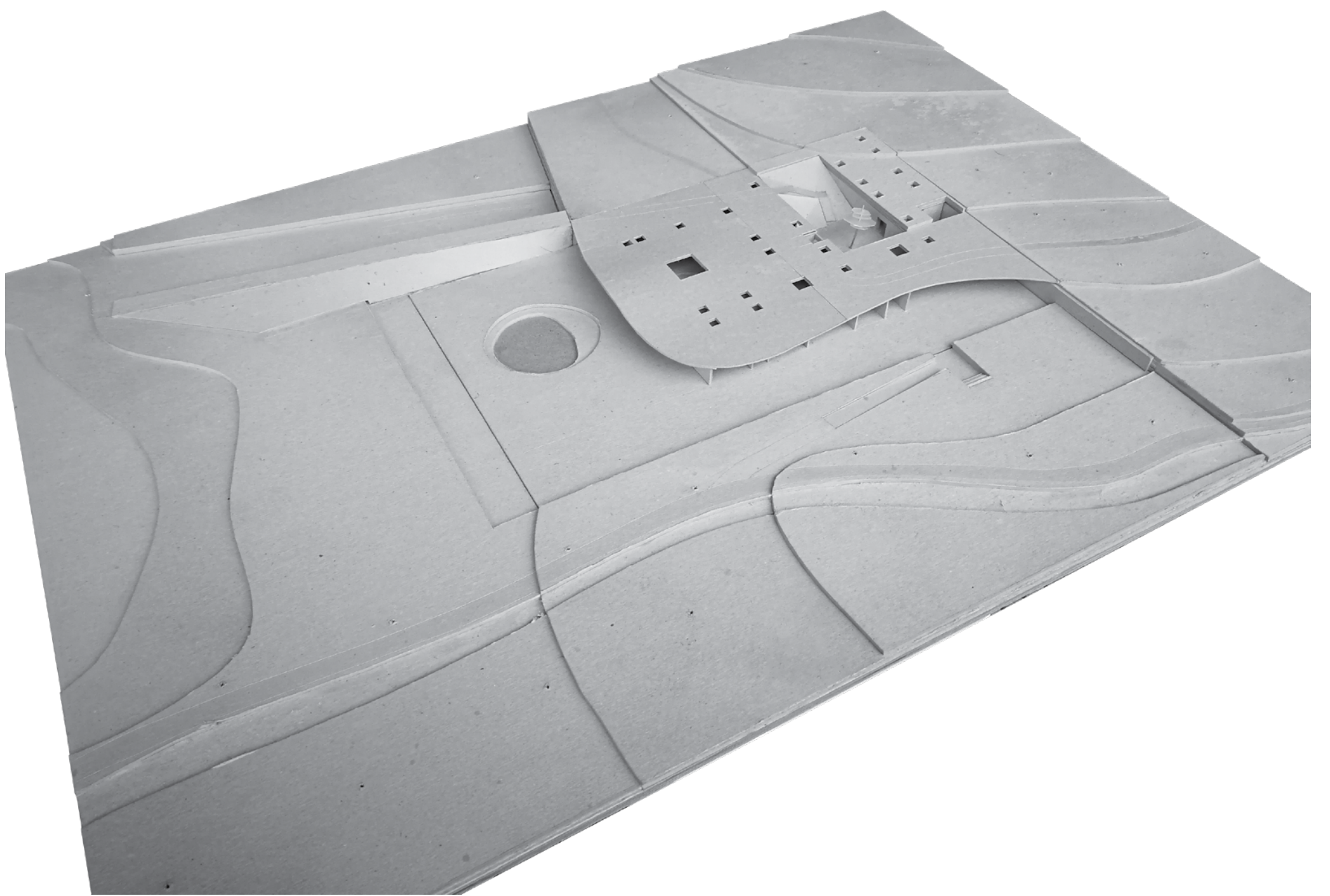
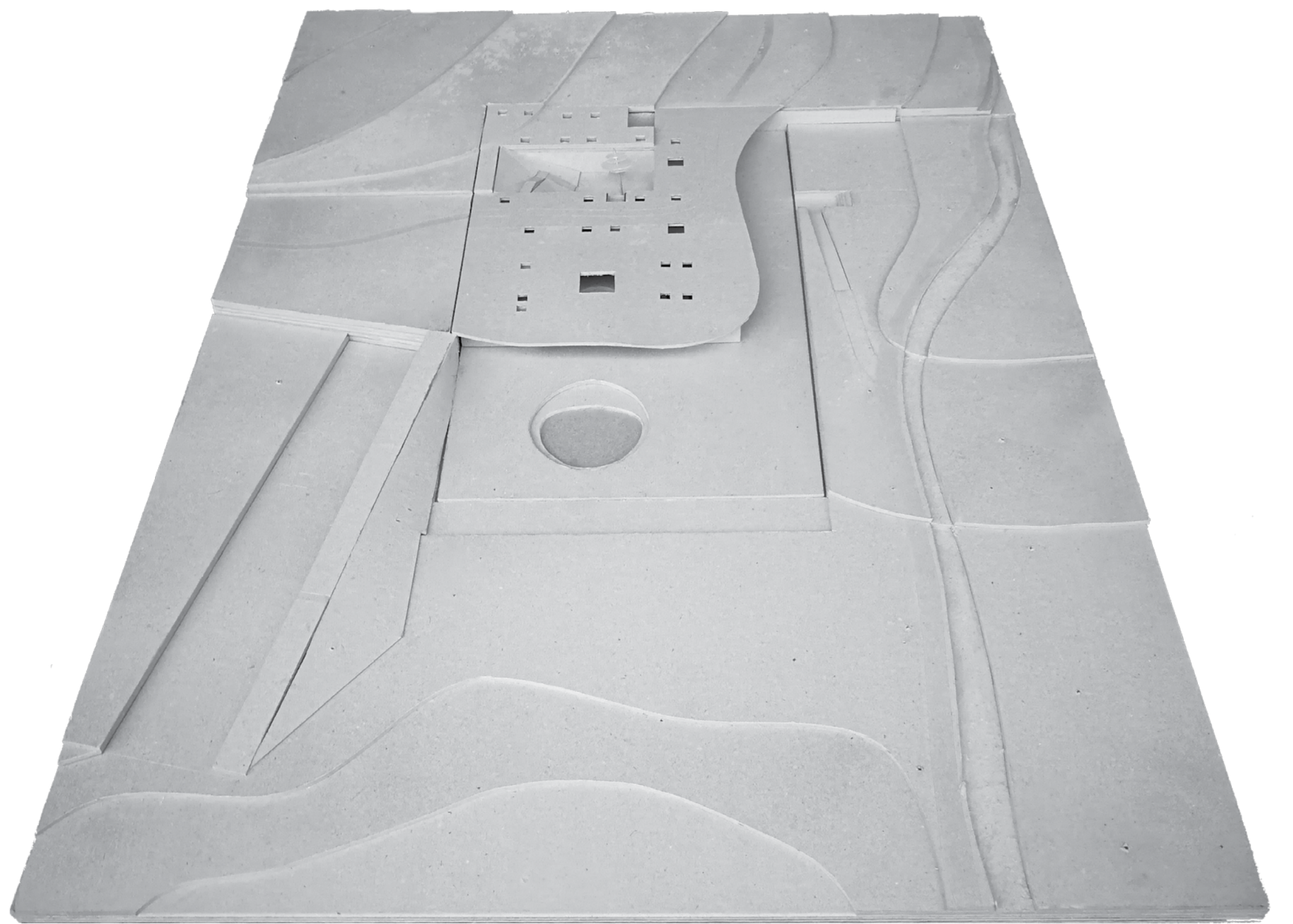
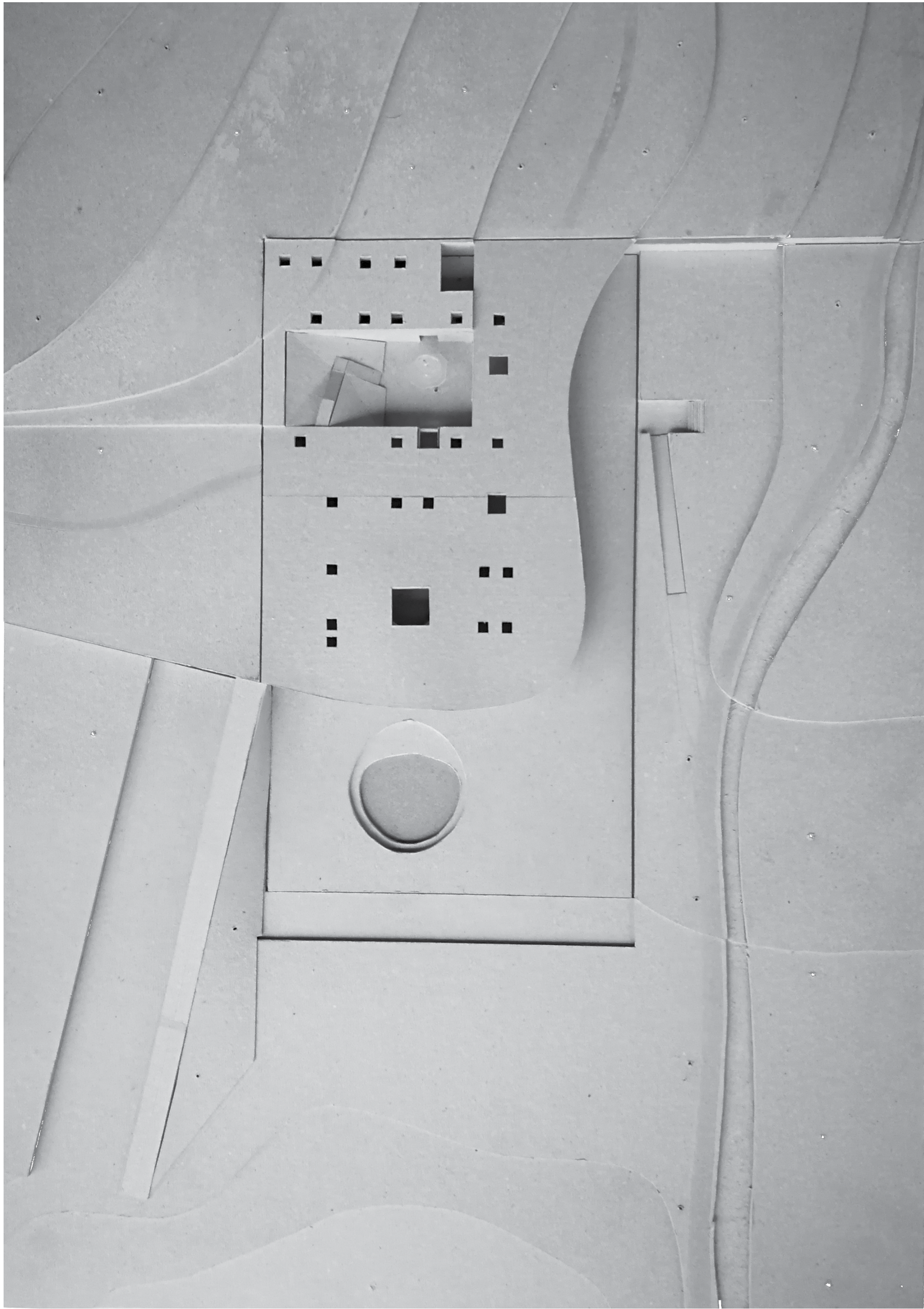

Μακέτες Εργασίας: Κλίμακα 1-500

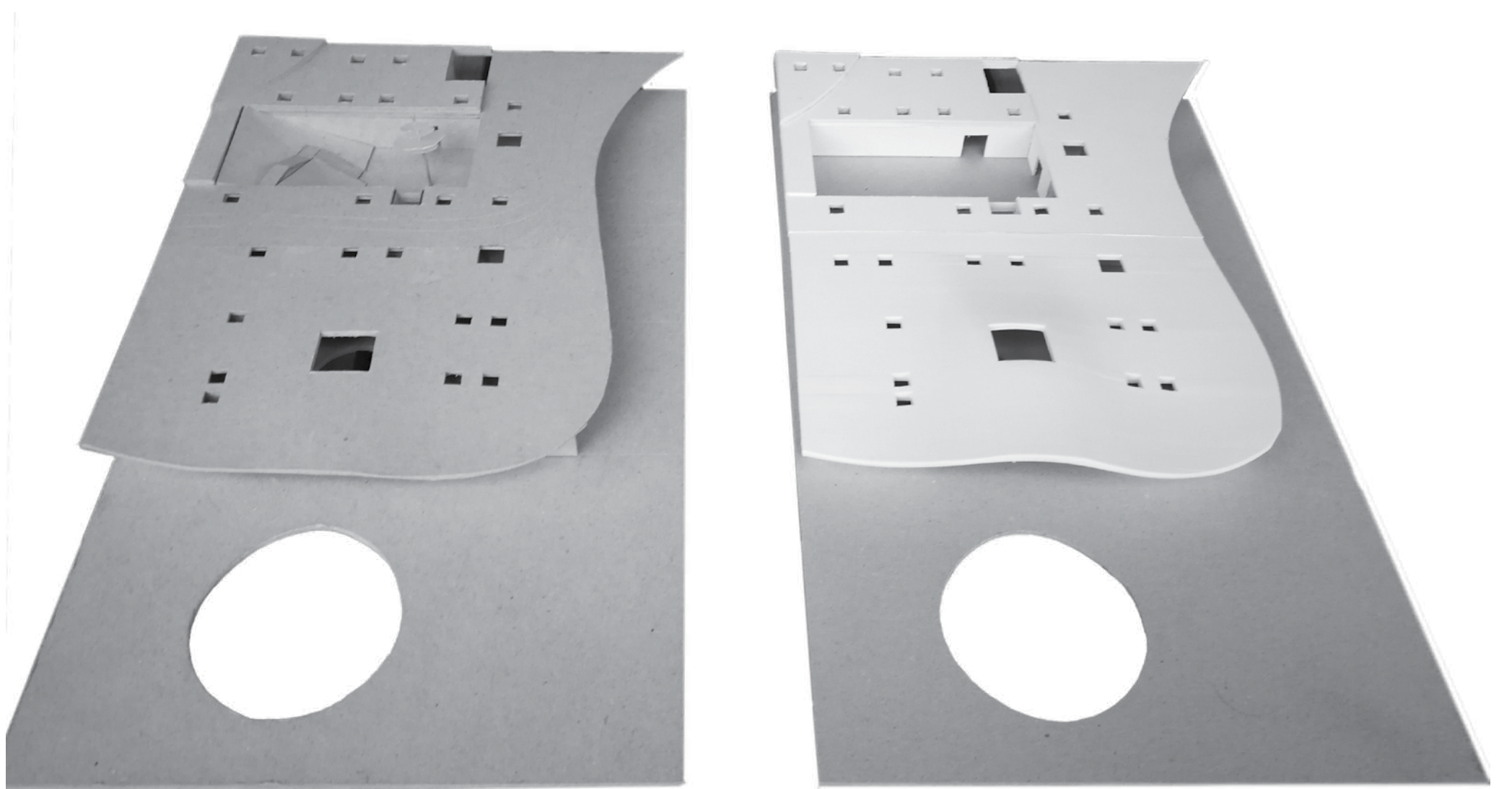
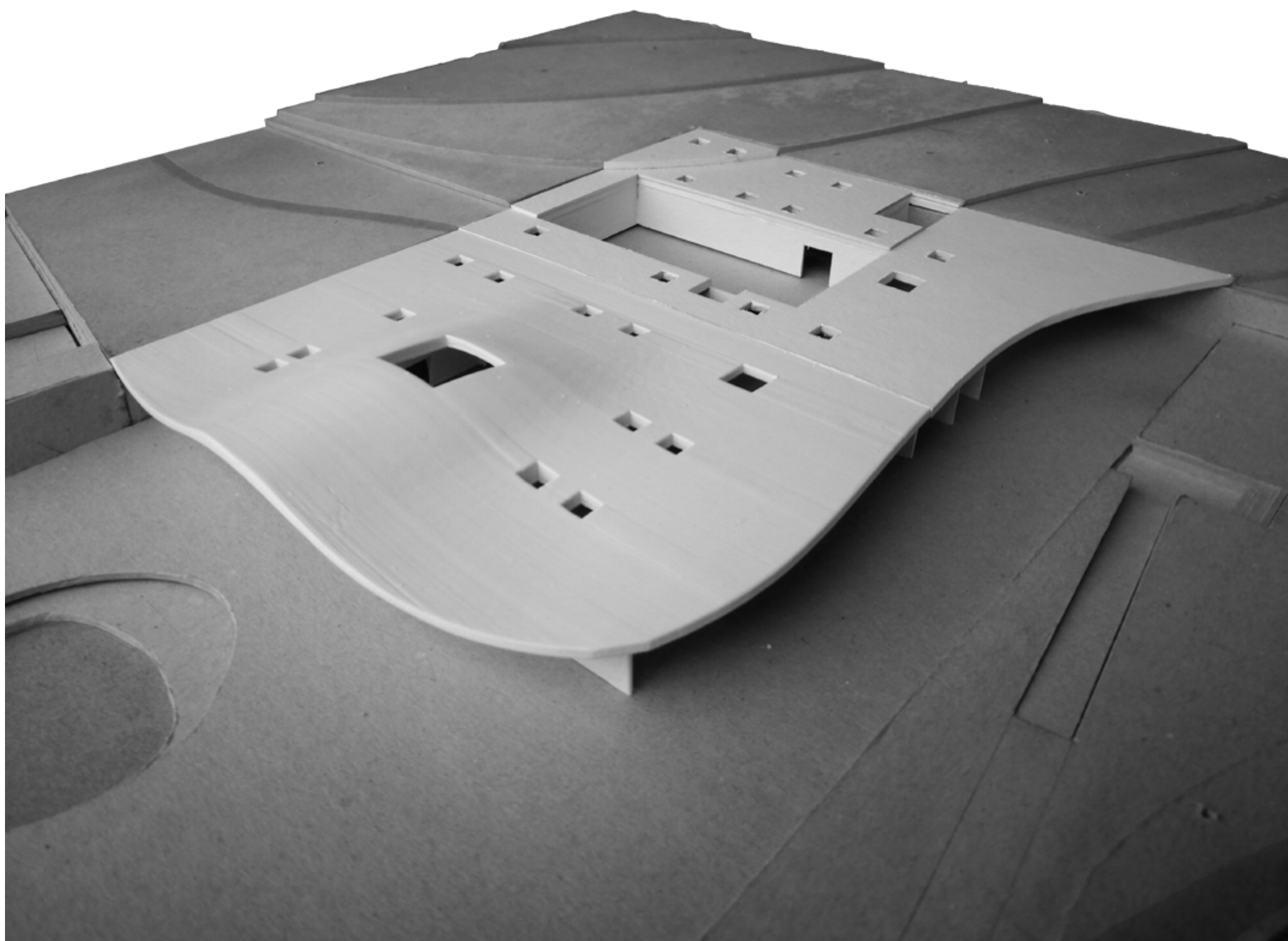

21 Θερμαλιστικό Κέντρο Φωτογραφίες Μακέτας

Μακέτες Παρουσίασης: Κλίμακα 1-200

Μακέτα Εργασίας
Κλίμακα 1-200

22 Θερμαλιστικό Κέντρο Φωτορεαλιστικές Απεικονίσεις

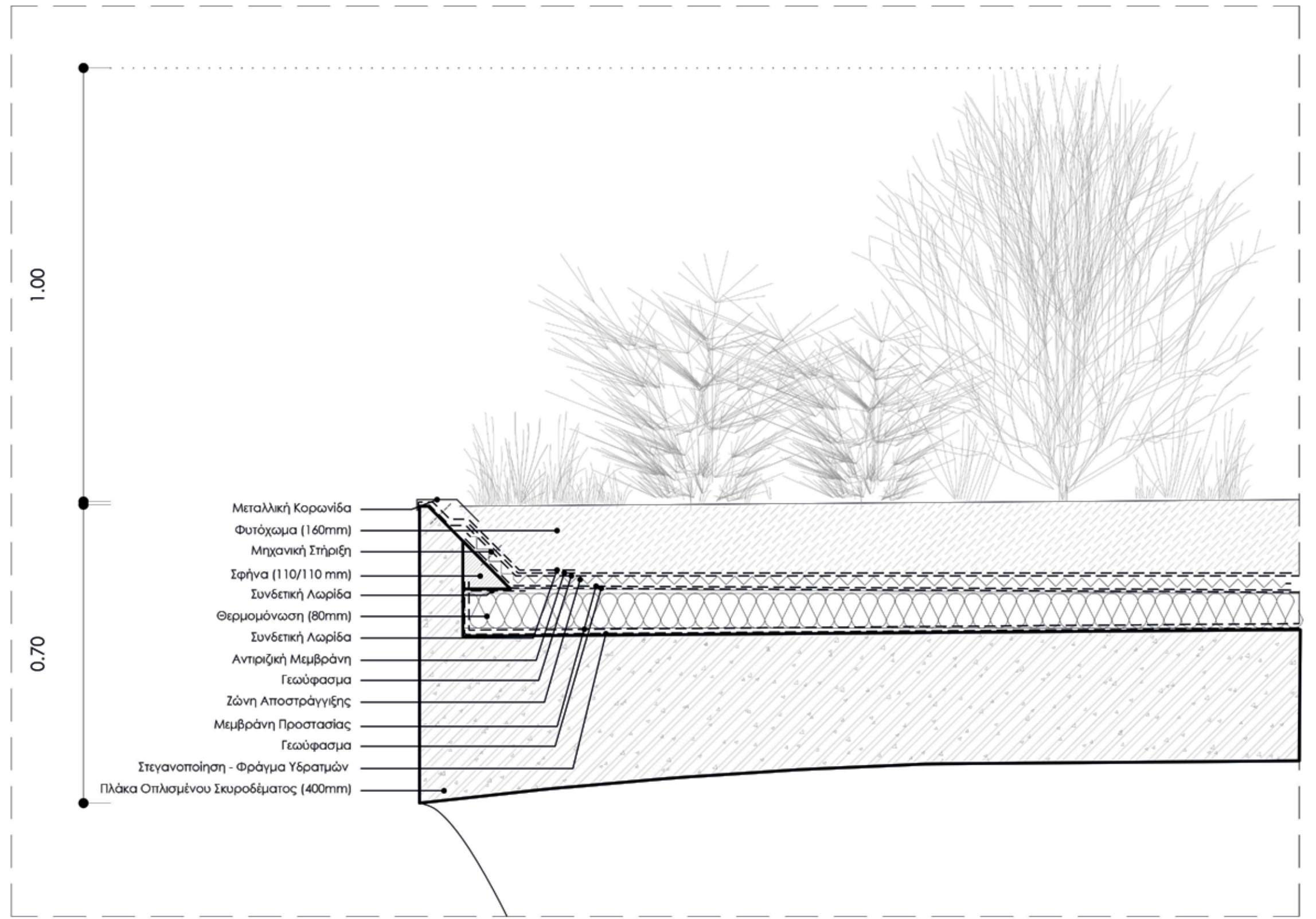
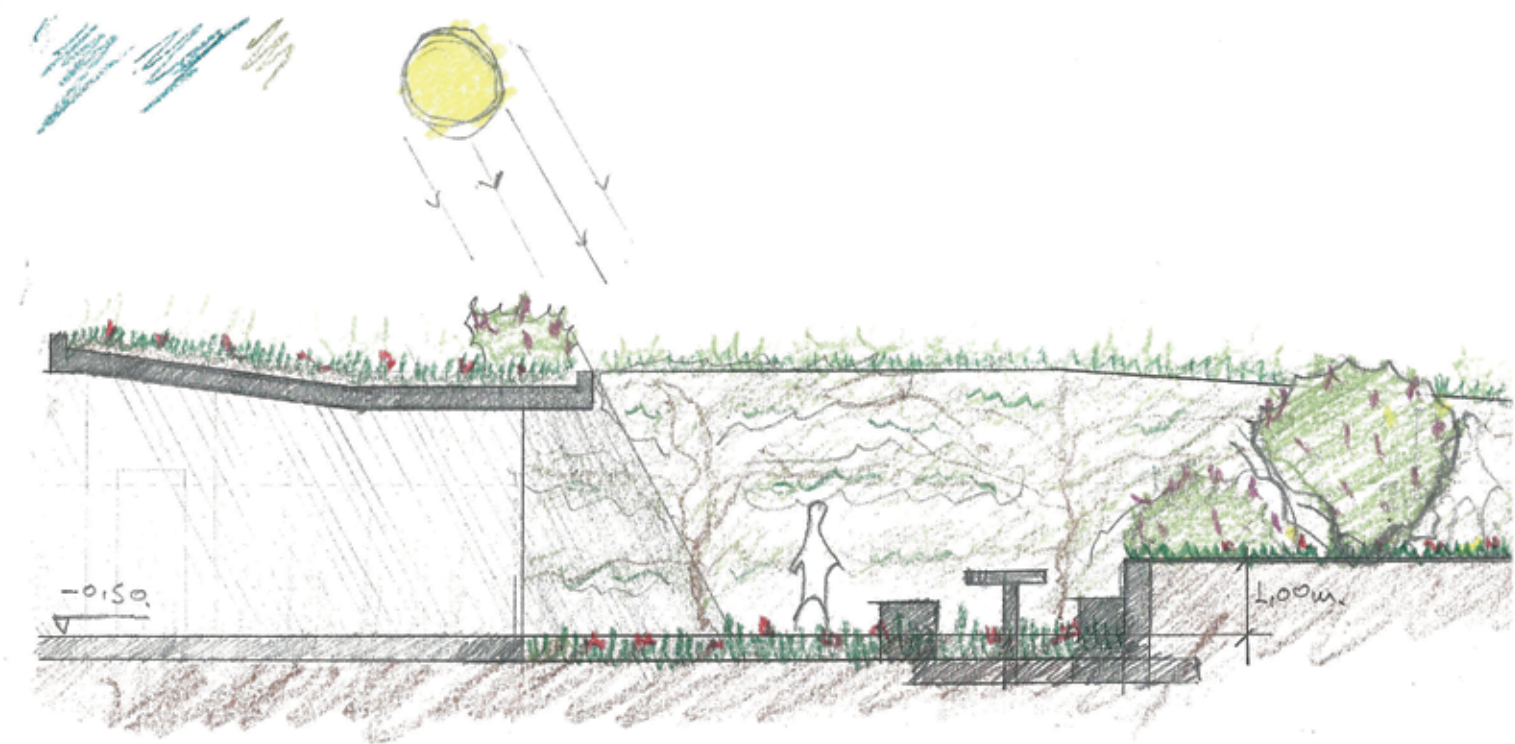
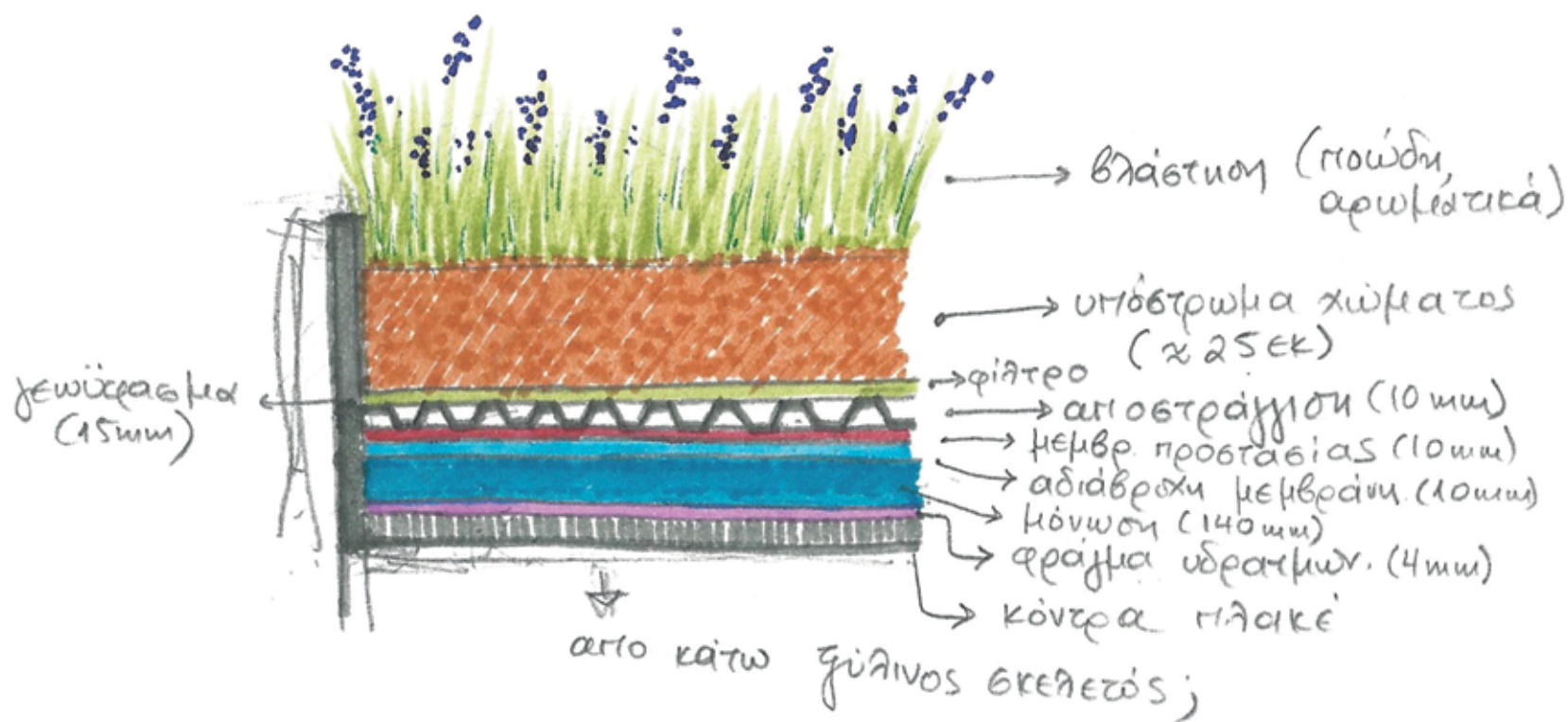
Φωτορεαλιστική απεικόνιση Βορειοανατολικής Όψης

Φωτορεαλιστική απεικόνιση εσωτερικού χώρου

21 Θερμαλιστικό Κέντρο

Κατασκευαστική Λεπτομέρεια φυτεμένου δώματος

κατασκευαστική λεπτομέρεια
κλίμακα 1:10

Αγριομάραθο

(Foeniculum Vulgare)

είναι ποώδες και αρωματικό φυτό. Περιέχει αιθέριο έλαιο κατά 7% και ήταν γνωστό στην αρχαία Ελλάδα, στην Κίνα, στην Αίγυπτο και την Ινδία.

ανθοφορία: Μάρτιο -Σεπτέμβριο

φαρμακευτικές ιδιότητες:

Είναι ένα εξαιρετικό ίαμα για το στομάχι και το έντερο. Ανακουφίζει τον τυμπανισμό και τον κολλικό, ενώ ταυτόχρονα διεγείρει την πέψη και ανοίγει την όρεξη.
→βρογχίτιδα/βήχας/άσθμα/γρίπη
→διουρητικό/πύρετος στα νεφρά/ευστίπιδες/αρθροίτιδα.
→καλή λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος.
→το αιθέριο έλαιο του για μυϊκούς και ρευματικούς πόνους.
→επιπεφυκίτιδα/φλεγμονή των βλεφάρων (με κομπρέσες).
→πρόληψη εμφάνισης καρκίνου.
→μείωση υψηλής αρτηριακής πίεσης.
→εντερικές δυσλειτουργίες
→ ανακουφίζει από προεμμηνορρυσικούς πόνους.
→βοηθάει στην πέψη

Φασκόμηλο (Salvia Officialis)

πολυετής, θαμνώδες φυτό σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας σε ξηρούς και πετρώδεις τόπους

ανθοφορία: Μάιο -Ιούνιο

φαρμακευτικές ιδιότητες:

ως αφέψημα → θεραπεία τραυματισμών στόματος, άφρων, φαρυγγίτιδας, ουλίτιδας → διουρητικό και εμμηναγωγό
→ αιμοστατικό, τοπικό αναισθητικό του δέρματος
→ αντιβιοτική, αντιμυκητική, αντιπαρασπαστική και υπογλυκαιμική δράση
→ θετική επίδραση στη θεραπεία του Αλτσχάιμερ και στην υπερλιπιδαιμία στον αρχαίο κόσμο → δαγκώματα φιδιών/εντόμων, γονιμότητα γυναικών, για να δώσουν τα κακά πνεύματα κλπ

χρήση: καρύκευμα στη μαγειρική αλλά και ως αφέψημα

Ρίγανη (Origanum Vulgare)

αρωματικό ποώδες, πολυετές, θαμνώδες φυτό της Μεσογείου και της Κεντρικής Ασίας

ανθοφορία: Ιούνιο - Αύγουστο

φαρμακευτικές ιδιότητες:

ως αφέψημα → σπασμοί των εντέρων, για το βήχας, υπέρταση, αρτηριοσκληρόνωση.
ως αιθέριο έλαιο (οριγανέλαιο) → πονόδοντο

χρήση: καρύκευμα στη μαγειρική αλλά και ως αφέψημα

Θρούμπι (Satureja thymbra)

ποώδες, αρωματικό, χαμηλός, πολυετής θάμνος που προτιμάει ξηρές και βραχώδεις περιοχές

ανθοφορία: Απρίλιο-Μάιο

φαρμακευτικές ιδιότητες:

αντιποδές ιδιότητες
→ κατά εντερικών παθήσεων, → για χώνεψη/στομαχόπνους/ εντερικές δυσλειτουργίες.
→ αυπνία /νευροπάθειες
→ διαταραχές του οργανισμού λόγω υπερβολικής ζέσης
→ για πονόλαιμο/πονόδοντο.
→ για τσιμπήματα μέλισσας/ προσημάτων/αυτιά
→ εξωτερικές πληγές ως επουλωτικό
→ για τόνωση λειτουργίας γενετικών αδένων
→ ενδυνάμωση μυών ποδιών /νέυρα.
→ βελτίωση ελαττωματικής ακοής.
→ επουλώση πληγών λάρυγγα/ στόματος.
χρήση: στη μαγειρική σε βαριά φαγητά, ως αφέψημα, ως έλαιο

